

OPĆINA PUŠĆA

STRATEŠKI PROGRAM RAZVOJA
OPĆINE PUŠĆA

2016. - 2020.

Sadržaj

1. OPĆE ZEMLJOPISNE ZNAČAJKE.....	4
1.1. Površina i granice područja	4
1.2. Klima	5
1.3. Reljef	5
1.4. Geološko-pedološka obilježja	6
2. STANOVNIŠTVO	7
2.1. Broj i gustoća stanovnika	7
2.2. Dobna i spolna struktura	8
3. RADNA SNAGA	12
3.1. Nezaposleni	12
3.2. Zaposleni	15
4. GOSPODARSTVO	16
4.1. Poduzetništvo i obrnjištvo	16
4.2. Zona mješovite namjene	22
4.3. Poljoprivreda	23
4.4. Pčelarstvo	28
4.5. Lovstvo	28
4.6. Članstvo u LAG-u „Sava“	29
4.7. Šumarstvo	30
4.8. Turizam	31
5. INFRASTRUKTURA	35
5.1. Komunalna infrastruktura.....	35
5.1.1. Vodoopskrbni sustav	35
5.1.2. Sustav odvodnje otpadnih voda.....	36
5.1.3. Gospodarenje otpadom.....	36
5.1.4. Elektroenergetska mreža	39
5.1.5. Plinoopskrba.....	39
5.1.6. Groblja.....	39
5.1.7. Javna rasvjeta	39
5.2. Prometna infrastruktura.....	40
5.2.1. Cestovni promet	40
5.2.2. Nerazvrstane ceste.....	41
5.2.3. Pošta i telekomunikacije.....	42

5.2.4. Željeznički promet.....	42
5.2.5. Zračni promet	42
6. DRUŠTVENE DJELATNOSTI I INFRASTRUKTURA	43
6.1. Institucije javne uprave	43
6.2. Obrazovanje	45
6.2.1. Predškolsko obrazovanje.....	45
6.2.2. Osnovno školsko obrazovanje.....	46
6.3. Zdravstvena i socijalna zaštita.....	47
6.4. Sportsko rekreativni sadržaji i infrastruktura	47
6.5. Javni prostori	48
6.6. Vjerske zajednice	49
6.7. Udruge	49
7. KULTURNO-POVJESNA I PRIRODNA BAŠTINA	51
7.1. Povijest Općine Pušća	51
7.2. Kulturna baština	51
7.3. Prirodna baština.....	54
8. ZAŠTITA PRIRODE	55
PROGRAMSKI DIO.....	56
9. MEDOTOLOŠKI OKVIR	57
10. SWOT ANALIZA.....	58
11. VIZIJA	63
12. STRATEŠKI CILJEVI, PRIORITETI I MJERE	64
SC 1. RAZVOJ KONKURENTNOG I ODRŽIVOG GOSPODARSTVA	65
SC 2. INFRASTRUKTURA I ZAŠTITA OKOLIŠA	80
SC 3. DRUŠVENI I SOCIJALNI RAZVOJ	93
13. POSTUPAK ODABIRA PROJEKATA	101
14. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA ZA PROVEDBU STRATEGIJE	102
15. IZVORI FINANCIRANJA	104
16. IMPLEMENTACIJA, AŽURIRANJE I NADZOR PROVEDBE STRATEGIJE	111
17. USKLAĐENOST S NADREĐENIM STRATEŠKIM DOKUMENTIMA	112
18. ZAKLJUČAK	113

1. OPĆE ZEMLJOPISNE ZNAČAJKE

1.1. Površina i granice područja

Općina Pušća nalazi se u sjeverozapadnom dijelu Zagrebačke županije. Na sjeveru i istoku graniči s Gradom Zaprešićem, na jugu s Općinom Brdovec, na zapadu s Općinom Marija Gorica te na sjeverozapadnom dijelu s Općinom Dubravica. Područje općine zauzima površinu od 17,22 km² što predstavlja 0,6 % površine Zagrebačke županije (3.058,15 km²).

Slika 1. Općina Pušća unutar Zagrebačke županije

Općina Pušća obuhvaća 8 naselja, i to: Bregovljana, Donja Pušća, Dubrava Pušćanska, Gornja Pušća, Hrebine, Hruševec Pušćanski, Marija Magdalena, Žlebec Pušćanski.

Tablica 1. Površine naselja u sastavu Općine Pušća

Red. br.	Prostorna jedinica (naselje)	Površina u km ²
1.	Bregovljana	1,10
2.	Donja Pušća	3,14
3.	Dubrava Pušćanska	3,30
4.	Gornja Pušća	2,98
5.	Hrebine	2,23
6.	Hruševec Pušćanski	1,88
7.	Marija Magdalena	1,58
8.	Žlebec Pušćanski	0,88
UKUPNO		17,22

Izvor: PPU Općine Pušća

Iz prethodno navedene tablice vidljivo je kako je površinom najveće naselje Donja Pušća koje ujedno predstavlja središte općine.

1.2. Klima

Glavna obilježja klime promatranog područja uklapaju se u opće klimatske uvjete zapadnog dijela Panonske nizine. Prema Koepenovoj klasifikaciji klime, prostor Općine Pušća pripada klimatskom području „Cfb“. To je područje umjereno tople kišne klime u kojoj nema suhog razdoblja tijekom godine, a oborine su jednako raspoređene na cijelu godinu. Najsuši dio godine je u hladno godišnje doba. U godišnjem hodu padalina izdvajaju se dva maksimuma, jedan je u proljeće u mjesecu svibnju, dok je drugi u ljeti u mjesecu srpnju ili kolovozu. Između dva navedena maksimuma, nešto je suše razdoblje.

Najviše temperature zabilježene su ljetnim mjesecima (u lipnju, srpnju i kolovozu), dok su najniže zabilježene u prosincu, siječnju, veljači i ožujku. Prosječna temperatura u siječnju iznosi nešto ispod 0 °C dok prosječna temperatura u srpnju iznosi 20 °C.

Količina oborina je 1.000 mm godišnje u nizinama, a raste s visinom do 1.200 mm. Oborine su tijekom godine relativno ravnomjerno raspoređene.

Tablica 2. Obilježja temperature i oborina na području općine

Kontinentalna klima			
Prosječna temperatura/god.		Količine oborina/god.	
Siječanj	>0 °C	Nizine	1.000 mm
Srpanj	≤20 °C	Gorja	1.200 mm

Izvor: Strateški program gospodarskog razvoj Općine Pušća 2013.-2017.

Tijekom cijele godine postoji mogućnost pojave magle. Tijekom ljeta magla se pojavljuje ujutro i navečer, dok je zimi prisutna cijeli dan. Snježnih padalina je prosječno, 20-tak dana u godini.

1.3. Reljef

Reljefna struktura na području Općine Pušća relativno je složena, no ona ne predstavlja ograničavajući faktor razvoja. Uglavnom prevladavaju brežuljkasti i gorski krajevi koje karakteriziraju brojni isprekidani rasjedi te naborani gorski obronci. Nadalje, naselja i najkvalitetnija poljoprivredna zemljišta nalaze se na ravnom ili blago nagnutom terenu što osigurava neometano gospodarsko iskorištavanje.

Za daljnji razvoj područja općine potrebno je provesti optimalizaciju prostora po iskoristivosti i namjeni, a pri tome vodeći računa o održavanju prirodne i ekološke ravnoteže.

1.4. Geološko-pedološka obilježja

Na području Općine Pušća, zemljišta su svrstana u sljedeće prostorne kategorije:

- Vrijedno obradivo tlo (P2)
- Ostala obradiva tla (P3)

Tablica 3. Sistemske jedinice i kategorije korištenja zemljišta na području općine

Redni broj	Naziv sistemskih jedinica	Bonitetne klase i potklase	Prostorna kategorija korištenja zemljišta
1.	<ul style="list-style-type: none"> • Lesivirano na praporu • Rendzina na laporu • Sirozem silikatno karbonatni, djelomično antropogenizirana tla 	3.2.	P2
2.	<ul style="list-style-type: none"> • Kiselo smeđe tipično, lesivirano i pseudoglejno na nekarbonatnom praporu • Lesivirano tipično i pseudoglejno na ilovinama i pijescima • Pseudoglej obrončani 	5.2.	P3
3.	<ul style="list-style-type: none"> • Rendzina karbonatna i antropogena tla vinograda na laporu • Sirozem silikatno karbonatni • Smolnica karbonatna i nekarbonatna, antropogenizirana tla na laporu 	5.1.	P3
4.	<ul style="list-style-type: none"> • Hipoglej mineralni karbonatni • Amfiglej mineralni karbonatni 	5.1.	P3

Izvor: PPU Općine Pušća

Iz priložene tablice vidljivo je da 3 sistemske jedinice pripadaju kategoriji zemljišta P2, dok 8 sistemskih jedinica pripadaju kategoriji zemljišta P3. Na području općine nema osobito vrijednih tala odnosno tala iz kategorije P1. Najvrijednije obradive površine nalaze se uz naselje Gornja Pušća, a pripadaju kategoriji vrijednih obradivih tala (P2) te ih je potrebno sačuvati za potrebe poljoprivrede. Navedenih površina na području općine ima vrlo malo te se koriste kao oranice, livade i vinogradi. Riječ je o ilovastom tlu umjerenih padina, srednje duboka i duboka te dobre dreniranosti. Uz aglomeracije manjeg intenziteta na navedenim površinama moguće je osigurati tlo koje će biti pogodno za uzgoj voćarskih kultura poput šljiva, lješnjaka, jagoda, malina, kupina, jabuka, krušaka, povrćarskih kultura te vinove loze.

Većina obradivih poljoprivrednih površina na promatranom području pripada prostornoj kategoriji P3 koja su prekrivena voćnjacima, vinogradima i livadama. Navedene površine također je potrebno sačuvati za potrebe poljoprivredne proizvodnje. Riječ je o srednje dubokim ilovastim tlima dobre prirodne dreniranosti koju karakterizira mrvičasta i stabilna struktura.

2. STANOVNIŠTVO

2.1. Broj i gustoća stanovnika

Stanovništvo predstavlja okosnicu društveno-ekonomskog razvoja. Razvoj nekog područja prvenstveno ovisi o ljudskim potencijalima i sposobnostima lokalnih stanovnika da iskoriste mogućnosti koje im se pružaju u vlastitom, regionalnom, nacionalnom i europskom okruženju.

Prema podacima Popisa stanovništva iz 2011. godine na području Općine Pušća živi 2.700 stanovnika u ukupno 862 kućanstva. Udio muškaraca u ukupnom broju stanovnika je 1.320 (48,88 %), dok udio stanovništva Općine Pušća u ukupnom broju stanovnika Zagrebačke županije (317.606 prema Popisu iz 2011.) iznosi 0,54 %.

Tablica 4. Kretanje broja stanovnika na području Općine Pušća u razdoblju od 1981.-2011. godine.

	1981. godina	1991. godina	2001. godina	2011. godina
Broj stanovnika	2.102	2.273	2.484	2.700
Razlika		+8,13 %	+18,17 %	+28,44 %

Izvor podataka: DZS, Popis stanovnika 2011.

Iz priložene tablice vidljivo je kako broj stanovnika Općine Pušća kontinuirano raste te je u razdoblju od 2001.-2011. godine porastao za 10 %, a u odnosu na 1981. godinu broj stanovnika povećao se za 28,44 %.

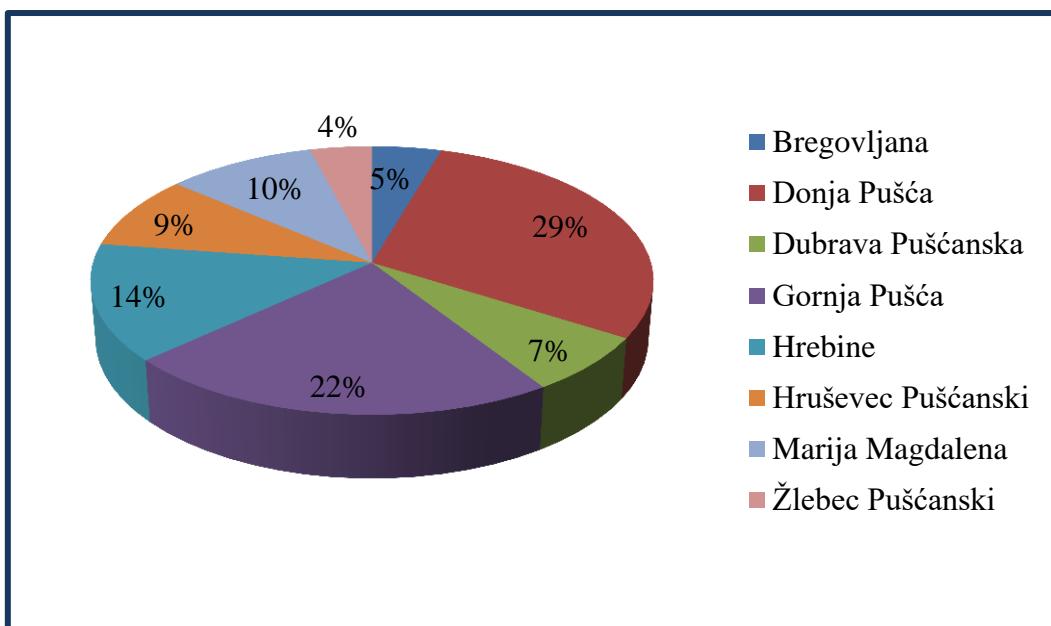
Tablica 5. Kretanje broja stanovnika po naseljima u razdoblju od 1981. do 2011. godine

Prostorna jedinica	Popis stanovništva			
	1981. godina	1991. godina	2001. godina.	2011. godina
Općina Pušća				
Bregovljana	76	74	84	122
Donja Pušća	587	707	763	794
Dubrava Pušćanska	114	147	167	186
Gornja Pušća	380	468	549	605
Hrebine	327	304	260	380
Hruševac Pušćanski	273	274	321	241
Marija Magdalena	219	225	244	263
Žlebec Pušćanski	126	74	96	109
UKUPNO	2.102	2.273	2.484	2.700

Izvor: DZS, Popis 2011., PPU Općine Pušća

Iz prikazane tablice vidljivo je kako najveći broj stanovnika s područja općine živi u 2 naselja, i to: Donja Pušća i Gornja Pušća te zajedno broje 1.399 stanovnika odnosno 51,81 % ukupnog stanovništva. Ostala naselja općine slabije su naseljena u odnosu na navedena. Najmanje naselje je Žlebec Pušćanski s tek 4 % ukupnog stanovništva općine.

Grafikon 1. Postotak stanovništva po naseljima Općine Pušća

Izvor: DZS, Popis stanovništva 2011.

Tablica 6. Gustoća naseljenosti prema naseljima na području Općine Pušća

Redni broj	Naselje	Gustoća naseljenosti (stan/km ²)
1.	Bregovljana	110,91
2.	Donja Pušća	252,86
3.	Dubrava Pušćanska	56,36
4.	Gornja Pušća	203,02
5.	Hrebine	170,40
6.	Hruševec Pušćanski	128,19
7.	Marija Magdalena	166,46
8.	Žlebec Pušćanski	123,86
UKUPNO		157,89

Izvor: DZS, Popis 2011.

Prosječna gustoća naseljenosti na području Općine Pušća iznosi 157,89 stan/km², što je iznad županijskog prosjeka koji iznosi 103,79 stan/km² te iznad prosječne gustoće naseljenosti u Republici Hrvatskoj koja iznosi 77,08 st/km².

2.2. Dobna i spolna struktura

Promatrajući dobnu strukturu stanovništva na području Općine Pušća vidljiva je dominacija radno sposobnog stanovništva u dobi od 15-64 godine starosti s udjelom od 66 % u ukupnom broju stanovnika. Iz tablice i grafikona koji slijede vidljivo je da je udio stanovništva starijeg od 65 godina za 0,6 % manji od udjela djece do 14 godina starosti. Koeficijent starosti na

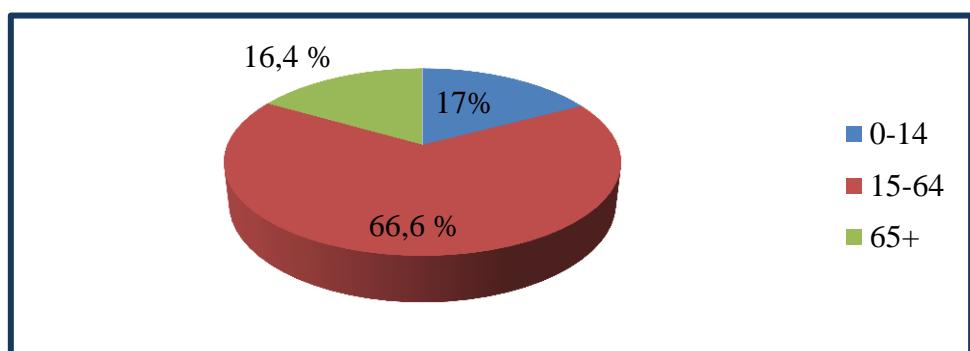
području Općine Pušća iznosi 23,6. Ukoliko koeficijent starosti iznosi 12 ili više smatra se da je stanovništvo zašlo u proces starenja¹.

Tablica 7. Dobna struktura stanovnika prema spolu

Dob	Ukupan broj stanovnika	Muškarci	Žene
0-14	467	231	236
15-64	1.782	927	855
65+	451	289	254
Ukupno	2.700	1.320	1.380

Izvor: DZS, Popis stanovništva 2011.

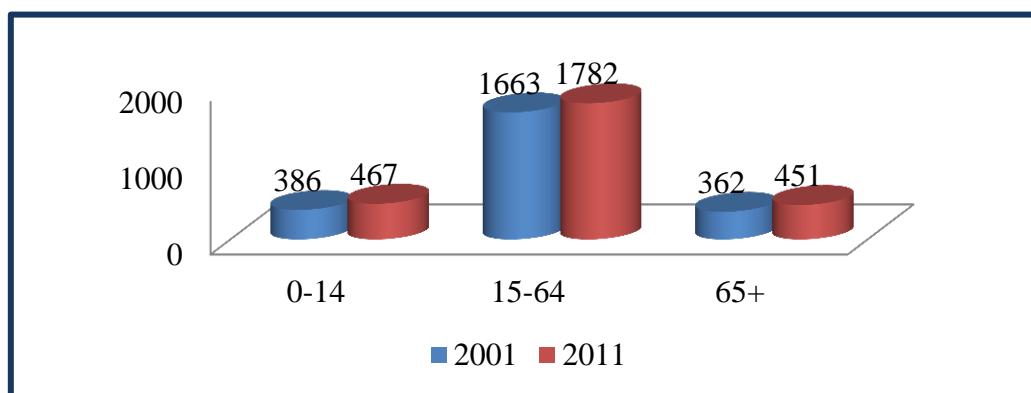
Grafikon 2. Dobna struktura stanovništva Općine Pušća

Izvor: DZS, Popis stanovništva 2011.

Promatrajući spolnu strukturu stanovništva na području općine vidljiv je uravnotežen odnos žena i muškaraca. Zastupljenost žena iznosi 51,11 %, dok je zastupljenost muškaraca 48,89 %.

Grafikon 3. Dobna struktura stanovništva, usporedba 2001. i 2011. godina

Izvor: DZS, Popis stanovništva 2011.,2011.

¹ DZS, Popis stanovništva 2011. godina

2.3. Obrazovna struktura stanovništva

Obrazovna struktura stanovništva na području Općine Pušća je sljedeća: od ukupno 2.233 stanovnika starih 15 i više godina 32 % ih ima nisku stručnu spremu (bez škole, 1-3 razreda osnovne škole, 4-7 razreda, osnovna škola), 57 % ih ima srednju stručnu spremu (industrijske i obrtničke strukovne škole, škole za zanimanje u trajanju 1-3 godine, škole za KV i VKV radnike, tehničke i srodne strukovne škole, škole za zanimanje u trajanju 4 i više godina, gimnazija), dok 11 % stanovništva ima završeno visoko obrazovanje (viša škola, I. (IV.) stupanj fakulteta i stručni studij, fakulteti, umjetničke akademije, sveučilišni studiji, magisterij, doktorat).

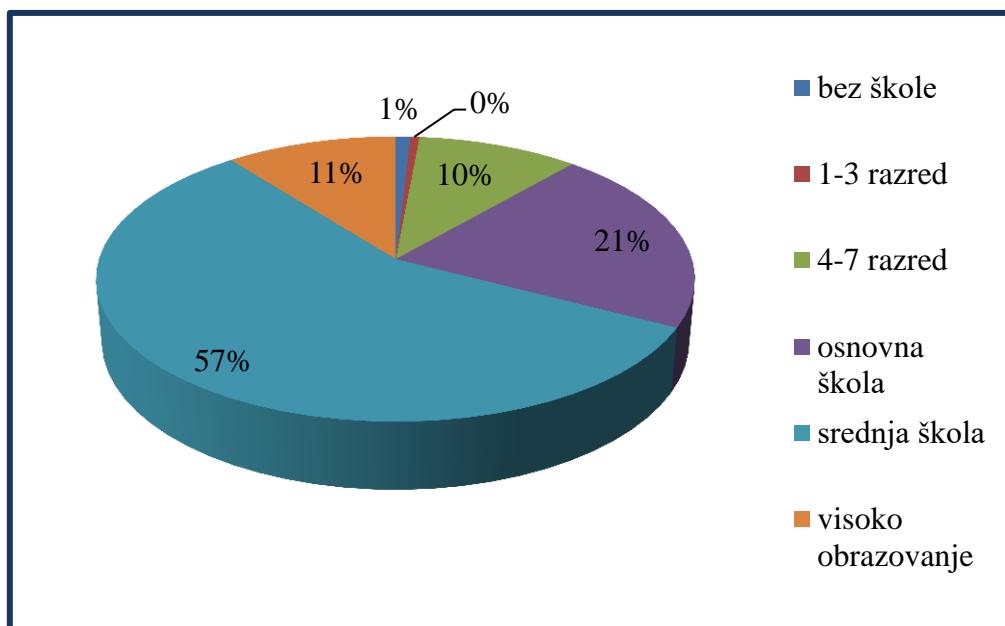
Tablica 8. Obrazovna struktura stanovništva prema spolu (15 i više godina)

Općina Pušća	Starost	Spol	Ukupno	Bez škole	1-3	4-7	Osnovna škola	Srednja škola	Visoko obrazovanje
15-19	sv.	15-19	129	2	0	5	91	31	0
		m	71	1	0	2	47	21	0
		ž	58	1	0	3	44	10	0
20-24	sv.	20-24	130	2	0	0	5	113	10
		m	72	0	0	0	4	61	7
		ž	58	2	0	0	1	52	3
25-29	sv.	25-29	171	0	0	1	8	126	35
		m	77	0	0	1	4	59	12
		ž	94	0	0	0	4	67	23
30-34	sv.	30-34	214	1	0	0	22	158	33
		m	104	0	0	0	10	83	11
		ž	110	1	0	0	12	75	22
35-39	sv.	35-39	194	1	1	0	23	139	30
		m	108	1	0	0	10	83	14
		ž	86	0	1	0	13	56	16
40-44	sv.	40-44	185	2	0	1	34	128	20
		m	101	0	0	0	22	70	9
		ž	84	2	0	1	12	58	11
45-49	sv.	45-49	161	0	0	0	40	107	14
		m	83	0	0	0	17	60	6
		ž	78	0	0	0	23	47	8
50-54	sv.	50-54	200	0	0	2	55	121	22
		m	98	0	0	1	20	64	13
		ž	102	0	0	1	35	57	9
55-59	sv.	55-59	211	1	2	14	58	123	13
		m	117	1	1	4	21	83	7
		ž	94	0	1	10	37	40	6
60-64	sv.	60-64	187	2	0	19	42	94	29
		m	96	0	0	9	11	58	18
		ž	91	2	0	10	31	36	11
65-69	sv.	65-69	136	0	2	34	43	50	7

		m	54	0	0	13	10	26	5
		ž	82	0	2	21	33	24	2
70-74	sv.	115	1	3	39	24	35	9	
	m	58	0	0	15	12	26	5	
	ž	57	1	3	24	12	9	4	
75+	sv.	200	8	4	104	18	19	10	
	m	50	1	2	17	4	14	6	
	ž	150	7	2	87	14	5	4	
UKUPNO	sv.	2.233	20	12	219	463	1.244	232	
	m	1.089	4	3	62	192	708	113	
	ž	1.144	16	9	157	271	536	119	

Izvor: DZS, Popis stanovništva 2011. godina

Grafikon 4. Obrazovna struktura stanovništva

Izvor: DZS, Popis stanovništva 2011. godina

3. RADNA SNAGA

3.1. Nezaposleni

Jedan od najznačajnijih problema, kako na razini cijele zemlje tako i na području Općine Pušča je pitanje nezaposlenosti. Registrirane nezaposlene osobe su osobe od 15 do 65 godina starosti, sposobne za rad te koje nisu u radnom odnosu.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, na dan 11. srpanj 2016. godine evidentirane su 103 nezaposlene osobe. Od ukupnog broja nezaposlenih osoba 8 ih ima status invalida, dok ih 20 ima status hrvatskog branitelja.

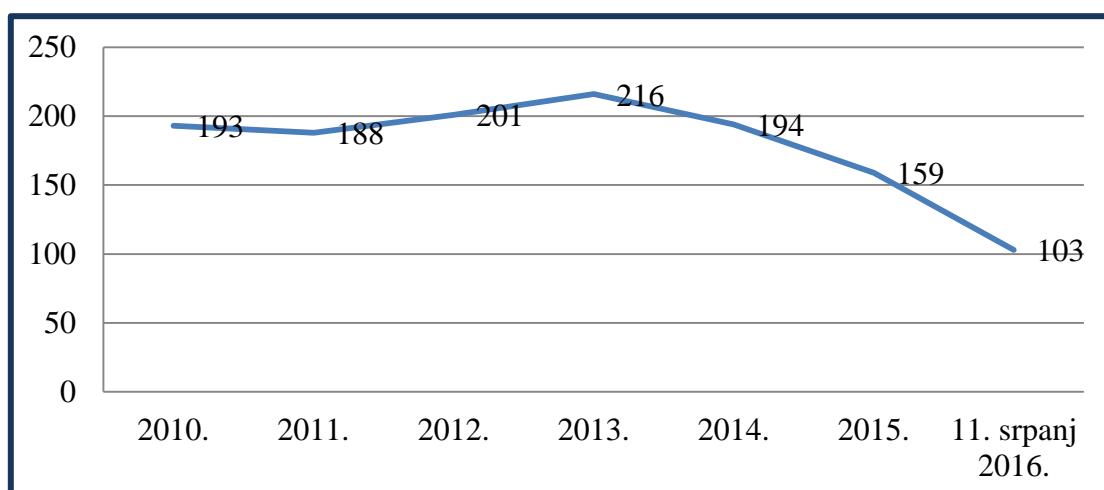
Tablica 9. Trajanje nezaposlenosti

Redni broj	Razdoblje trajanja nezaposlenosti	Broj nezaposlenih osoba
1.	0-3 mj.	19
2.	3-6 mj.	10
3.	6-9 mj.	7
4.	9-12 mj.	7
5.	1-2 god.	9
6.	2-3 god.	11
7.	3-5 god.	15
8.	5-8 god.	17
9.	8 i više godina	8
UKUPNO		103

Izvor: HZZ, kolovoz 2016.

Iz navedene tablice vidljivo je kako 58,25 % nezaposlenih pripada kategoriji dugotrajno nezaposlenih osoba. Dugotrajno nezaposlene osobe su osobe koje se vode kao nezaposlene dulje od godinu dana.

Grafikon 5. Kretanje broja nezaposlenih osoba u razdoblju od 2010. – 11. srpanj 2016. godine

Izvor: HZZ, kolovoz 2016.

Promatrajući kretanje broja nezaposlenih osoba s područja Općine Pušća u vremenskom razdoblju koje je prikazano u prethodnom grafikonu, vidljivo je da se njihov broj kontinuirano povećava u periodu od 2011.-2013. godine. Nakon 2013. godine u kojoj nezaposlenost dostiže vrhunac te broji 216 osoba dolazi do konstantnog smanjena broja nezaposlenih da bi prema posljednjoj evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje na dan 11. srpnja 2016. godine broj nezaposlenih iznosio 103.

Tablica 10. Broj nezaposlenih osoba prema razini obrazovanja

Razina obrazovanja	Broj nezaposlenih	
	2015. godina	srpanj 2016.
Bez škole	2	0
Nezavršena osnovna škola	6	6
Završena osnovna škola	39	31
Srednja škola	75	56
Prvi stupanj fakulteta, stručni studij, viša škola	5	7
Fakultet, akademija, magisterij, doktorat	7	3
UKUPNO	134	103

Izvor: HZZ, kolovoz 2016.

Prema podacima koji se odnose na broj nezaposlenih osoba u srpnju 2016. godine vidljivo je da najveći udio nezaposlenih osoba čine osobe sa završenom srednjom školom (54,36 %), zatim slijede osobe sa završenom osnovnom školom (30,09 %), osobe sa završenom višom školom (prvi stupanj fakulteta, stručni studij, viša škola) 6,79 %, osobe bez završene osnovne škole sa 5,82 % (1.-3., 4.-7.) te osobe za završenom visokom školom (2,91 %). Nezaposlenih osoba bez škole nema. Ukoliko se usporedi broj nezaposlenih osoba prema razini obrazovanja u 2015. godini i srpnju 2016. vidljivo je da se najviše smanjio broj nezaposlenih osoba koje imaju završenu srednju i osnovnu školu.

Promatrajući dobnu i spolnu strukturu nezaposlenih osoba na području Općine Pušća evidentirane su 103 nezaposlene osobe, od čega je 41 žena (39,80 %) te 62 muškarca (60,20 %).

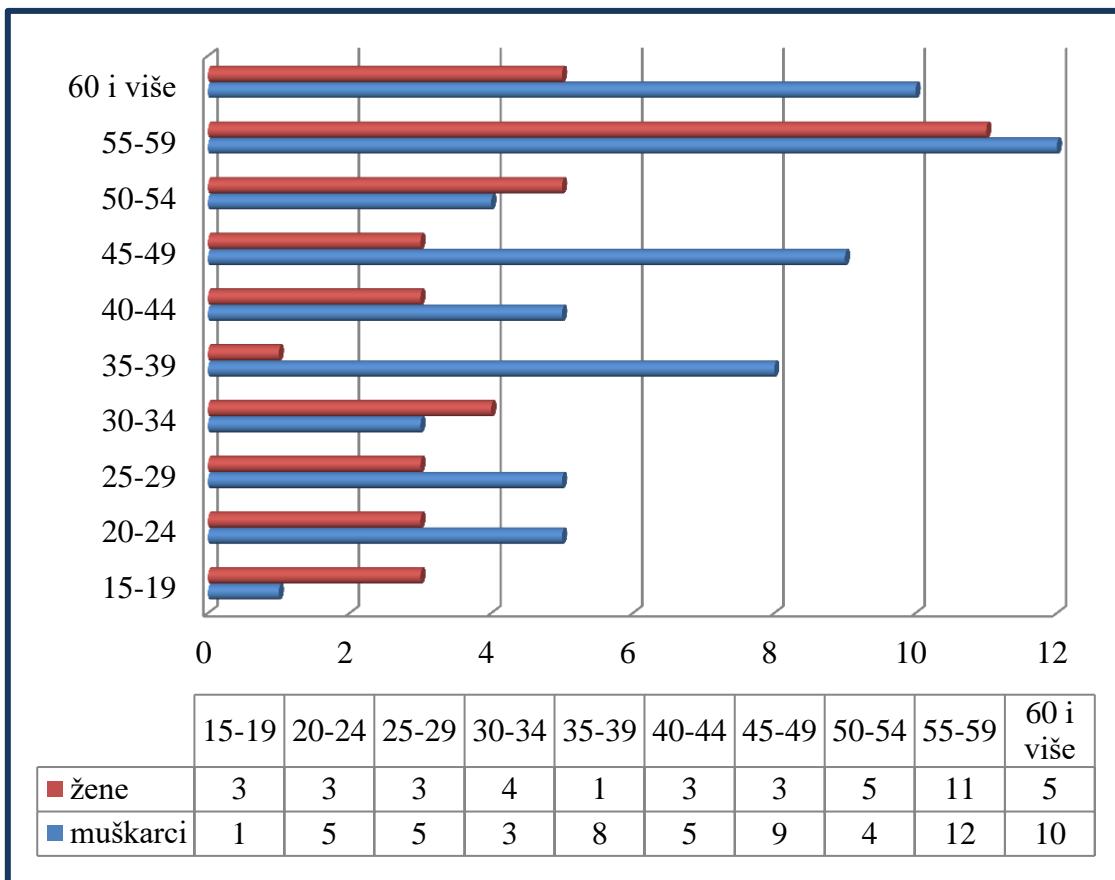
U skupini mlađih nezaposlenih osoba do 29 godina na Hrvatski zavod za zapošljavanje prijavljeno je 20 osoba (19,41 %), od čega je 9 žena. Najveća nezaposlenost bilježi se u dobroj skupini od 50-59 godina, što je vidljivo u tablici koja slijedi:

Tablica 11. Struktura nezaposlenih osoba prema dobi i spolu

DOB	SPOL		UKUPNO
	MUŠKARCI	ŽENE	
15-19	1	3	4
20-24	5	3	8
25-29	5	3	8
30-34	3	4	7
35-39	8	1	9
40-44	5	3	8
45-49	9	3	12
50-54	4	5	9
55-59	12	11	23
60 i više	10	5	15
UKUPNO	62	41	103

Izvor: HZZ, kolovoz 2016.

Grafikon 6. Struktura nezaposlenih osoba prema dobi i spolu

Izvor: HZZ, kolovoz 2016.

3.2. Zaposleni

Radno sposobno stanovništvo predstavlja izvor egzistencije za cijelokupno stanovništvo te je pokazatelj društveno-gospodarske razvijenosti nekog prostora. Radno sposobno stanovništvo čine osobe između 15 i 64 godine života.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje na dan 31.07.2016. godine na području Općine Pušća evidentirano je 550 zaposlenih osoba.

Općina Pušća broji 2.700 stanovnika od čega se 1.782 smatra radno sposobnim.

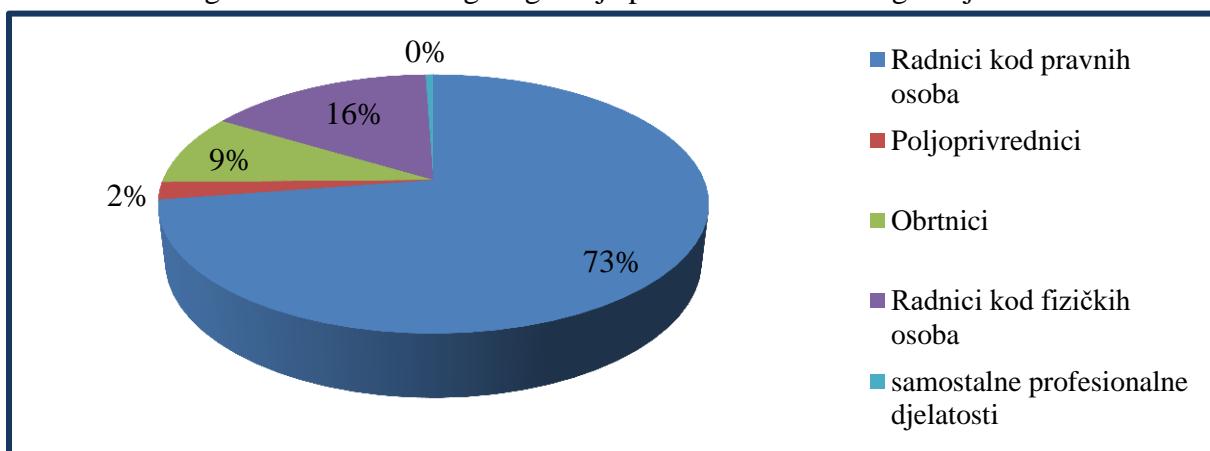
Najveći udio zaposlenih osoba čine radnici kod pravnih osoba 399 (73 %), zatim slijede radnici kod fizičkih osoba 87 (16 %), obrtnici 49 (9 %), poljoprivrednici 12 (2 %) te samostalne profesionalne djelatnosti 3 (0,54 %).

Tablica 12. Osigurani mirovinskog osiguranja na području općine

Osnova osiguranja	Broj osiguranika		
	Muškarci	Žene	Ukupno
Radnici kod pravnih osoba	203	196	399
Obrtnici	35	14	49
Poljoprivrednici	8	4	12
Samostalne profesionalne djelatnosti	0	3	3
Radnici kod fizičkih osoba	57	30	87
Osigurani zaposleni kod Međunarodnih organizacija i u inozemstvu	0	0	0
Produženo osiguranje	0	0	0
Ukupno	303	247	550

Izvor: HZMO, kolovoz 2016.

Grafikon 7. Osigurani mirovinskog osiguranja prema osnovama osiguranja

Izvor: HZMO, kolovoz 2016.

4. GOSPODARSTVO

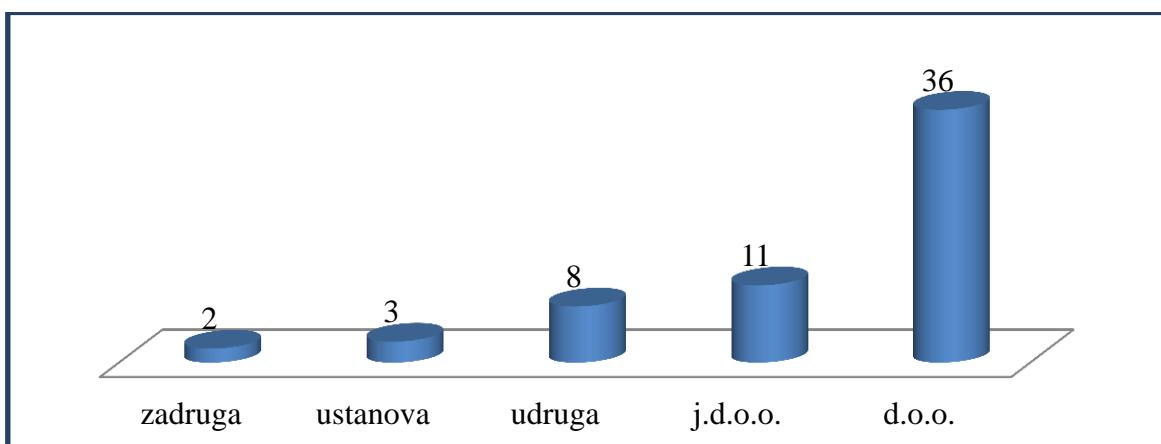
Razvoj gospodarstva ovisi o postojećoj infrastrukturi i tehnologiji ali isto tako o prirodnim predispozicijama poput klime (kontinentalna) i prirodnih resursa koji se na području općine nalaze. Provedba gospodarskih aktivnosti na području Općine Pušća nije u potpunosti zadovoljavajuća ponajprije zbog dugogodišnje gospodarske stagnacije te globalne ekonomske krize. Nadalje, gospodarstvo općine još je uvjek ovisno o gospodarstvima okolnih urbanih središta.

Sukladno Odluci Vlade o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 158/2013), Općina Pušća svrstana je u III. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti 75-100 % prosjeka Republike Hrvatske, odnosno indeks razvijenosti općine iznosi 99,74 % prosjeka Republike Hrvatske.

4.1. Poduzetništvo i obrtništvo

Od ukupno 11.686 trgovačkih društava koja su registrirana na području Zagrebačke županije 60 (0,51 % u odnosu na cjelokupnu županiju) ih se nalazi na području Općine Pušća. Prema pravnom obliku navedena trgovačka društva čine: zadruge, ustanove, udruge, jednostavna društva s ograničenom odgovornošću te društva s ograničenom odgovornošću.

Grafikon 8. Trgovačka društva prema pravnom obliku na području Općine Pušća

Izvor: Registar poslovnih subjekata, kolovož 2016.

Promatrajući trgovačka društva prema veličini, 7 ih se vodi kao malo (11,66 %), dok se 53 vodi kao neodređeno (88,33 %).

Tablica 13. Trgovačka društva na području Općine Pušća (kolovoz, 2016)

Redni broj	Naziv poslovnog subjekta	Adresa
1.	Hruševar j.d.o.o.	Zagrebačka 34, 10294 Gornja Pušća
2.	Udruga žena Pušća	Kumrovečka 107, 10294 Donja Pušća
3.	Marko Bernardić d.o.o.	Kumrovečka 108, 10294 Donja Pušća
4.	Branitelji hrvatske Pušća	Kumrovečka 107, 10294 Donja Pušća
5.	Oldtimer klub Pušća	Stanišaki 3, 10294 Hruševac Pušćanski
6.	Judo klub „Panda Pušća“	Ravnice 6, 10294 Donja Pušća
7.	Klaonica Mihalinec d.o.o.	Dubrovačka cesta 19, 10290 Dubrava Pušćanska
8.	Stu-gor d.o.o.	Voćarska 56, 10294 Hrebine
9.	Udruga umirovljenika Općina Pušća	Kumrovečka 109, 10294 Donja Pušća
10.	Poljoprivredna zadruga Tezej Proizvodnja-zadruga za ekološku proizvodnju	Kumrovečka 6 b, 10294 Gornja Pušća
11.	OŠ Pušća	Zagorska 2, 10294 Donja Pušća
12.	Agram Dizajn j.d.o.o.	Kumrovečka cesta 99, 10290 Donja Pušća
13.	Hrvatsko planinarsko društvo „Puž“	Kumrovečka 76, 10294 Donja Pušća
14.	Peharec j.d.o.o.	Dubrovačka cesta 13, 10290 Dubrava Pušćanska
15.	Windor, prozori i vrata j.d.o.o.	Žlebčanska 7, 10294 Žlebec Pušćanski
16.	Naš svijet j.d.o.o.	Kumrovečka 115 a, 10294 Donja Pušća
17.	Udruga „Pušćanski Bregi“	Kumrovečka 107/1, 10294 Donja Pušća
18.	Dragica Glas j.d.o.o.	Zagorska 18, 10294 Hrebine
19.	Udruga za promicanje digitalne kulture	Duga ulica 1 C, 10290 Žlebec Pušćanski
20.	Bermes d.o.o.	Zagorska 14, 10294 Donja Pušća
21.	Bermes ugostiteljstvo d.o.o.	Zagorska 14, 10294 Donja Pušća
22.	Bregeš d.o.o.	Bregovljanska 17, 10294 Donja Pušća
23.	Vugec d.o.o.	Kumrovečka 10, 10294 Donja Pušća
24.	Zlatno doba – dom za starije i nemoćne	Kumrovečka cesta 117, 10294 Gornja Pušća
25.	Krajk Has d.o.o.	Kumrovečka cesta 104, 10294 Donja Pušća
26.	Mpi d.o.o.	Kumrovečka 140, 10294 Gornja Pušća
27.	Marson d.o.o.	Zagrebačka 45, 10294 Donja Pušća
28.	Peruša transporti d.o.o.	Ravnice 2, 10294 Donja Pušća
29.	Mana d.o.o.	Vidikovec 29/B, 10294 Donja Pušća
30.	Bzik d.o.o.	Selski put 22, 10290 Bregovljana
31.	Automatski sustavi protupožarne zaštite d.o.o.	Zagrebačka 20, 10294 Hrebine
32.	Šeničnjak projekt d.o.o.	Ljudevita Gaja 8, 10294 Dubrava Pušćanska
33.	Vodo-lim Mihok d.o.o.	Magdalenska 30, 10294 Donja Pušća
34.	Kulinarstvo stil d.o.o.	Kumrovečka 103, 10294 Donja Pušća
35.	Cika trgovina d.o.o.	Grmovčica 6, 10294 Donja Pušća

36.	Bravarija Ivezović d.o.o.	Kumrovečka 6c, 10294 Donja Pušća
37.	Trgostrojomont d.o.o.	Ravnice 13, 10294 Gornja Pušća
38.	Klimatizacija Ljubić j.d.o.o.	Voćarska 6 A, 10294 Donja Pušća
39.	Autoservis VMD j.d.o.o.	Selski put 5, 10294 Bregovljana
40.	El-nem d.o.o.	Kumrovečka cesta 152, 10294 Donja Pušća
41.	Derniković d.o.o.	Bregovljanska 4, 10294 Donja Pušća
42.	Regenerator d.o.o.	Ulica Matije Gupca 30, 10294 Hrebine
43.	Daju j.d.o.o.	Trešnjevačka 1, 10294 Donja Pušća
44.	Avs-simbol d.o.o.	Voćarska 50a, 10294 Donja Pušća
45.	Segolen j.d.o.o.	Kumrovačka 76, 10294 Donja Pušća
46.	G.B. digitalno oglašavanje d.o.o.	Kumrovačka 76, 10294 Donja Pušća
47.	Prijatelj zdravlja d.o.o.	Kumrovečka 99 /a, 10294 Donja Pušća
48.	Medi-vitalis d.o.o.	M. Gupca 60, 10294 Donja Pušća
49.	Vektor-grad d.o.o.	Školska 14, 10294 Donja Pušća
50.	Hedera-Pušća d.o.o.	Kumrovačka cesta 113, 10294 Donja Pušća
51.	S. Stanišak d.o.o.	Kumrovečka 149 A, 10294 Gornja Pušća
52.	Poni d.o.o.	Kumrovečka 103, 10294 Donja Pušća
53.	Vimal V. d.o.o.	Strmečka 25, 10294 Donja Pušća
54.	Ljekarne prijatelj zdravlja	Kumrovečka 99 a, 10294 Donja Pušća
55.	Moj video d.o.o.	Donja Pušća, Bregovljanska 25, 10294 Donja Pušća
56.	Gorice d.o.o.	Vidikovac 11, 10294 Marija Magdalena
57.	Damavand d.o.o.	Vinogradnska 12, 10294 Dubrava Pušćanska
58.	Sigma profil d.o.o.	Duganska 10, 10294 Marija Magdalena
59.	Poljoprivredna zadruga Branitelj Pušća	Kumrovečka cesta 140, 10294 Donja Pušća
60.	Klima-sat d.o.o.	Voćarska 6 A, 10294 Donja Pušća

Izvor: Registar poslovnih subjekata, kolovoz 2016.

Obrtništvo na području Općine Pušća predstavlja tradicionalnu gospodarsku djelatnost koja je u prošlosti bila vezana uz nekoliko velikih poduzeća i bitno je utjecala na ukupni gospodarski razvoj. No, u posljednjih dvadesetak godina dogodile su se velike strukturalne promjene u gospodarstvu čije su posljedice doprinijele oscilacijama na tržištu te nestanku dotadašnjih "velikih" gospodarskih subjekata. Održalo se malo gospodarstvo odnosno obrtništvo kao tradicionalni gospodarski sektor.

Tablica 14. Obrtnici registrirani na području Općine Pušća (kolovoz, 2016)

Redni broj	Naziv obrta	Sjedište
1.	„Al-met“ – bravarski obrt	Hrebine, Voćarska 38
2.	„Bartolin“ – obrt za završne radove u graditeljstvu i prijevoz	Donja Pušća, Kumrovečka 19
3.	Bloketa – obrt za izradu betonskih proizvoda	Donja Pušća, Kumrovečka 69
4.	„Boomerang“ – obrt za ugostiteljstvo i trgovinu	Donja Pušća, Kupinska 1

5.	Bravarski obrt „Đoni“	Donja Pušća, Kumrovečka 4
6.	Brbs – obrt za informacijske usluge	Hrebine, Matije Gupca 1
7.	Cestovni prijevoz robe „Autoprijevoznik“	Donja Pušća, Dubrovačka 12
8.	Elektomehaničarski obrt „Elektron“	Donja Pušća, Kumrovečka 95
9.	Filković – obrt za ugostiteljstvo	Gornja Pušća, Kumrovečka 144 D
10.	Frizerski i kozmetičarski obrt „D“	Donja Pušća, Zagorska 4
11.	Frizerski salon „Liss“	Gornja Pušća, Kumrovečka 171A
12.	Ivan-kem, Obrt za pranje i glačanje tekstila i odjeće	Donja Pušća, Strmečka 47
13.	„Jošua“ obrt za uzgoj, trgovinu i usluge	Donja Pušća, Voćarska 16
14.	Keramika Kiseljak	Marija Magdalena, Vidikovac 5
15.	Ksaver, obrt za knjigovodstvene usluge i poslovno savjetovanje	Donja Pušća, Ravnice 2A
16.	„Marić“ – obrt za autoprijevoz i promet nekretninama	Dubrava Pušćanska, Ljudevita Gaja 4
17.	Mihalinec, obrt za poljoprivredu, trgovinu i usluge	Dubrava Pušćanska, Dubrovačka cesta 19A
18.	MK studio – obrt za glazbene usluge i popravak glazbenih instrumenata	Donja Pušća, Kumrovečka 115A
19.	„NE-MEK“ obrt za informacijske usluge i savjetovanje	Hrebine, Zagrebačka 27
20.	„Nit“ – obrt za krojačke usluge i čišćenje	Dubrava Pušćanska, Žirovnica 22
21.	Novo ruho, obrt za krojačke popravke	Donja Pušća, Zagorska 35
22.	Obrt strojobravarija „Števa“	Dubrava Pušćanska, Žirovnica 4
23.	Obrt za autoprijevoz i trgovinu „Transport Vugec“	Donja Pušća, Voćarska 4
24.	Obrt za autoprijevoz, popravak karoserija motornih vozila, pranje motornih vozila i ostala trgovina na veliko	Donja Pušća, Kumrovečka 8
25.	Obrt za autoprijevoz, proizvodnju i trgovinu „Transporti Zorkić“	Bregovljana, Bregovljanska 15A
26.	Obrt za izgradnju objekata niskogradnje „Građevinar“	Pušćanska Dubrava, Dubrovačka 30
27.	Obrt za proizvodnju betonskih proizvoda	Gornja Pušća, Kumrovečka 141
28.	Obrt za servis i održavanje električnih kućanskih aparata „Kuruc“	Donja Pušća, Kumrovečka 83
29.	Obrt za servis strojeva za zemljane rade „Power“	Bregovljana, Selski Put 6
30.	Obrt za trgovinu „Gašpar“	Dubrava Pušćanska, Dubrovačka 15/1
31.	Obrt za trgovinu, izradu svjeća i ugostiteljstvo „Lely“	Bregovljana, Bregovljanska 59
32.	Obrt za trgovinu „Jurica“	Donja Pušća, Kumrovečka 113
33.	Obrt za ugostiteljstvo „Barcelona“	Donja Pušća, Kumrovečka 108A
34.	Obrt za završne rade u graditeljstvu „Zgr“	Marija Magdalena, Zagrebačka 32
35.	Prijevoz i ugostiteljstvo - obrt	Donja Pušća, Trešnjevačka 3
36.	Soboslikarski i ličilački obrt	Gornja Pušća, Kumrovečka 149
37.	„Spirala“ – obrt za knjigoveške i završne rade	Donja Pušća, Bregovljanska 13
38.	Stanišak, obrt za građevinske rade i prijevoz	Gornja Pušća, Stjepana Stanišaka 12

39.	„Strojooobnova“ – obrt za servisiranje, popravak i montažu poljoprivrednih strojeva	Gornja Pušća, Ravnice 13
40.	„Šeničnjak gradnja“ – građevinski obrt	Dubrava Pušćanska, Ljudevita Gaja 8
41.	„Tarantula“ – obrt za administrativne i prevoditeljske usluge	Dubrava Pušćanska, Dubrovačka cesta 53
42.	Ugostiteljstvo „Žir“	Donja Pušća, Kumrovečka 8
43.	„Ultrael“ – uslužni obrt	Hrebine, Cvjetna cesta 8
44.	„Valetić“ – obrt za trgovinu	Dubrava Pušćanska, Dubrovačka cesta 28B
45.	Vugec – obrt za cvjećarstvo, pogrebne usluge, proizvodnju i trgovinu	Donja Pušća, Trešnjevačka 1

Izvor: Obrtni registar, kolovoz 2016

Iz prethodno navedne tablice vidljivo je da je na području Općine Pušća registrirano 45 obrta. U odnosu na ukupan broj obrtnika cijele županije u kojoj je registrirano 18.718, na području općine nalazi se 0,24 % obrtnika Zagrebačke županije.

Tablica 15. Popis poduzeća i obrta prema djelatnostima

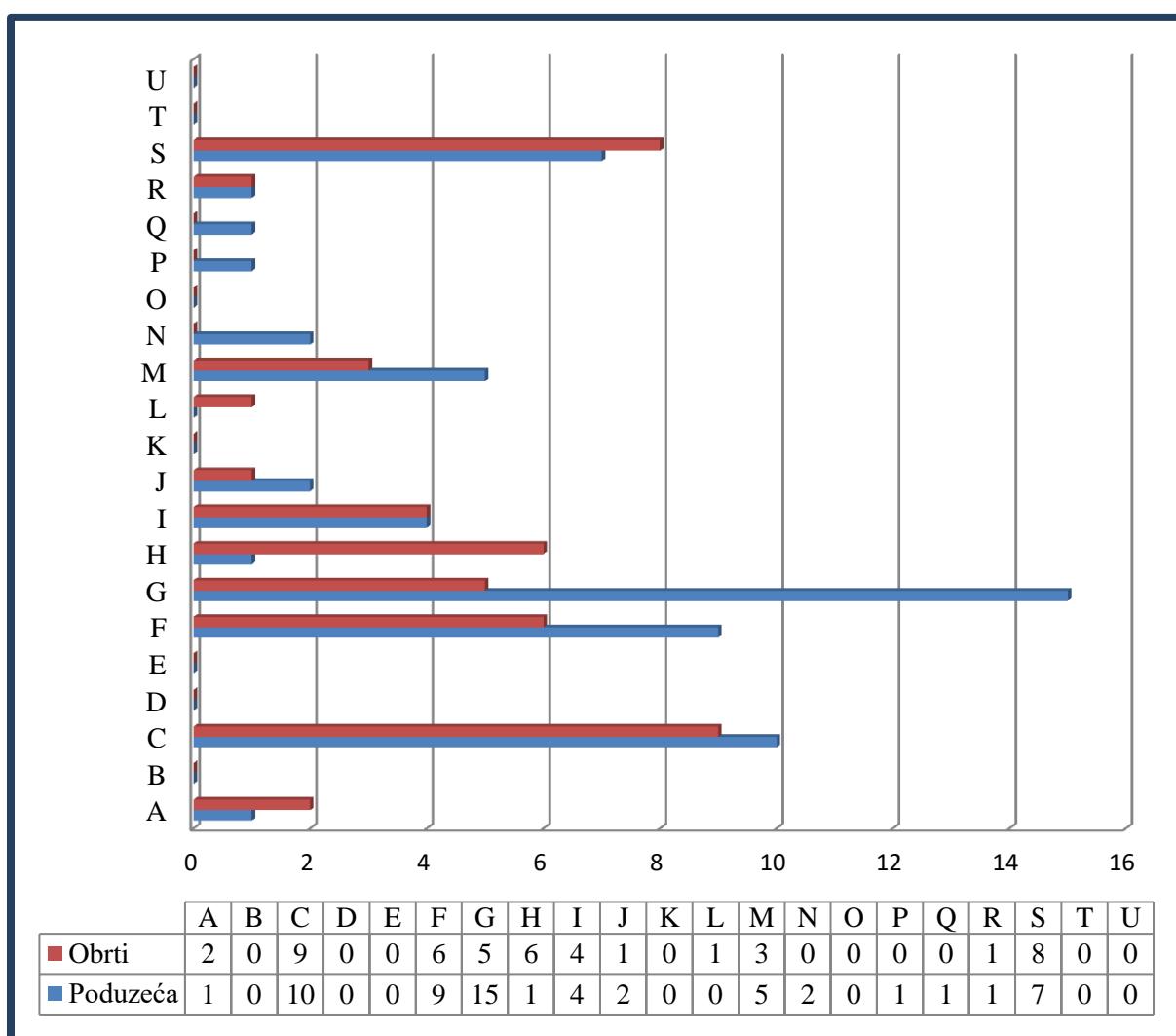
Šifra po NKD-u	Djelatnost	Poduzeće	Obrt	Ukupno
A	poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	1	2	3
B	rudarstvo i vađenje	0	0	0
C	prerađivačka industrija	10	9	19
D	opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	0	0	0
E	opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	0	0	0
F	građevinarstvo	9	6	15
G	trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala	15	5	20
H	prijevoz i skladištenje	1	6	7
I	djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	4	4	8
J	informacije i komunikacije	2	1	3
K	financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	0	0	0
L	poslovanje nekretninama	0	1	1
M	stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	5	3	8
N	administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	2	0	2
O	javna uprava i obrana, obavezno socijalno osiguranje	0	0	0
P	obrazovanje	1	0	1
Q	djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	0	1
R	umjetnost, zabava i rekreacija	1	1	2

S	ostale uslužne djelatnosti	7	8	15
T	djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	0	0	0
U	djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	0	0	0
	UKUPNO	60	45	105

Izvor: *Registar poslovnih subjekata, Obrtni registar, kolovož 2016.*

Iz priložene tablice može se vidjeti kako je najveći broj poslovnih subjekata registriran za djelatnosti skupine G-trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala (18,86 %), zatim slijede: C-prerađivačka industrija (17,92 %), F-građevinarstvo (14,15 %), S-ostale uslužne djelatnosti (14,15 %), I-djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (7,54 %), M-znanstvene, stručne i tehničke djelatnosti (7,54 %) te ostale djelatnosti koje su manje zastupljene.

Grafikon 9. Poduzeća i obrti prema djelatnosti

Izvor: *Registar poslovnih subjekata, Obrtni registar, kolovož 2016.*

4.2. Zona mješovite namjene

Kako bi se ostvarili uvjeti koji će omogućiti razvoj malog i srednjeg poduzetništva, obrtništva te kako bi se potaknula i ostvarila nova ulaganja, Općina Pušća započela je s realizacijom projekta razvoja i izgradnje Zone mješovite namjene. Izgradnjom Zone mješovite namjene pridonijet će se razvoju gospodarstva, ali isto tako pridonijet će se stvaranju novih radnih mjestra. Stvaranjem novih radnih mesta potaknut će se mlado stanovništvo općine da ne napušta svoje domove u potrazi za poslom.

Inicijativa za osnivanjem Zone pokrenuta je donošenjem Odluke o osnivanju Zone mješovite namjene od strane Općinskog vijeća Općine Pušća. Odredbama Prostornog plana uređenja Općine Pušća iz 2003. godine definirana je lokacija za izgradnju Zone mješovite namjene, a tijekom 2006. godine izrađen je Urbanistički plan uređenja Zone mješovite namjene kojim je definirana namjena prostora te ostvaren preduvjeti za početak izgradnje infrastrukture u zoni.

Zona mješovite namjene u Donjoj Pušći obuhvaća površinu od 12,63 hektara što ujedno čini 0,74 % ukupne površine općine. Smještena je zapadno od županijske ceste Ž-2186 u dolini potoka Pušća. Smještaj uz županijsku cestu bio je presudan faktor prilikom odabira lokacije budući da se postaje mreže infrastrukture nalaze uz navedene prometnicu. Iako je reljefna struktura općine složena što je već ranije navedeno, površina na kojoj se planira uređenje Zone mješovite namjene nalazi se na pretežno ravnom tlu što osigurava neometanu gradnju i uvođenje infrastrukture. Površina na kojoj se planira izgradnja zone u potpunosti je neizgrađena te najvećim dijelom predstavlja neobrađeno poljoprivredno zemljište. Promatrajući kvalitetu površine tla na kojem će se zona graditi ono je svrstano u kategoriju zemljišta P3 kao ostalo obradivo poljoprivredno zemljište, tako da je i s aspekta zaštite poljoprivrednog zemljišta opravдан odabir navedene lokacije budući da se radi o manje kvalitetnom poljoprivrednom tlu.

Urbanističkim planom uređenja Zone mješovite namjene predviđeno je da prometnu okosnicu zone čini cesta koja se proteže u smjeru istok-zapad te će na taj način podijeliti zonu na dva dijela, sjeverni dio koji će biti namjenjen pretežito stambenoj izgradnji te južni dio namjenjen izgradnji gospodarskih i poslovnih sadržaja. Uz površine koje su namjenjene za stambenu i poslovnu namjenu rezervirana je i manja površina namjenjena javnom zelenilu.

Tablica 16. Namjena površina unutar Zone mješovite namjene

Oznaka	Namjena	Površina (Ha)	% površine UPU
M1	Mješovita namjena – pretežno stambena	2,20	17,42
M2	Mješovita namjena – pretežno poslovna	6,22	49,25
Z	Javne zelene površine+javno zelenilo u potezu	1,33	10,53
	Javne prometne površine	2,88	22,85
UKUPNO		12,63	100

Izvor: Urbanistički plan uređenja Zone mješovite namjene u Donjoj Pušći

Slika 2. Idejno rješenje Zone mješovite namjene Pušća

4.3. Poljoprivreda

Na području Općine Pušća poljoprivreda se temelji na plodnom tlu i pogodnim klimatskim uvjetima.

Kao što je ranije u tekstu navedeno, na području Općine Pušća nema osobito vrijednih tala, odnosno tala iz prostorne kategorije P1. Najvrijednije obradive površine nalaze se uz naselje Gornja Pušća, a pripadaju kategoriji vrijednih obradivih tala (P2) te se koriste kao oranice, livade i vinogradi. Uz provođenje agromelioracijskih zahvata manjeg intenziteta na ovim je površinama moguće osigurati vrlo pogodno tlo za uzgoj voćarskih kultura, prije svega šljiva, lješnjaka, jagoda, malina, kupina, kao i jabuka i krušaka te većine ratarskih i povrtlarskih kultura.

Prema Popisu poljoprivrede iz 2003. godine, na području Općine Pušća registrirano je 368 poljoprivrednih kućanstava čija je osnovna djelatnost poljoprivreda.

Tablica 17. Omjer raspoloživog i korištenog poljoprivrednog zemljišta te broj kućanstava

Jedinica lokalne samouprave	Raspoloživo poljoprivredno zemljište (ha)	Ukupno korišteno polj. zemljište (ha)	Broj kućanstava
Općina Pušća	734,02	472,84	368

Izvor: DZS, Popis poljoprivrede 2003.

Iz prikazane tablice vidljivo je kako je ukupno korišteno poljoprivredno zemljište činilo značajan postotak ukupno raspoloživog poljoprivrednog zemljišta, i to 64,41 %.

Broj parcela korištenog poljoprivrednog zemljišta iznosio je 1.151.

Tablica 18. Korišteno poljoprivrednog zemljišta prema Popisu poljoprivrede iz 2003. godine

Korišteno poljoprivredno zemljište		ha
Općina Pušća	Oranice i vrtovi	245,95
	Povrtnjaci	1,23
	Livade	193,50
	Pašnjaci	5,34
	Voćnjaci	12,85
	Vinogradi	12,47
	Rasadnici	1,50
Ukupno		472,84

Izvor: DZS, Popis poljoprivrede 2003.

Iz prethodne tablice koja prikazuje stanje korištenog poljoprivrednog zemljišta u 2003. godini na području Općine Pušća, vidljivo je kako su najzastupljenije oranice i vrtovi (33,50 %), zatim slijede livade (26,36 %), voćnjaci (1,75 %), vinogradi (1,69 %), pašnjaci (0,72 %), rasadnici (0,20 %) te povrtnjaci (0,16 %).

Tablica 19. Stanje prijavljenih poljoprivrednih površina na dan 14.12.2015. godine

Općina Pušća	Korišteno poljoprivredno zemljište (ha)						
	Naselje	Oranice	Staklenik na oranici	Livade	Pašnjaci	Vinogradi	Voćnjaci
Bregovljana	8,21	0,00	7,01	0,15	0,59	0,97	
Donja Pušća	11,76	0,10	15,60	0,00	0,62		1,35
Dubrava Pušćanska	13,51	0,00	9,02	1,01	0,12		0,33
Gornja Pušća	38,02	0,02	58,92	1,04	0,97		0,99
Hrebine	13,23	0,00	14,46	0,00	2,20		0,76
Hruševec Pušćanski	10,69	0,00	13,72	0,00	0,07		0,61
Marija Magdalena	18,22	0,00	17	0,99	0,80		0,12
Žlebec Pušćanski	4,70	0,00	9,99	0,00	0,00		0,00
UKUPNO	118,34	0,12	145,72	3,19	5,37	5,13	

Izvor: APPRRR, kolovož 2016.

Promatrajući prethodnu tablicu te uzimajući u obzir da ukupna površina korištenog poljoprivrednog zemljišta na području Općine Pušća prema ARKOD bazi iznosi 277,87 hektara vidljivo je da najveću korištenu poljoprivrednu površinu zauzimaju livade (52,44 % ukupno korištenog poljoprivrednog zemljišta). Oranice zauzimaju (42,58 %) što predstavlja značajan potencijal za razvoj brojnih poljoprivrednih kultura, zatim slijede vinogradi (1,92 %), voćnjaci (1,84 %), pašnjaci (1,14 %) te staklenici na oranici (0,04 %). Dakle, promatrajući veličinu obrađivanih poljoprivrednih površina valja zaključiti da je zemljište usitnjeno, parcele koje sačinjavaju jedan poljoprivredni posjed površinom su male i često

međusobno udaljene. U takvim uvjetima evidentno je kako su većina poljoprivrednika na području Općine Pušća mali proizvođači koji nemaju odgovarajuća sredstva za proizvodnju (oprema, skladišta, hladnjače, prerađivački kapaciteti) iz razloga što im je navedena oprema preskupa. Usitnjeno poljoprivredno zemljište onemogućit će veću proizvodnju ali isto tako rezultirat će većim troškovima po jedinici proizvoda te na taj način dovesti u pitanje održivost proizvodnje.

Kao prepreka intenzivnjem razvoju poljoprivrednih djelatnosti na području općine ističe se nedostatak lokalne zelene tržnice, putem koje bi mali poljoprivredni proizvođači osigurali plasman svojih proizvoda na lokalno tržište.

Tablica 20. Brojno stanje stoke iz Upisnika poljoprivrednika na dan 14.12.2015. godine

Naselje	Vrsta životinje									
	GOVEDO		KOKOŠI/ PILIĆI		KONJI		MAGARCI/MU LE/MAZGE		OVCE	
	Broj grla	Broj PG-a	Broj grla	Broj PG-a	Broj grla	Broj PG-a	Broj grla	Broj PG-a	Broj grla	Broj PG-a
Bregovljana	3	2	-	-	-	-	-	-	12	1
Donja Pušća	92	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Dubrava Pušćanska	412	5	11	1	-	-	-	-	13	1
Gornja Pušća	109	14	-	-	4	2	-	-	50	2
Hrebine	8	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Hruševac Pušćanski	12	5	-	-	3	1	-	-	-	-
Marija Magdalena	117	8	-	-	-	-	2	1	78	2
Žlebec Pušćanski	21	2	-	-	1	1	-	-	-	-
Ukupno	774	42	11	1	8	4	2	1	153	6
UKUPNO GRLA										948
UKUPAN BROJ PG-a										54

Izvor: APPRRR, kolovoz 2016.

Iz prikazane tablice vidljivo je kako su na području Općine Pušća najzastupljenija goveda i ovce dok je interes za uzgojem ostalih vrsta životinja nešto manji.

Tablica 21. Broj poljoprivrednih subjekata na području Općine Pušća, stanje na dan 14.12.2015.

Općina Pušća	Spol	Tip gospodarstva					Ukupno
		Obiteljsko gospodarstvo	Obrt	Ostali	Trgovačko društvo	Zadruga	
Spol nositelja	M	82	1	0	0	0	83
Spol nositelja	Ž	30	0	0	1	0	31
UKUPNO		112	1	0	1	0	114

Izvor: APPRR,

Prema podacima Agencije za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju na području općine registrirano je 114 poljoprivrednih gospodarstava, što čini udio od 0,7 % u ukupnom broju poljoprivrednih gospodarstava na području Zagrebačke županije (16.140 poljoprivrednih gospodarstava). Od ukupno 114 poljoprivrednih gospodarstava dominiraju obiteljska gospodarstva (čine 98,24 % ukupnog broja poljoprivrednih subjekata na području općine), zatim slijede obrti (0,87 %) te trgovačko društvo (0,87 %). Nadalje, promatrajući poljoprivredne subjekte prema spolu nositelja, na 72,80 % gospodarstava nositelji su muškarci, dok su žene nositelji na samo 27,20 % gospodarstava.

Tablica 22. Dobna struktura nositelja poljoprivrednih subjekata, stanje na dan 31.12.2015.

Dob nositelja	Obiteljsko gospodarstvo	Općina Pušća					UKUPNO
		Obrt	Ostali	Trgovačko društvo	Zadruga		
< 40	12	1	0	0	0	0	13
41-45	2	0	0	0	0	0	2
46-50	9	0	0	0	0	0	9
51-55	15	0	0	0	0	0	15
56-60	11	0	0	0	0	0	11
61-65	18	0	0	1	0	0	19
> 65	45	0	0	0	0	0	45
UKUPNO	112	1	0	1	0	0	114

Izvor: APPRR

Prema podacima Agencije, od ukupno 114 poljoprivrednih subjekata (poljoprivredno gospodarstvo, obrt, zadruga, ostali, trgovačko društvo) 13 nositelja je mlađe od 40 godina (11,40 %), 2 (1,75 %) nositelja su stara od 41-45 godina, 9 (7,89 %) je staro od 46-50 godina, 15 (13,15 %) je staro od 51-55 godina, 11 (9,65 %) je staro od 56-60 godina, 18 (16,67 %) je staro od 61-65 godina, dok su najbrojniji nositelji 45 (39,47 %) stariji od 65 godina.

Tablica 23. Obrazovna struktura nositelja poljoprivrednih subjekata na području Općine Pušća, stanje na dan 14.12.2016

Općina Pušća	Fakultet	Nema podataka	Nezavršena OŠ	OŠ	Srednja škola	Viša škola	UKUPNO
Obiteljsko gospodarstvo	0	40	6	27	36	3	112
Obrt	0	0	0	0	1	0	1
Ostali	0	0	0	0	0	0	0
Trgovačko društvo	0	0	0	0	1	0	1
Zadruga	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	0	40	6	27	38	3	114

Izvor: APPRRR

Od ukupno 114 nositelja koji se na području općine nalaze, srednjoškolsko obrazovanje ima njih 38 (33,33 %), 27 (23,68 %) nositelja ima završenu osnovnu školu, 6 (5,26 %) nositelja nema završenu osnovnu školu. Završeni fakultet niti jedan prijavljeni nositelj. Uz navedeno, 40 nositelja nije se izjasnilo o stručnoj spremi. Promatrajući podatke iz prethodno navedene tablice vidljivo je da obrazovna struktura nositelja poljoprivrednih subjekata nije zadovoljavajuća.

Tablica 24. Broj članova na obiteljskim gospodarstvima, stanje na dan 14.12.2015.

OPĆINA Pušća	BROJ ČLANOVA			UKUPNO	
	0 članova	1 član	2 člana		
Broj OPG-a	49	39	16	8	112
Broj članova	0	39	32	24	95

Izvor: APPRRR

Iz priložene tablice vidljivo je da 43,75 % obiteljskih gospodarstava na području Općine Pušća nema prijavljenih članova (nula) već imaju samo nositelje, dok ostalih 56,25 % imaju između 1-3 člana. Prema podacima Agencije za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, na području Općine Pušća poljoprivredna proizvodnja odvija se na 112 poljoprivrednih gospodarstava.

Tablica 25. Broj ARKOD parcela prema površinama na području Općine Pušća, stanje na dan 31.12.2015.

Naselje	<3 Broj parcela	>3 i <20 Broj parcela	>20 i <100 Broj parcela	>100 i <1500 Broj parcela	UKUPNO Broj parcela
Bregovljana	25	18	0	0	43
Donja Pušća	28	75	0	0	103
Dubrava Pušćanska	26	34	0	32	92

Gornja Pušća	75	106	0	137	318
Hrebine	7	35	0	0	42
Hruševac Puščanski	56	44	0	0	100
Marija Magdalena	63	49	30	0	142
Žlebec Puščanski	14	32	0	0	46

Izvor: APPRRR

- Do 3 hektara koristi 57 poljoprivrednih gospodarstava te ukupno obrađuju 83,23 hektara
- Od 3 do 20 hektara koristi 27 poljoprivrednih gospodarstava te ukupno obrađuju 166,5 hektara
- Od 20 do 100 hektara koristi jedno poljoprivredno gospodarstvo te ukupno obrađuje 38,82 hektara
- Od 100 do 1500 hektara koriste 2 poljoprivredna gospodarstva te ukupno obrađuju 317,13 hektara.

4.4. Pčelarstvo

Prema evidenciji udruge pčelara zaprešičkog kraja „Ban Josip Jelačić“ na području Općine Pušća nalaze se 3 pčelara koja ukupno broje 50 košnica.

Tablica 26. Podaci o pčelarima s područja Općine Pušća

OPĆINA PUŠĆA		
Pčelar	Adresa	Broj košnica
Juraj Šinko	Zagrebačka 31, Hruševac Puščanski, 10294 Pušća	15
Stanišak Branko	Kumrovečka 149, 10294 Pušća	20
Bernardić Milena	Kumrovečka 124, 10294 Pušća	15
UKUPNO KOŠNICA		50

Izvor: Udruga pčelara zaprešičkog kraja „Ban Josip Jelačić“

Na području Općine Pušća pčelarstvom se bavi svega jedno poljoprivredno gospodarstvo u naselju Donja Pušća te posjeduje 8 košnica.

4.5. Lovstvo

Na području Općine Pušća postoje povoljni uvjeti za razvoj lovstva jer postoje kvalitetna prirodna staništa za uzgoj visoke i niske divljači. Značajan dio šumskog zemljišta ima funkciju lovišta, i to:

- I/107 - Pušća

Lovište je otvorenog tipa čiji je ovlaštenik prava lova Lovačko društvo „Fazan“ Pušća. Lovište je namjenjeno zadovoljavanju lovnih potreba domaće, a po potrebi i inozemne klijentele. Pored srne, zeca i fazana u lovištima se gospodari i ostalim vrstama divljači (divlja patka, divlji golub, prepelica, jazavac, siva čaplja). Površina lovišta je 3.689,00 hektara

4.6. Članstvo u LAG-u „Sava“

Lokalna akcijska grupa „Sava“ (u dalnjem tekstu LAG „Sava“) osnovana je 17. listopada 2013. godine kao udruga sa sjedištem u Zaprešiću. Cilj osnivanja je osiguravanje protoka informacija i transfera znanja za napredak u razvoju ruralnog gospodarstva i lokalne zajednice, umrežavanje između svih dionika kojima je u interesu pridonijeti razvoju ruralnih područja, dugoročno ostvarivanje održivog razvoja, jačanje finansijskih i ljudskih kapaciteta za provedbu projekata ruralnog razvoja, briga o infrastrukturnom, ekološko-socijalnom, kulturnom, gospodarskom i svakom drugom razvoju u širem ruralnom području Zagrebačke županije.

LAG „Sava“ obuhvaća 11 jedinica lokalne samouprave, odnosno 4 grada te 7 općina.

Gradovi u sastavu LAG-a „Sava“:

- Jastrebarsko
- Samobor
- Sveta Nedjelja
- Zaprešić

Općine u sastavu LAG-a „Sava“:

- Brdovec
- Dubravica
- Klinča Selo
- Luka
- Marija Gorica
- Pušća
- Stupnik

Područje LAG-a „Sava“ smješteno je u središnjem dijelu Republike Hrvatske okružujući sa južne i zapadne strane grad Republike Hrvatske - Zagreb. Na sjeveru graniči s Krapinsko-zagorskom, na jugozapadu s Karlovačkom županijom, a dio sjeverozapadne granice LAG-a ujedno je i državna granica Republike Hrvatske sa Republikom Slovenijom

Slika 3. Jedinice lokalne samouprave u sastavu LAG-a „SAVA“

Površina LAG-a iznosi 781,81 km² što predstavlja 25,4 % površine Zagrebačke županije.

Tablica 27. Prikaz površina, broja i gustoće stanovnika LAG-a „Sava“

JLS	Površina (ha)	Površina (km ²)	Broj stanovnika	Gustoća (st/km ²)
Brdovec	3.750,69	37,51	11.134	296,85
Dubravica	2.046,53	20,47	1.437	70,22
Jastrebarsko	22.658,24	226,58	15.866	70,02
Klinča Sela	7.731,01	77,31	5.231	67,66
Luka	1.717,84	17,18	1.351	78,65
Marija Gorica	1.710,18	17,10	2.233	130,57
Pušća	1.706,54	17,07	2.700	158,21
Samobor	25.058,30	250,58	37.633	150,18
Stupnik	2.488,45	24,88	3.735	150,09
Sveta Nedjelja	3.949,16	39,49	18.059	457,29
Zaprešić	5.364,20	53,64	25.223	470,21
LAG UKUPNO	78.181,14	781,81	124.602,00	149,37

Izvor: Lokalna razvojna strategija LAG „SAVA“

4.7. Šumarstvo

Osim što predstavljaju osnovu za razvoj drvne industrije, šume su značajne i u turističkim i lovnim djelatnostima. Šume imaju značajnu i općekorisnu funkciju, i to kroz zaštitu tla od erozije, bujica i poplava, utjecaj na vodni režim, utjecaj na klimu, zaštite i unapređenje ljudskog okoliša, stvaranje kisika, na poljoprivrednu proizvodnju, utjecaj na faunu.

Na području Općine Pušća šume zauzimaju trećinu ukupne površine općine te se smatraju važnijim prirodnim resursom. Od ukupno 514,61 hektara šuma koje se na području općine nalaze, 101 hektar je u vlasništvu države dok je ostatak u privatnom vlasništvu. Problem šuma u privatnom vlasništu je da su one velikim dijelom neuređene, a programi kojima se uređuje njihovo gospodarenje su zastarjeli.

Šume također ugrožava i agresivan prodor ljudskih aktivnosti koji se očituje kroz širenje predimenzioniranih građevinskih područja, presjecanje šuma infrastrukturnim koridorima te neracionalnu uporabu zaštitnih kemijskih sredstava na poljoprivrednim površinama u kontaktnim područjima uz šume i zagađenju površinskih i podzemnih voda kao i drugim efektima urbanizacije.

Šume na području Općine Pušća u nadležnosti su Uprave šuma Zagreb u sastavu javnog poduzeća za gospodarenje šumama i šumskim zemljишtem u Republici Hrvatskoj „Hrvatske šume“.

4.8. Turizam

Na području Općine Pušća turizam se bazira na prirodi, kulturi i baštini ovoga kraja, njihovoj očuvanosti i atraktivnosti, izletničko-rekreacijskim prostorima te bogatoj eno-gastronomskoj ponudi. Iako se neprestano ulaže u razvoj i unapređenje turističke infrastrukture i osmišljavanje novih turističkih sadržaja, gospodarski učinci turizma ispod su potencijala kojima područje općine raspolaže.

Budući da općina zbog velikog broja sakralne: Crkva sv. Katarine, Kapela sv. Marije Magdalene, kapela Poklonac (srce isusovo) i kulturne baštine (kulturno povjesna cjelina naselja Donja Pušća koju čine Župna crkva sv. Juraj, župni dvor, mjesno groblje te kapela Majke božje Čiselske, zgrada stare škole, Kurija Rauch) privlači sve veći broj turističkih posjetitelja, definiran je projekt „Staza života“ koji obuhvaća urbanističko pejsažno uređenje padine u podnožju kapele Majke Božje Čiselske. Padina se namjerava urediti kao perivojno oblikovan prostor, pejsažno-meditativno-sakralnog karaktera s Križnim putem, sa skulptorski oblikovanim postajama. Provedba navedenog projekta pridonijet će razvoju vjerskog turizma na području općine koji nije zastupljen u većoj mjeri.

Osim sakralne i kulturne baštine, općina raspolaže i prirodnim uvjetima za razvoj turizma koje čine prostrana lovna područja s bogatim fondom divljači te šumska područja pogodna za različite oblike izletničkog, edukacijskog i rekreacijskog (pješačenje, trekking, biciklizam) turizma. Svakako valja izdvojiti da je Općina Pušća dio cikloturističke rute Zagrebačke županije koja povezuje naselja županije na način da umrežava postojeće biciklističke rute i staze. Sukladno svojim finansijskim mogućnostima, općina je definirala projekt „Tematski putevi i biciklističke staze“ putem kojeg se ulaže u razvoj javne turističke infrastrukture čiji je jedan od glavnih ciljeva razvoj turističke djelatnosti. Uređena je Piknik zona, izgrađeni su vidikovci, redovito se uređuju biciklističke staze, a u sljedećem razdoblju planiraju se urediti nova odmorišta te ostvariti ulaganja u razvoj ornitološkog turizma.

Slika 4. Vidikovac u blizini Crkve Majke Božje Čiselske; Slika 5. Piknik zona – Donja Pušća

Nadalje, kao potencijal razvoja turizma javljaju se obiteljska gospodarstva koja se kroz posljednjih nekoliko godina uključuju u različite oblike pružanja usluga turistima te u djelatnosti prerade na vlastitim imanjima. Prema podacima Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju na području općine registrirano je 112 obiteljskih gospodarstava te se upravo od njih očekuje da se uključe u što većem broju kako bi se u konačnici pridonijelo razvoju turističke ponude i prepoznatljivosti općine na turističkom tržištu.

Tradicionalne manifestacije također čine značajan dio turističke ponude u ovim krajevima. Među najznačajnijim ističu se:

Božićni poljoprivredni sajam – Gospodarska manifestacija koja se održava od 2004. godine. Osmišljen je kao jedinstveni izložbeno-degustacijski događaj na kojem se ističu posebnosti tradicije, kulture, običaja, prehrane te poljoprivrede promatranog područja. Osim domaćih gastro proizvoda (sireva, suhomesnatih proizvoda, meda, čajeva, vina i rakije) posjetitelji mogu vidjeti i kupiti različite rukotvorine kao što su božićni nakit, ručni radovi, suveniri. Održavanje Božićnog poljoprivrednog sajma popraćeno je kulturno-umjetničkim programom čiji je cilj promoviranje etnografske vrijednosti šireg zaprešićkog kraja te edukativnim radionicama i predavanjima.

Izložba rakija Zagrebačke županije – Manifestacija koja okuplja sve proizvođače rakija s područja Zagrebačke županije. Osim što potiče natjecateljski duh, proizvođači i posjetitelji imaju priliku razmijeniti iskustva o proizvodnji i distribuciji rakije. Izložba je obogaćena različitim predavanjima stručnih osoba iz Hrvatske poljoprivredne komore te kulturno umjetničkim programom. Izložba rakija održava se od 2005. godine u sklopu Božićnog poljoprivrednog sajma.

Navedene manifestacije tijekom godina održavanja postala su značajna podrška malim proizvođačima, kako u predstavljanju svojih proizvoda tako i u omogućavanju razmjene iskustava. Njihovo redovito održavanje pridonosi očuvanju tradicionalnih vrijednosti regije te jačanju obrtničke tradicije, ali isto tako omogućuje odvijanje aktivnosti koje će doprinjeti razvoju gospodarstva.

Slika 6. Božićni poljoprivredni sajam i Izložba rakija Zagrebačke županije

Etno Pušća – Godine 2007., kulturno umjetničko društvo Pušća, po prvi puta je organiziralo manifestaciju Dan KUD-a Pušća – sv. Florijan, danas poznatu pod nazivom Etno Pušća. Manifestacija je organizirana s ciljem jačanja turističke ponude, a prije svega radi ostvarivanja suradnje te razvijanja priateljstva s drugim folklornim asablilima iz zemlje i inozemstva. Ubrzo je postala prepoznatljiva te iz godine u godinu bilježi sve veći broj sudionika. Osim što se povećao broj sudionika također se povećao i broj turističkih posjetitelja. Za vrijeme trajanja manifestacije posjetitelji mogu pogledati izložbu starih zanata i obrta koja se održava u blizini društvenog doma a isto tako pruža im se mogućnost degustacije tradicijskih prehrabnenih proizvoda.

Dan Općine Pušća – obilježava se od sv. Jurja (zaštitnik župe) do sv. Florijana (zaštitnik općine). Višednevna manifestacija koja se održava krajem mjeseca travnja te početkom mjeseca svibnja. Kako bi se zadovoljile potrebe svih dobnih skupina u pogledu programa, Općina Pušća redovito svake godine predviđeni program definira u suradnji s udrugama i ustanovama lokalnog područja. Program obilježavanja Dana Općine Pušća obuhvaća niz događanja edukativnog, kulturnog, gastronomskog, sportskog i zabavnog karaktera.

Pušćanska salamijada i špekijada te Vinologija - S ciljem poboljšanja kvalitete i intenzivnije promocije lokalne poljoprivredne proizvodnje te unapređenja turističke ponude Zagrebačke županije, Udruga proizvođača autohtonih salama „Pušćanska salama“ pokrenula je 2007. godine manifestaciju „Pušćanska salamijada i špekijada“. Kroz godine održavanja manifestacija je postala prepoznatljiva u širim okvirima te okuplja niz proizvođača s područja Zagrebačke županije i sjeverozapadne Hrvatske. Istovremeno sa „Salamijadom i špekijadom“ u organizaciji Udruge vinogradara, vinara i podrumara zaprešičkog kraja “Trilikum” održava se i “Vinologija” (ocjenjivanje vina).

Uz navedene manifestacije, na području općine održava se niz manjih događanja poput: Čehatve (prikaz starog radnog običaja) te Puščanske labure (natjecanje u uređenju okućnica)

Iako manifestacije iz godine u godinu privlače sve veći broj posjetiteja, na području općine još uvjek nema registriranih smještajnih kapaciteta.

5. INFRASTRUKTURA

Razvijena i kvalitetna infrastruktura preduvjet je gospodarskog i društvenog razvoja svakog područja, no ulaganja u razvoj iste zahtjevaju značajna finansijska sredstva. Unatoč ograničenim finansijskim sredstvima na području općine neprestano se ulaže u poboljšanje kvalitete infrastrukture, kako komunalne tako i prometne. Potreba za izgradnjom i unapređenjem definirana je Prostornim planom uređenja Općine Pušća.

5.1. Komunalna infrastruktura

Izgrađena komunalna infrastruktura temelj je kvalitete života lokalnog stanovništva i neophodan preduvjet razvoja.

5.1.1. Vodoopskrbni sustav

Opskrba pitkom vodom na području Općine Pušća ostvaruje se putem vodoopskrbnog sustava „Zaprešić“. Navedeni vodoopskrbni sustav temelji se na korištenju vodocrpilišta „Šibice“ koje je smješteno jugozapadno od Zaprešića na području Savskog aluvija. Prema podacima Općine Pušća smatra se da je oko 98 % stanovništva priključeno na vodoopskrbni sustav. Stanovnici koji nisu uključeni u vodoopskrbni sustav vodom se opskrbljuju iz kopanih (rjeđe bušenih) bunara kojima je zahvaćen prvi vodonosni horizont.

Vodoopskrba Općine Pušća vrši se putem 2. i 3. vodoopskrbne zone. Druga zona (zona „Sveti Križ – Celine“) opskrbljuje se vodom iz precrpne stanice kapaciteta 27 l/s izvedene neposredno prije vodospremnika „Laduč“ pri čemu se voda putem tlačnog cjevovoda promjera 150 mm otprema do vodospremnika „Sveti Križ“ volumena 700 m³ na nadmorskoj visini od 307,9 m. Iz vodospremnika Sveti Križ provodi se daljnja distribucija vode, uz vezu na vodospremnik Celine kapaciteta 200 m³ na nadmorskoj visini od 289 m. Prije vodospremnika Celine, voda se jednim pravcem cjevovodom promjera 140 mm transportira na područje sjevernih dijelova Općine Pušća uz sigurnosnu vezu s vodospremnikom „Milić Selo“ (vodospremnik treće vodoopskrbne zone). Drugim pravcem osigurava se vodoopskrba južnih dijelova Općine Pušća, a distribucija se obavlja također posredstvom prekidne komore. Od vodospremnika Celine izведен je cjevovod promjera 125 mm putem kojega se pored vodoopskrbe gravitirajućih potrošača na istočnom području Općine Pušća omogućuje i vodoopskrba sjeverozapadnog područja Grada Zaprešića.

Treća vodoopskrbna zona (zona „Pušća – Milić Selo – Dubravica“) obuhvaća središnje dijelove Općine Pušća. Vodoopskrba treće zone pa tako i središnjeg dijela Općine Pušća ostvaruje se povezivanjem na cjevovod prve zone koji je izведен od lokacije „Veliki Vrh“ do precrpne stanice Pušća kapaciteta 16 l/s. Precrpnom stanicom Pušća i pripadnim dovodno opskrbnim cjevovodom promjera 150 mm postiže se veza s vodospremnikom „Milić Selo“ kapaciteta 800 m³ na nadmorskoj visini 246 m iz kojega se provodi daljnja distribucija vode na središnje dijelove Općine Pušća.

5.1.2. Sustav odvodnje otpadnih voda

Na području Općine Pušća sustav odvodnje otpadnih voda nije izgrađen niti u jednom naselju. U svim naseljima općine, fekalne otpadne vode riješavaju se sabirnim jamama, dok se oborinske vode odvode kanalima ili cestovim jarcima u najbliže vodotoke. Zbog nekontroliranog ispuštanja fekalnih voda u neadekvatne sabirne jame često dolazi do pojave zagađenja podzemnih i površinskih voda i nastajanja izrazito neugodnih mirisa na mjestima zagađenja, čime se direktno ugrožava zdravlje stanovništva jer se dio stanovništva još uvijek vodom opskrbljuje putem vlastitih bunara.

Stoga, kako bi se povećao životni standard lokalnog stanovništva te očuvala priroda i okoliš, izgradnja sustava odvodnje otpadnih voda definirana je kao jedan od prioriteta na području općine. Prema idejnemu projektu predviđen je spoj glavnog kanalizacijskog kolektora Općine Pušća na kanalizacijski sustav Grada Zaprešića. Budući da je riječ o visokim ulaganjima, projekt izgradnje sustava odvodnje otpadnih voda podijeljen je u tri faze. Prva faza obuhvaća izgradnju glavnog magistralnog cjevovoda, druga obuhvaća izgradnju spojnih kolektora, dok treća faza obuhvaća izgradnju kućnih priključaka na sustav odvodnje otpadnih voda. Do sada su izvršeni radovi izgradnje glavnog kolektora na magistralnom cjevovodu u dužini od 7,5 km, ishođena je građevinska dozvola te se nastavlja projekt izgradnje sustava odvodnje otpadnih voda po spomenutim etapama.

Financijska sredstva za izgradnju glavnog kolektora osigurali su Općina Pušća i Hrvatske vode.

5.1.3. Gospodarenje otpadom

Gospodarenje otpadom predstavlja skup aktivnosti, mjera i odluka usmjereni sprečavanju nastanka otpada, smanjivanju količine nastalog otpada, sakupljanja otpada, prijevoza, zbrinjavanja i drugih djelatnosti u svezi s otpadom, kao i smanjenju ukupnog djelovanja otpada na okoliš. Gospodarenje otpadom mora se provoditi na način da nema opasnosti po ljudsko zdravlje, biljni i životinjski svijet, onečišćenja okoliša, požara, neugodnih mirisa, narušavanja javnog reda i mira, pojave buke.

Na području Općine Pušća provodi se organizirani način prikupljanja, odvoza i zbrinjavanja komunalnog otpada. Prikupljeni komunalni otpad s područja općine odvozi se na odlagalište „Novi Dvori“ nedaleko Grada Zaprešića.

Sakupljanje, odvoz i odlaganje otpada iz kućanstava provodi komunalno poduzeće „Zaprešić“ d.o.o. koje je u vlasništvu Grada Zaprešića te Općina Bistra, Brdovec, Dubravica, Luka, Marija Gorica i Pušća.

Na području Općine Pušća sustav prikupljanja otpada obuhvaća:

- Prikupljanje mješanog i biorazgradivog otpada (otpad iz kućanstava, industrije, trgovina, ustanova)
- Prikupljanje glomaznog otpada
- Odvojeno prikupljanje otpada

Komunalni otpad iz kućanstava sakuplja se putem plastičnih PVC posuda volumena 120 ili 240 litara te se odvozi jednom tjedno po unaprijed utvrđenom rasporedu. Za otpad iz gospodarstva koriste se spremnici od 120, 240 ili 1100 litara.

Tablica 28. Broj korisnika usluge sakupljanja komunalnog otpada

Naselje	Kućanstva	Broj korisnika		UKUPNO
		Gospodarstvo		
Donja Pušća	231	19		250
Gornja Pušća	196	6		202
Bregovljana	57	0		57
Hrebine	107	0		107
Žlebec Pušćanski	34	0		34
Marija Magdalena	59	0		59
Dubrava Pušćanska	101	2		103
Hruševec Pušćanski	80	0		80
UKUPNO	865	27		892

Izvor: Zaprešić d.o.o., stanje na dan 31.12.2015.

Iz prethodno navedene tablice može se vidjeti kako su na području Općine Pušća evidentirana 892 korisnika usluge sakupljanja komunalnog otpada, od čega je 865 u sektoru kućanstva te 27 u sektoru gospodarstva. Naselje s najviše evidentiranih korisnika je Donja Pušća koje broji 250 korisnika dok je najmanje korsnika evidentirano u naselju Žlebec Pušćanski, njih 34.

Tablica 29. Broj spremnika/posuda za otpad na području Općine Pušća te njihov volumen

Naselje	Broj spremnika/posuda					UKUPNO	
	Kućanstva		Gospodarstvo				
	120 litara	240 litara	120 litara	240 litara	1.100 litara		
Donja Pušća	227	4	10	6	4	251	
Gornja Pušća	193	5	0	1	4	203	
Bregovljana	57	0	0	0	0	57	
Hrebine	104	3	0	0	0	107	
Žlebec Pušćanski	33	1	0	0	0	34	
Marija Magdalena	60	1	1	0	2	64	
Dubrava Pušćanska	101	0	1	0	1	103	
Hruševec Pušćanski	79	1	0	0	0	80	
UKUPNO	854	15	12	7	11	899	

Izvor: Zaprešić d.o.o., stanje na dan 31.12.2015.

Korisnici usluga odvoza komunalnog otpada s područja Općine Pušća raspolažu sa ukupno 899 spremnika za miješani komunalni otpad.

Prikupljanje i odvoz glomaznog otpada s područja Općine Pušća ostvaruje se putem mobilnih reciklažnih dvorišta po unaprijed određenom terminu i lokaciji. Glomazni otpad koji građani donesu sortira se u jedan od četiri pripremljena kontejnera. Prilikom sortiranja otpada,

građanima pomoći pružaju djelatnici tvrtke Zaprešić d.o.o. Glomazni otpad odvozi se jednom godišnje.

Na području općine omogućeno je selektivno prikupljanje pojedinih vrsta otpada (staklo, metal, PET ambalaža, tekstil, papir, biootpad) putem mreže zelenih otoka. Na području Općine Pušća postavljeno je ukupno 7 zelenih otoka. Na svih 7 nalaze se spremnici za staklo, PET ambalažu, papir i tekstil. U sklopu 4 zelena otoka postavljeni su spremnici za biootpad, dok su u sklopu 3 zelena otoka postavljeni spremnici za metal. U sklopu zelenih otoka nalaze se i spremnici za odlaganje plastičnih čepova.

Tablica 30. Zeleni otoci na području Općine Pušća

Naselje	Lokacija	Vrsta spremnika
Donja Pušća	Kumrovečka cesta, nasuprot k.br. 86	P+S+PET+TEX+ME
Gornja Pušća	Kumrovečka cesta, kod k.br. 146	P+S+PET+TEX+MET
Bregovljana	Križanje Bregovljanske i Jurjevske ulice	P+S+PET+TEX+MET
Hrebine	križanje Ulice Stjepana Radića i Voćarske	P+S+PET+TEX+B
Marija Magdalena	Kod vatrogasnog doma	P+S+PET+TEX+B
Dubrava Pušćanska	Dubrovačka ulica	P+S+PET+TEX+B
Hruševec Pušćanski	križanje I. odvojak Zagrebačke ulice i Bregovite ulice	P+S+PET+TEX+B

Izvor: *Općina Pušća*

Pojašnjenje kratica u prethodnoj tablici: P-papir, S-staklo, PET-plastična ambalaža, TEX-tekstil, B-biootpad, M-metal

Slika 7. Zeleni otok na području Općine Pušća

Prema podacima Općine Pušća na području općine nema lokacija odbačenog otpada, odnosno otpada koji je odbačen suprotno odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

5.1.4. Elektroenergetska mreža

Prijenosna i distributivna mreža električne energije je razgranata, a visokonaponska mreža omogućuje opsluživanje cijelog prostora, što su bitne prepostavke za dogradnju i uspostavu kvalitetnog sustava napajanja električnom energijom na cijelom području općine. Elektroenergetski sustav dimenzioniran je tako da svako kućanstvo mora imati mogućnost priključka na niskonaponsku mrežu. Distribucijska mreža obuhvaća sve distribucijske naponske razine i pokriva cijelo područje općine. Mreža je funkcionalna i tehnički u dobrom stanju.

Područje Općine Pušća električnom energijom snabdijeva DP Elektra Zagreb, Pogon Zaprešić. Sustav opskrbe područja Pogona Zaprešić, napajan je napojnim točkama:

- TS 110/20 kV Zaprešić
- TS 35/20/10 kV Novi Dvori

Distribucija električne energije na području općine provodi se preko 20 kV dalekovoda.

5.1.5. Plinoopskrba

Područje Općine Pušća u cijelosti je pokriveno plinskom mrežom te obuhvaća sljedeća naselja: Bregovljana, Donja Pušća, Dubrava Pušćanska, Gornja Pušća, Hrebine, Hruševec Pušćanski, Marija Magdalena, Žlebec Pušćanski. Kućanstva koja nisu spojena na plinski distribucijski sustav koriste kruta goriva i lož ulje kao primarni energet

Mreža je dimenzionirana na način da zadovoljava potrebe lokalne potrošnje te je izvedena od PEHD cijevi čime je osigurana trajnost instalacija.

Distributer plina za Općinu Pušća je Gradska plinara Zagreb

5.1.6. Groblja

Na području Općine Pušća groblja su uređena u naseljima Donja Pušća i Marija Magdalena. Na navedenim grobljima osigurana je osnovna pogrebna infrastruktura kroz izgradnju mrtvačnica.

Prema veličini, svrstavaju se u mala groblja (površine do 5 ha). Uz postojeća groblja osigurane su površine za njihovo širenje. Širenje groblja vršit će se u etapama. Za proširenje groblja veće od 20 % postojeće površine obavezno je izraditi Urbanistički plan uređenja, sukladno Pravilniku o grobljima (NN 99/02 te drugim važećim propisima).

5.1.7. Javna rasvjeta

Javna rasvjeta izgrađena je u svim naseljima na području općine. Problematika javne rasvjete ogleda se u dotrajalim svjetlosnim armaturama koje ne prate današnje standarde u pogledu minimalnog svjetlosnog zagađenja. U postojećoj javnoj rasvjeti ugrađene su živine svjetiljke koje nisu ekološke. Stoga, kako bi se sačuvao okoliš te smanjila potrošnja električne energije

a sukladno svojim finansijskim mogućnostima, Općina Pušća modernizirala je sustav javne rasvjete u naseljima Donja Pušća, Dubrava Puščanska i Bregovljana. Ukupno je izmjenjeno 265 zastarjelih svjetiljki sa modernim visokotlačnim natrijevima sijalicama koje osiguravaju manju potrošnju energije (do 30 %). Postavljena nova javna rasvjeta ne samo da je ekološki prihvatljiva već utječe i na veću sigurnost u prometu.

5.2. Prometna infrastruktura

Razvoj i unapređenje prometne infrastrukture omogućit će efikasnije putovanje roba, ljudi i usluga, pridonijet će se razvoju gospodarstva, a time i povećanju životnog standarda. Uz razvoj gospodarstva, kvalitetnom prometnom infrastrukturom pridonijet će se većoj sigurnosti svih sudionika u prometu.

5.2.1. Cestovni promet

Cestovni prometni položaj Općine Pušća iznimno je povoljan iz razloga što je općina kvalitetno povezana s glavnim gradom Republike Hrvatske, Zagrebom. Povezanost sa gradom Zagrebom, odnosno najznačajnjim prometnim čvorишtem u Hrvatskoj, osigurava kvalitetnu prometnu povezanost općine sa svim državama u okruženju (Mađarska, Slovenija, Austrija, Srbija, Bosna i Hercegovina) a isto tako omogućuje spajanje na sve važnije prometne pravce unutar države.

Slika 8. Geoprometni položaj Općine Pušća

Cestovnu mrežu na području Općine Pušća čine županijske ceste koje su u nadležnosti Županijske uprave za ceste Zagrebačke županije, među kojima je najznačajnija Ž-2186: Mihanović Dol (D205) – Kraljevec na Sutli – Dubravica – Zaprešić D225, poznata još i pod nazivom Kumrovečka cesta. Valja napomenuti da županijske ceste povezuju središte Općine Pušća sa drugim većim naseljima i gradovima na području Zagrebačke županije. Zatim slijede lokalne i nerazvrstane ceste koje povezuju naselja unutar općine.

Tablica 31. Popis županijskih cesta na području Općine Pušća

Oznaka ceste	Opis ceste	Duljina (km)
Ž-2186	Mihanović Dol(D205) – Kraljevec na Sutli – Dubravica – Zaprešić D225	8,7 kilometara na području općine (26,5 kilometara ukupna duljina od Mihanović Dola do Zaprešića)
Ž-3006	G. Pušća (Ž 2186) – Hruševec Kupljenski – Ž2195	4,8
Ž-3030	D. Pušća (Ž 2186) – M. Gorica – Trstenik Pušćanski – D225	10,3
Ž-3032:	D. Pušća (Ž 3030) – Hrebine	2,2
UKUPNO		25

Izvor: PPU Općine Pušća, Strateški program gospodarskog razvoja Općine Pušća 2013.-2017.

Prilikom računanja ukupne duljine županijskih cesta na području Općine Pušća u izračun su uvrštene samo one duljine cesta koje prolaze prostorom općine.

Tablica 32. Popis lokalnih cesta na području Općine Pušća

Oznaka ceste	Opis ceste	Duljina (km)
L-31021	L 31022 – Pojatno (Ž 2195)	3,7
L-31022	D. Pušća (Ž 2186) – Ž 2195	2,5
L-31023	Dubrava Pušćanska – Ž 2186	1,7
UKUPNO		7,9

Izvor: PPU Općina Pušća, Strateški program gospodarskog razvoja Općine Pušća 2013.-2017.

Tablica 33. Stanje županijskih i lokalnih cesta na području Općine Pušća

JLS	ASFALT (km)	MAKADAM (km)	TUCANIK (km)	UKUPNO
Pušća	32,9	0,00	0,00	32,9

Izvor: PPU Općina Pušća, Strateški program gospodarskog razvoja Općine Pušća 2013.-2017.

Iz priložene tablice vidljivo je da su sve navedene ceste asfaltirane.

5.2.2. Nerazvrstane ceste

Na području Općine Pušća nalazi se 80,70 kilometara nerazvrstanih cesta. Većina nerazvrstanih cesta na području općine je asfaltirana, dok je manji dio cesta izgrađen od tucanika. Budući da su prema zakonu o cestama NN (84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14) nerazvrstane ceste u nadležnosti jedinica lokalne samouprave javlja se problem njihova održavanja zbog ograničenog proračuna. Na pojedinim dijelovima nerazvrstanih cesta prisutna su oštećenja koje je potrebno sanirati kako bi se osiguralo sigurnije prometovanje.

Sukladno navedenom Zakonu, u nerazvrstane ceste uključeni su i poljski putevi koje je također potrebno redovito održavati kako bi se poljoprivrednicima omogućio pristup poljoprivrednim površinama.

Na području Općine Pušća trenutno je izgrađeno 5.700 metara nogostupa. Daljnja ulaganja u izgradnju nogostupa ovisit će o raspoloživosti finansijskih sredstava.

5.2.3. Pošta i telekomunikacije

Dostava pošte organizirana je preko jednog poštanskog ureda u naselju Donja Pušća, 10 294 Donja Pušća, Kumrovečka 104, iz kojeg se pošta raznosi u ostala naselja na području općine. Uz poštanski ured, područje općine potpuno je pokriveno fiksnim telefonskim linijama i mobilnom telefonijom.

5.2.4. Željeznički promet

Na području Općine Pušća nema željezničke infrastrukture.

5.2.5. Zračni promet

Na području općine ne postoje poljoprivredna uzletišta, ali ih se planirati na površinama koje ispunjavaju prostorne i prirodne preduvjete

6. DRUŠTVENE DJELATNOSTI I INFRASTRUKTURA

Društvena infrastruktura naruže je povezana s razvitkom i razmještajem stanovništva, a njezinim razvojem postiže se viši i bolji standard i kvaliteta života. Zatvaranje područnih škola, nedostatak ili velika udaljenost dječjih vrtića, nepostojanje objekata za kulturne ili društvene aktivnosti, sportskih sadržaja, nedostatak ili neadekvatnost zdravstvene skrbi, imat će za posljedicu iseljavanje mladog stanovništva u područja s boljim uvjetima života.

6.1. Institucije javne uprave

Općina Pušća uspostavljena je kao jedinica lokalne samouprave unutar Zagrebačke županije. U administrativnom središtu općine, naselju Donja Pušća, smještena je Općinska uprava koju čine:

- Općinsko vijeće
- Općinski načelnik
- Upravna tječa općine

Općinsko vijeće predstavničko je tijelo građana i tijelo lokalne samouprave koje donosi odluke i akte u okviru prava i dužnosti općine te obavlja i druge poslove u skladu sa Ustavom, Zakonom i Statutom. Ima 13 članova koji se biraju na način i po postupku određen posebnim zakonom. Općinsko vijeće Općine Pušća ima predsjednika i do dva potpredsjednika koji se biraju iz reda vijećnika većinom glasova svih članova Općinskog vijeća.

Općinski načelnik izvršno je tijelo u Općini Pušća. Odgovoran je za ustavnost i zakonitost obavljanja poslova koji su u njegovom djelokrugu i za ustavnost i zakonitost akata upravnih tijela općine.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine Pušća utvrđenih zakonom i Statutom te obavljanje poslova državne uprave koji su zakonom prenijeti na općinu, ustrojavaju se upravna tijela općine, odnosno Jedinstveni upravni odjel. Radom Jedinstvenog upravnog odjela upravlja pročelnik kojeg imenuje Općinski načelnik. Jedinstveni upravni odjel obavlja upravne, stručne i administrativne poslove iz samoupravnog djelokruga općine kao i poslove državne uprave prenijete na Općinu Pušća, priprema izvješća, analize i druge materijale iz svog djelokruga za potrebe Općinskog vijeća i općinskog načelnika.

Na području općine mogu se osnivati mjesni odbori kao oblici mjesne samouprave radi ostvarivanja neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju o lokalnim poslovima od neposrednog i svakodnevnog utjecaja na život i rad građana.

Slika 9. Zgrada Općine Pušća

Zastava općine je jednobojna, crvene boje, dimenzija omjera dužine i širine 2:1, u skladu sa zakonskim odredbama. U sredini zastave, na sjecištu dijagonala nalazi se grb općine obostrano, obrubljen zlatno/žutom trakom.

Svečana zastava Općine Pušća je jednobojna crvene-bordo boje, dvostruko skrojena i podstavljena. Materijal izrade svečane zastave je atlas-svila visokog sjaja, boje u skladu sa likovnim rješenjem ili sa odabranim uzorkom materijala. U sredini gonfalona nalazi se grb općine. Iznad grba zlatnim slovima isписан je natpis: Općina Pušća. Ispod grba u repu gonfalona nacrtani su ornamenti: grančice vinove loze, sve u skladu sa likovnim rješenjem. Ukrasni štap za ovjes gonfalona izrađen je od drva ili mesinga sa ukrasnim kuglama, opremljen priborom za ovjes, zlatnim cordonom, ukrasnim kuglicama, cufićima i alkonom. Pribor za nošenje zastave je drveno ili mesingano ukrasno kopljje, zaštićeno odgovarajućim bezbojnim lakom.

Grb Općine Pušća ima oblik u poluokruglom štitu, na plavom polju, Sv. Florijan, u odori rimskog legionara, zlatnog oklopa, kacige, štitnika, crvenog plašta, bijele tunike, desnicom iz zlatnog vrča izlijeva vodu na crveni plamen kuće u požaru, ljevicom drži zlatno kopljje sa trokutastom, crveno trostruko presavijenom zastavom.

6.2. Obrazovanje

Pod obrazovanjem se podrazumijeva ustanova, proces, sadržaj i rezultat organiziranog i/ili slučajnog učenja u funkciji razvoja različitih kognitivnih sposobnosti, kao i stjecanje različitih znanja i vještina, navika kao što su čitanje, pisanje računanje.

Obrazovanje ljudi može biti formalno (odvija u školama) i neformalno (odvija se izvan škola). U Republici Hrvatskoj naobrazba se dijeli na šest stupnjeva:

- Predškolsko obrazovanje
- Osnovnoškolsko obrazovanje
- Srednjoškolsko obrazovanje
- Dodiplomsко obrazovanje
- Diplomsko obrazovanje
- Postdiplomsko obrazovanje

U tekstu koji slijedi bit će spomenute one razine obrazovanja značajne za Općinu Pušća

6.2.1. Predškolsko obrazovanje

Dječji vrtić „Bambi“ smješten je u rekonstruiranoj zgradbi stare škole koja je izgrađena 1913. godine. Prostor je 2011. godine u potpunosti adaptiran i prilagođen potrebama predškolskog odgoja. Rekonstrukcija i prenamjena stare zgrade škole u dječji vrtić izvedena je sukladno visokim energetsko-ekološkim standardima (izgrađena je strojarnica, toplinska pumpa, kolektorsko polje, postavljena je unutarnja rasvjeta s T5 fluo izvorima svjetlosti koji zbog svoje niske potrošnje električne energije predstavljaju energetski najučinkovitiji izvor svjetlosti).

U prostorijama vrtića obuhvaćene su četiri skupine koje čine djeca od jedne do šeste godine života: dvije jasličke i dvije vrtičke skupine. S djecom radi 8 odgojitelja, provode se kraći programi engleskog i njemačkog jezika te folklor. U pedagošku godinu 2015/2016 u dječji vrtić „Bambi“ upisano je 84 djece, dok je u predškolu upisano 14 djece.

Dječji vrtić svojim djelovanjem pomaže cijeloviti razvoj djece, potiče kreativnost i dječje stvaralaštvo uz razvoj ekološke svijesti i rano učenje stranih jezika.

Nadalje, s obzirom na nedostatak smještajnih kapaciteta za predškolski odgoj djece s teškoćama u razvoju te sukladno potrebama, Općina Pušća definirala je i pokrenula projekt uređenja dječjeg vrtića za djecu s teškoćama u razvoju koji će moći primiti 30-tak djece. Na gradnju specijaliziranog vrtića općina se odlučila iz razloga što roditelji svoju djecu moraju odvoziti do Suvaga u Zagrebu što je veliko svakodnevno opterećenje za roditelje, ali i za djecu. Vrtić je opremljen u staroj zgradi dječjeg vrtića koji je preseljen u adaptiranu staru zgradu osnovne škole koja je pak preseljena u novoizgrađen objekt. Otvorenje vrtića za djecu s posebnim potrebama očekuje se u mjesecu listopadu, a najkasnije do kraja godine.

6.2.2. Osnovno školsko obrazovanje

Osnovno školsko obrazovanje na području Općine Pušća provodi se u Matičnoj školi u Pušći te u područnoj školi u Dubravici.

Osnovna škola Pušća jedna je od najstarijih škola zapadnog dijela Zagrebačke županije. Prema usmenoj predaji škola je počela raditi 1848. godine, dok pisani dokumenti datiraju iz 1858. godine. Smatra se da je prva škola iz 1848. godine otvorena u krčmi pored kapele svetog Andraša u Bregovljani. Prvi učitelj bio je Franjo Viher, orguljaš iz Štajerske. U to vrijeme škola je brojala 6 učenika, 5 dječaka i jedna djevojčica. Godine 1856. školska zgrada postala je žrtvom požara u kojemu su osim zgrade spaljeni i svi spisi o školi. 1868. godine sagrađena je školska zgrada u Pušći, a ona u Bregovljani je napuštena. Subvencijom Kraljevske zemaljske vlade u Zagrebu 1895. sagrađena je nova školska zgrada u neposrednoj blizini bivše škole koja je prenamijenjena za stan učitelja. Nova se zgrada sastojala od sobe i hodnika, a obuka u njoj je započela iste godine. Školske godine 1904./'05. počinje praktična obuka u kućanstvu, posebno kuhanju. Nakon osnutka Upravne općine Pušća 1912. godine poduzimalo se sve da dođe do gradnje nove, veće školske zgrade. Potporom Kraljevske zemaljske vlade, 1913. godine izgrađena je školska zgrada, jednokatnica s dvije učionice i dva školska stana. Jedan od poznatih učitelja koji je radio u OŠ Pušća bio je i Andrija Fijan, tada poznati glumac Hrvatskog narodnog kazališta. U osmogodišnju školu, Osnovna škola Pušća pretvorena je 1956. godine. Školske godine 1980./'81. OŠ Pušća pripojena je također osmorazredna OŠ Dubravica koja postaje područnom školom. U školskoj zgradi iz 1913. nastava se odvijala sve do 2002. godine kada je završena izgradnja nove školske zgrade, jedne od najmodernijih u državi, u kojoj se iste godine započinje s održavanjem nastave.

Danas OŠ Pušća pohađa 238 učenika raspoređenih u 15 razrednih odjeljenja te 75 učenika u područnoj školi u Dubravici raspoređenih u 7 odjeljenja. Nastava se odvija u dvije smjene uz bogatu ponudu izvannastavnih i izvanškolskih aktivnosti (hrvatski znakovni jezik, cvjećarska, ekološka, biološka, dramska, novinarska, fotografска, keramička, likovna, plesna, povjesna, vjeronaučno-karitativna skupina, skupina tehničara, sportski školski klub te mali i veliki zbor). U budućem razdoblju potrebno je izvršiti dogradnju školske zgrade kako bi se omogućilo jednosmjensko održavanje nastave.

Slika 10. Osnovna škola Pušća

6.3. Zdravstvena i socijalna zaštita

Općina Pušća kao jedinica lokalne samouprave osigurava uvjete za zaštitu, očuvanje i poboljšanje zdravlja stanovništva na svom području kroz organizaciju zdravstvene zaštite na primarnoj razini.

Ambulanta opće medicine i stomatološka ordinacija smještene su u naselju Donja Pušća te stanovništvo općine osiguravaju sljedeće usluge zdravstvene zaštite: opća/obiteljska medicina, preventivno-odgojne mjere za zdravstvenu zaštitu školske djece i studenata, stomatološka zdravstvena zaštita, patronažna zdravstvena zaštita, zdravstvena njega u kući bolesnika, ljekarništvo i druge.

Za poslove socijalne skrbi nadležan je Centar za socijalnu skrb Zaprešić.

6.4. Sportsko rekreativni sadržaji i infrastruktura

Od sportske infrastrukture na području Općine Pušća nalazi se sportska dvorana pri Osnovnoj školi Pušća, jedno dječje igralište u naselju Donja Pušća (u sklopu osnovne škole) te jedno dječje igralište u sklopu Dječjeg vrtića „Bambi“.

Tablica 34. Sportska igrališta na području Općine Pušća

Naziv naselje	OPIS	VRSTA TERENA
Donja Pušća	nogometno igralište	trava

Izvor: Općina Pušća

Osim ulaganja u sportsku infrastrukturu, na području Općine Pušća potiče se rad sportskih udruga. Od ukupno 20 udruga koje djeluju na području općine, 7 ih je registrirano kao sportske, odnosno 35 %.

Slika 11. Dvorana OŠ Pušća

6.5. Javni prostori

Na području općine nalazi se nekoliko objekata koji osiguravaju prostor za okupljanje posjetitelja i lokalnog stanovništva te organizaciju različitih društvenih sadržaja. Kao jedan od takvih objekata svakako valja izdvojiti Društveni dom Pušća. Društveni dom nalazi se u naselju Donja Pušća te su u njemu smještene prostorije mjesne zajednice i Udruge branitelja. Riječ je o višeetažnoj građevini u okviru koje se nalaze glavna dvorana društvenog doma s pomoćnim prostorijama, projekcijska kabina glavne dvorane, dvorana vijećnice Općine Pušća te druge prostorije koje su ranije korištene kao stambeni prostor. Danas je društveni dom mjesto na kojem se održavaju različite kulturne, umjetničke i zabavne manifestacije od kojih su najpoznatije: „Etno Pušća“, obilježavanje blagdana sv. Nikole, „Pušćanska salamijada i špekijada“, „Vinologija“, koncerti lokalnog KUD-a i njegovih gostiju, obilježavanje Dana Općine Pušća i Župe Pušća. Društveni dom je posljednjih nekoliko godina obnavljan, izvršeni su radovi vanjskog uređenja i djelomičnog uređenja unutrašnjosti. Nakon obnove doma, u njemu će biti uređen Kulturni i turistički centar Općine Pušća u sklopu kojeg će biti Turistički info centar, knjižnica i čitaonica, informatička radionica i prostorije za cjelodnevno korištenje i druženje. S ciljem unapređenja društvene infrastrukture na području općine, u sljedećem razdoblju planira se uređenje društvenih domova na području naselja Hrebine i Bregovljana što će doprinijeti povećanju broja i kvalitete društvenih sadržaja na području općine.

Dvorana OŠ „Pušća“, osim za održavanje nastave tjelesnog i zdravstvenog odgoja, prostor je u kojemu se odvijaju i brojni drugi događaji kulturnog, sportskog, umjetničkog i zabavnog karaktera. Prvenstveno je to „Poljoprivredni božićni sajam u Pušći“ i „Izložba rakija Zagrebačke županije“, a tijekom cijele godine osigurava prostor za treninge članova sportskih društava.

S ciljem društvenog oživljavanja jezgre naselja Donja Pušća, definiran je projekt uređenja trga u središtu naselja. Planiraju se brojni novi sadržaji, a postojeći će se odgovarajućim mjerama poboljšati i usmjeriti na odgovarajuće korištenje. Projektom uređenja središta Donje Pušće obuhvaćen je prostor između Kumrovečke ceste na sjeveru i osnovne škole na jugu te između zgrada mjesnog doma i ambulante na zapadu i dvorišta obiteljskih kuća u Zagorskoj ulici na istoku. Na ovom prostoru planira se uređenje pješačkih površina, stubišta i rampi koje će se u dinamičnoj topografskoj igri spuštati prema zgradi osnovne škole. Na samom južnom kraju ovog dijela trga, uz stubište koje vodi prema ambulantni, smještena je fontana sa plitkim vodenim bazenom širine 2m i duljine cca 20m. Fontana se sastoji od niza mlaznica koje izbacuju vodu do željene visine, a u podu fontane ugraditi će se LED rasvjeta koja omogućuje osvjetljenje u različitim bojama te u kombinaciji sa dinamikom vodenih mlazova i stvaranje gotovo neograničenog broja prostornih i doživljajnih varijanti. Umjesto konvencionalnih pojedinačnih klupa za sjedenje, planiran je višefunkcionalni prostorni element: kontinuirana klupa – ograda visine 45, širine 60 cm koja povezuje prostor trga u cjelinu. Niža razina trga smještena je na razini ulaza u zgradu ambulante, a povezana je sa razinom trga uz Kumrovečku cestu širokim stubištem koje se može koristiti kao gledalište – amfiteatar. Niža razina trga koristit će se i kao „pozornica“ spomenutog amfiteatra te na njoj zbog toga nije planirana druga urbana oprema. Ova razina trga povezuje se sa školskim dvorištem na jugu, stubištem sa niskim i dugačkim stubama, koje je zamisljeno kao svojevrsni poligon za

različite “adrenalinske” aktivnosti; BMX, skateboard. Kao što je iz prethodno navedenih podataka vidljivo, projektom uređenja trga u središtu naselja Donja Pušća osigurat će se polivalentan prostor javne namjene.

Uz navedeno, svakako valja napomenuti da se na području općine nalazi i jedan vatrogasni dom koji je smješten u naselju Marija Magdalena koji također predstavlja potencija da se uredi te da bude mjesto na kojem će se održavati različite manifestacije.

6.6. Vjerske zajednice

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku na području Općine Pušća 92,93 % stanovništva izjašnjava se katolicima, dok su ostali zastupljeni u manjoj mjeri, i to: muslimani 1,63 %, pravoslavci 0,63 %, agnostici i skeptici 0,48 %, ostali kršćani 0,37 %.

Tablica 35. Stanovništvo prema vjeri na području Općine Pušća

Redni broj	Vjera	Broj pripadnika	Udio u ukupnom stanovništvu (%)
1.	Katolici	2.509	92,93
2.	Pravoslavci	17	0,63
3.	Protestanti	3	0,11
4.	Ostali kršćani	10	0,37
5.	Muslimani	44	1,63
6.	Istočne religije	1	0,04
7.	Ostale religije, pokreti, svjetonazori	1	0,04
8.	Agnostici i skeptici	13	0,48
9.	Nisu vjernici i ateisti	53	1,96
10.	Ne izjašnjava se	49	1,81
11.	Nepoznato	0	0,00

Izvor: DZS, kolovož 2016.

6.7. Udruge

Udruge se osnivaju kao oblik slobodnog i dobrovoljnog udruživanja više fizičkih odnosno pravnih osoba. Kroz svoje djelovanje unapređuju kvalitetu društvenih sadržaja, zauzimaju se za zaštitu ljudskih prava i sloboda, zaštitu okoliša i prirode te na taj način pozitivno utječe na trajne društvene promjene u lokalnoj zajednici.

Prema podacima Registra udruga, na dan 16. kolovoza 2016. godine na području Općine Pušća registrirano je 20 udruga.

Tablica 36. Popis udruga na području općine prema nazivu i sjedištu

NAZIV	SJEDIŠTE
Udruga građana „Puščanski Bregi“	Kumrovečka 1071, Donja Pušća
Konjički klub „Jug“	Jugovečka 17B, Gornja Pušća
Udruga umirovljenika Općine Pušća	Kumrovečka 109, Donja Pušća
Hrvatsko planinarsko društvo „Puž“	Kumrovečka 76, Donja Pušća

Kulturno umjetničko društvo Pušća	Kumrovečka 107, Donja Pušća
Udruga prijatelja umjetnosti Pušća	Školska 7, Donja Pušća
Društvo športske rekreacije „Forma“	Žlebčanska 7, Žlebec Pušćanski
Pikado klub „Boomernag Pušća“	Kupinska 1, Donja Pušća
Udruga za promicanje digitalne kulture	Duga ulica 1c, Žlebec Pušćanski
Nogometni klub Pušća	Kumrovečka 107, Donja Pušća
Lovačko društvo „Fazan“ Pušća	Bregovljanska 5, Donja Pušća
Teakwondo klub „Plamen“ Pušća	Kumrovečka 107, Donja Pušća
Udruga žena Pušća	KUMROVEČKA 107, Donja Pušća
Udruga proizvođača autohtonih salama "Pušćanska salama"	Kumrovečka 109, Donja Pušća
Judo klub "Panda Pušća"	Ravnice 6, Donja Pušća
Dobrovoljno vatrogasno društvo Marija Magdalena	Duganska 8, Marija Magdalena
Branitelji hrvatske „Pušća“	Kumrovečka 107, Donja Pušća
Udruga lovaca „Diana“ Pušća	Kumrovečka 107, Donja Pušća
Old timer klub „Pušća“	Stanišaki 6, Hruševec Pušćanski
Pomoć ljudima Sunce	Strmečka 33a, Donja Pušća

Izvor: Ministarstvo uprave, Registar udruga, kolovoz 2016.

Tablica 37. Popis udruga prema djelatnostima

Redni broj	Djelatnost	Broj udruga
1.	Sportska	7
2.	Gospodarska	3
3.	Kulturna	2
4.	Tehnička kultura	1
5.	Ostale djelatnosti	2
6.	Socijalna djelatnost	1
7.	Okupljanje i zaštita žena	1
8.	Zaštita i spašavanje	1
9.	Udruga domovinskog rata	1
10.	Kultura i umjetnost	1
UKUPNO		20

Izvor: Ministarstvo uprave, Registar udruga, kolovoz 2016.

Iz priložene tablice vidljivo je da udruge s područja općine obuhvaćaju 10 različitih djelatnosti od kojih su najzastupljenije udruge iz djelatnosti sporta, zatim slijede udruge iz gospodarstva i kulture.

Udruge okupljaju velik broj članova, ali vrlo mali broj ima zaposlene djelatnike. Mnoge udruge nemaju sustavne izvore financiranja te svoje programe i aktivnosti uglavnom provode volonterski uz pojedinačna pokroviteljstva ili se financiraju iz proračuna općine.

7. KULTURNO-POVJESNA I PRIRODNA BAŠTINA

Prirodno i kulturno-povjesno nasljeđe predstavlja iznimno vrijedan dio prostora i identiteta Općine Pušća te ujedno podrazumijeva obvezu zaštite istog.

7.1. Povijest Općine Pušća

Prvi dokazi o postojanju naselja na području današnje Općine Pušća nalaze se u neimenovanim crkvenim knjigama koje datiraju iz 1204. godine. Godine 1334. naselje spominje Ivan arhiđakon Gorički da bi se prvi puta pod nazivom Pušća pojavilo 1504. godine. Prema usmenoj predaji, prvi stanovnici bili su Grci koje su Turci protjerali za vrijeme Krbavske bitke 1493. godine. Pušća se može pohvaliti i stanovnicima plemićkoga roda koji su bili prisutni od 1630. godine kada je izgrađen dvor baruna Raucha, a kao zadnji plemići u ovom kraju spominju se Levin Rauch i Pavao Rauch, koji je bio hrvatski ban u razdoblju od 1908. - 1910. godine. Pušća je proglašena Općinom 1909. godine. Formirana je odlukom Zagrebačke županije o sporazumnoj odcjepljenju od Upravne općine Brdovec, sa sjedištem u Zaprešiću, a počela je djelovati kao samostalna Upravna općina 1. siječnja 1910. godine. U svom sastavu imala je dvije porezne Općine – Pušću i Kupljenovo, sa 4.078 stanovnika i jednom trećinom imetka Upravne općine Brdovec. U kasnjem razdoblju Pušća je bila dio Općine Zaprešić, da bi 1993. godine prilikom promjene teritorijalno političkog ustrojstva Zagrebačke županija ponovo postala samostalna jedinica lokalne samouprave.

7.2. Kulturna baština

Kulturnom baštinom smatraju se dobra koja se nasljeđena od prethodnih generacija ili ona koja nastaju u sadašnjosti. Ekonomski gledano, kulturna baština može značajno utjecati na turistički potencijal.

Prema podacima Registra kulturnih dobara Ministarstva kulture, na području Općine Pušća evidentirano je 5 zaštićena kulturna dobra, kako slijedi:

Tablica 38. Zaštićena kulturna dobra na području Općine Pušća

Oznaka dobra	Mjesto	Naziv	Vrsta kulturnog dobra
Z-3833	Donja Pušća	Kulturno-povjesna cjelina naselja Donja Pušća	nepokretno kulturno dobro- kulturno pov. cjelina
Z-3535	Donja Pušća	Zgrada stare škole	nepokretno kulturno dobro- pojedinačno
P-4736	Gornja Pušća	Kurija Rauch	nepokretno kulturno dobro- pojedinačno
Z-3765	Hrebine	Crkva sv. Katarine	nepokretno kulturno dobro- pojedinačno
Z-5942	Marija Magdalena	Kapela sv. Marije Magdalene	nepokretno kulturno dobro- pojedinačno

Izvor: Ministarstvo kulture, kolovoz 2016

Kapela sv. Marije Magdalene, (Marija Magdalena) – smještena je na vrhu brijega u istoimenom selu uz koju se nalazi groblje. Riječ je o jednobrodnoj građevini, pravokutnog tlocrta, užeg svetišta zaključenog poligonalnom apsidom i tornjem natkrivenog baroknom lukovicom iznad ulaza. Unutrašnji prostor kapele zaključen je ravnim stropom i osvijetljen kroz dva prozora na južnoj strani. Kapela je ucrtana na karti iz 1825. godine te na prvoj katastarskoj izmjeri područja. Budući da ima arhitektonsko i ambijentalno značenje, okoliš, odnosno padine s južne strane, trebaju ostati netaknute.

Kurija Rauch, (Gornja pušća) – smještena je izvan naselja Gornja Pušća. Dio zgrade sagrađen je u 18. (podrum i dio prizemlja), a dio u 19. stoljeću. Pripadala je imanju baruna Raucha, da bi nakon 2. svjetskog rata bila korištena za stanovanje mnogim stanašima što je imalo za posljedicu neadekvatno održavanje.

Danas je kurija izvan namjene, neodržavana te izložena propadanju. Stolarija i krovište je oštećeno, odvodnja oborinskih voda je nerješena, unutrašnjost je zapuštena, stubište ruševno. Narušena je statička stabilnost nosivih zidova i svodova koja se manifestira brojnim pukotinama i oštećenjima građe te kuriji prijeti i urušavanje pojedinih sklopova. Prateće građevine također su u lošem stanju, a vanjski prostori su zapušteni i zarasli. Tijekom 2011. godine izrađen je arhitektonski snimak postojećeg stanja građevine sa analizom stanja konstrukcije, temelja, zidova i krovišta, čime su ostvareni preduvjeti za izradu projektne dokumentacije obnove kurije Rauch. Osim visokih investicijskih ulaganja, glavnu prepreku provedbi projekta obnove i revitalizacije kurije Rauch predstavljaju neriješeni imovinsko-pravni odnosi.

Slika 12. Kurija Rauch

Zgrada stare škole, (Donja Pušća) – slobodno stoeća jednokatnica podignuta uz glavnu cestu 1913. godine. Kuća je primjer dobro oblikovane jednokatnice sa secesijskim

dekorativnim elementima. Svojom orijentacijom, sadržajima i oblikovanjem pridonosi stvaranju središta naselja, zajedno sa zgradom stare općine

Crkva sv. Katarine, (Hrebine) – smještena je na padini brijega, izvan naselja. Riječ je o jednobrodnoj građevini, pravokutnog tlocrta, s poligonalnom zaključenom apsidom i tornjićem iznad ulaza. Adaptirana je tijekom vremena, no unatoč tome u cijelosti je sačuvano pravokutno gotičko svetište svođeno križno-rebrastim svodom. Nad brodom je ravan strop, a karakteristika eksterijera je jednostavno oblikovanje. Ima ambijentalno značenje, stoga okoliš koji crkvu okružuje treba ostati neizgrađen.

Kulturno-povjesna cjelina naselja Donja Pušća - Kulturno povjesnu cjelinu naselja Donja Pušća čine Župna crkva sv. Jurja, župni dvor, mjesno groblje i kapela Majke božje Čiselske, smješteni na padini brijega u središtu naselja. Župna crkva je jednobrodna građevina s nižim i užim svetištem zaključenim trostranim apsidom. Sjeverno je sakristija s oratorijem, a južno grobnica obitelji Rauch. Na glavnem pročelju dominira visoki zvonik s baroknom lukovicom. Crkva je srednjovjekovna, barokizirana u 18. stoljeću i radikalno obnovljena u 19. stoljeću.

Uz gore navedena kulturna dobra, na području općine postoji još nekoliko preventivno zaštićenih kulturnih dobara te niz kulturnih dobara od lokalnog značaja koja su zaštićena Prostornim planom uređenja Općine Pušća (iz 2003. godine) te Izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja Općine Pušća iz 2016. godine.

Tablica 39. Ostala nepokretna kulturna dobra u Općini Pušća

Redni broj	Kulturna dobra
Kulturna dobra zaštićena rješenjem o preventivnoj zaštiti (P):	
1.	Zgrada općine, Donja Pušća
Kulturna dobra predložena za upis u Registar (PR):	
2.	Kapela Poklonac (Srce Isusovo), Donja Pušća
Kulturna dobra koja se štite odredbama PPU Općine Pušća-pročišćeni tekst (ZPP):	
U grupi povjesnih naseljela (dijelovi naselja)	
3.	Povjesna jezgra naselja Donja Pušća
U grupi sakralnih građevina	
4.	Kapela sv. Katarine, Hrebine
U grupi memorijalnih građevina i obilježja:	
5.	Spomen ploča na zgradi mjesnog doma, Donja Pušća
U grupi raspela i poklonci:	
6.	Raspelo, Bregovljana
7.	Raspelo, Marija Magdalena
8.	Raspelo, Gornja Pušća, Milićevo Selo
9.	Pil Sv. Florijana, Donja Pušća
10.	Raspelo, Hruševac Pušćanski
11.	Raspelo na križanju, Marija Magdalena
U grupi stambenih građevina:	
12.	Kurija Olivije Krajačić (Kirin)

13.	Kuća za poslugu kurije Rauch, Gornja Pušća
14.	Tradicijska kuća, Bregovljanska 39
15.	Tradicijska kuća, Bregovljanska 40
16.	Tradicijska kuća, Kumrovečka 150, Gornja Pušća
17.	Tradicijska kuća, Gornja Pušća, Milićevo Selo
18.	Tradicijska kuća, Dubrava Pušćanska br. 46
Ugrupi arheoloških lokaliteta:	
19.	Kapela i okoliš sv. M.B. Čiselske
20.	Paleolitski lokalitet, dolina potoka Pušće
U grupi krajolika:	
21.	Okoliš kurije Rauch, Gornja Pušća,
22.	Padine sv. Magdalene
23.	Okoliš kapele sv. Katarine, Hrebine

Izvor: PPU Općine Pušća, odredbe za provođenje, pročišćeni tekst, 2016.

Od nematerijalnih kulturnih dobara, zaštitu uživa kajkavski donjosutlanski (ikavski) dijalekt koji se govori u predjelu Save i Sutle uz slovensku granicu, u Općinama Brdovec, Marija Gorica, Pušća (u naselju Marija Magdalena, Žlebec Pušćanski, Hrebine) i u južnom dijelu Općine Dubravica.

7.3. Prirodna baština

Krajobrazna osobitost i posebnost promatranog područja je dinamičan reljef s brežuljcima Marijagoričkog pobrda. Blago brežuljkasto područje ispresijecano je mrežom seoskih puteva koji se protežu potočnim dolinama ili hrptovima brežuljaka. Veće šumske površine nalaze se u južnom dijelu općine, dok padine karakteriziraju oranice, livade i vinogradi. Stoga, kako bi navedena prirodna dobra i dalje ostala očuvana i netaknuta, potrebno ju je zaštititi od širenja građevinskih područja naselja te izgradnje infrastrukturnih sustava.

Vezano za zaštitu prirodnih dobara na području Općine Pušća, kontinuirano se provode mjere zaštite šumskih površina, područja prekrivenih autohtonom vegetacijom, područja vlažnih livada te prirodnih vodotoka (potoci Pušća i Žirovnica sa izvorištem pitke vode Stalnjak). Na području Općine Pušća, ekološka stabilnost i vrijednost prirodnog okoliša je na vrlo visokoj razini.

Područje Općine Pušća koje je smješteno u sjeverozapadnom dijelu Zagrebačke županije te koje pripada južnom zagorju (JZ), karakterizira bogata i raznolika fauna koja je svrstana u sljedeće kategorije, i to:

- Ribe
- Vodozemci i gmazovi (daždevnjak, obični vodenjak, zelena i siva gubavica, rumena žaba)
- Gušteri (sljepić, obični zelembać, zdna gušterica)
- Zmije (bjelouška, kockasta vodenjača)
- Ptice (sjenice, muharice, djetlovi, zebe, žutarice, slavuj, fazan, jarebica, siva čaplja)
- Sisavci (krtice, šišmiši, vjeverice, lasica, kuna, jež, zec, srna, jazavac)

8. ZAŠTITA PRIRODE

Zaštita prirode postala je neizostavan element strateškog planiranja. Razvoj novih tehnologija doprinjeo je unapređenju kvalitete života, ali istovremeno pridonosi sve većem onečišćenju prirode u kojoj živimo. Pojavom moderne poljoprivredne prakse započeo je proces poljoprivrednog zagađenja koji uzrokuje propadanje eko-sustava, zemljišta, okoliša, te negativno utječe na zdravlje ljudi. Iz tog razloga ekološka proizvodnja predstavlja nužnost želimo li sačuvati prirodu za buduće naraštaje. Ekološka poljoprivreda danas je u mnogim zemljama jasno definirana zakonima, čemu se pridružila i Republika Hrvatska donošenjem paketa zakona i propisa koji reguliraju poljoprivrednu proizvodnju.

Na području općine, sustav odvodnje otpadnih voda nije izgrađen niti u jednom naselju tako da se one prikupljaju putem septičkih/sabirnih jama. Zbog nekontroliranog ispuštanja fekalnih voda u neadekvatne sabirne jame često dolazi do pojave zagađenja podzemnih i površinskih voda i nastajanja izrazito neugodnih mirisa. Stoga, kako bi se povećao životni standard lokalnog stanovništva te očuvala priroda i okoliš, izgradnja sustava odvodnje otpadnih voda definiran je kao jedan od prioriteta na području općine.

Nedovoljno razvijena svijest i informiranost stanovništva o važnosti očuvanja okoliša, predstavlja prepreku u provođenju aktivnosti zaštite okoliša. Iz tog razloga, nužna je kontinuirana provedba edukativnih seminara i radionica na kojima će se lokalno stanovništvo upoznati s pojmovima poput održivog razvoja i njegove važnosti te usvojiti ponašanje koje je u skladu s tim načelima.

Nezagađena i očuvana priroda predstavlja potencijal u razvoju turizma posebice na području koje raspolaže kulturnom baštinom.

PROGRAMSKI DIO

9. MEDOTOLOŠKI OKVIR

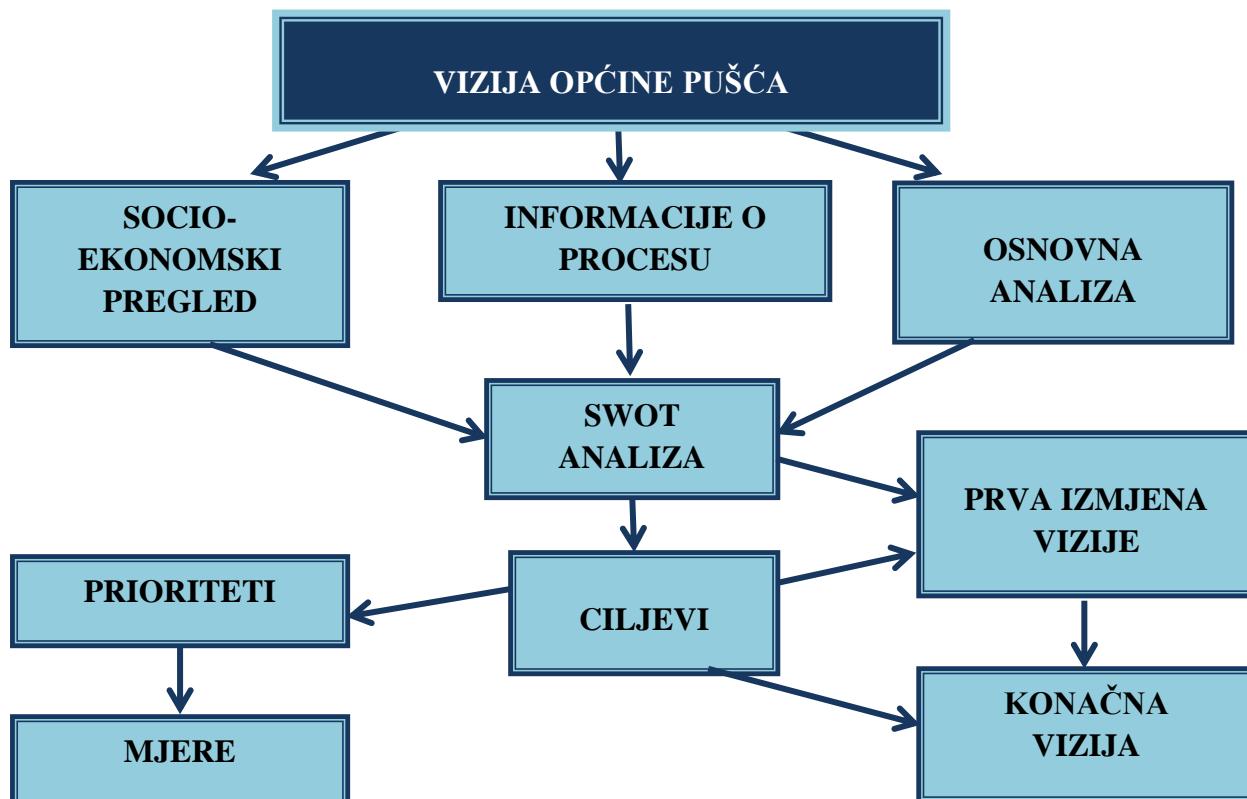
Strateški program razvoja Općine Pušća (u daljenjem tekstu Strategija) temeljni je dokument općine koji omogućuje:

- definiranje razvojnih potreba
- definiranje smjernica budućeg razvoja
- definiranje rješenja s ciljem rješavanja određenih problema

Prilikom izrade Strategije, primjenjena je suvremena participativna metodologija Europske Unije „Bottom up“. Pristup „Bottom up“ (odozdo prema gore“) jedno je od 7 osnovnih načela CLLD programa čiji je osnovni cilj potaknuti sudjelovanje javnosti na lokalnoj razini u donošenju odluka. Obradom osnovnih značajki područja Općine Pušća i trenutne situacije u gospodarstvu, infrastrukturi te društvenom i socijalnom razvoju, izrađena je SWOT analiza kojom se identificiraju unutarnji i vanjski utjecaji izraženi kroz snage i slabosti te prilike i prijetnje. U cilju suočavanja s postojećim problemima, ali i korištenja vlastitih snaga u svrhu unapređenja gospodarstva, infrastrukture te društvenog i socijalnog razvoja na području Općine Pušća, definirani su ciljevi, prioriteti i mјere za čiju je realizaciju potrebno ostvariti niz aktivnosti koje su u sklopu njih navedene.

Završni dio Strategije obuhvaća: potencijalne izvore finansiranja, finansijski okvir za njezinu provedbu, implementaciju, nadzor i praćenje provedbe Strategije te usklađenost sa nadređenim strateškim dokumentima.

Shematski prikaz procesa izrade strateškog planiranja

10. SWOT ANALIZA

Pojam, odnosno naziv SWOT analiza, predstavlja skraćenicu od četiri engleske riječi koje u prevodu znače:

- Strengths – snage
- Weaknesses – slabosti
- Opportunities – prilike (šanse, mogućnosti)
- Threats – pretnje (opasnosti)

SWOT analiza predstavlja kvalitativnu ocjenu snaga i slabosti te prilika i prijetnji koje su važne za razvoj područja u cjelini. Snagu Općine Pušća čini vlastiti prostor, resursi te sposobnosti na koje se može osloniti ili koristiti u svojem dalnjem razvoju. Slabosti ukazuju na ograničavajuće faktore unutar područja općine koje ona mora riješiti vlastitim snagama koristeći prilike koje joj se pružaju, ali istovremeno mora paziti na prijetnje koje mogu ugroziti buduće planove i projekte.

Prijetnje navedene u SWOT analizi odnose se na najveće rizike s kojima se Općina Pušća sada suočava, a suočavat će se i u bliskoj budućnosti. One utjelovljuju negativne varijacije koje se mogu pojaviti u planiranom razvoju te ukazuju na potencijalne probleme koji će se pojaviti izostankom ispunjavanja planiranih strateških ciljeva.

Kroz SWOT analizu vrednovane su sljedeće kategorije razvoja

- Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva
- Infrastruktura i zaštita okoliša
- Društveni i socijalni razvoj

RAZVOJ KONKURENTNOG I ODRŽIVOG GOSPODARSTVA	
SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none">• Povoljan geoprometni položaj• Tradicija obrtništva i poduzetništva (45 aktivnih obrta i 75 poduzetnika)• Institucionalna podrška poduzetnicima (Općina Pušća)• Izrađen UPU i Idejno rješenje Zone mješovite namjene• Kvalitetno poljoprivredno i šumsko zemljište• Povoljna konfiguracija i kakvoća tla• Povoljni klimatski uvjeti za bavljenje poljoprivredom (kontinentalna klima)• Velik broj poljoprivrednih subjekata (114) – 112 OPG-a, 1 obrt, 1 trgovačko društvo	<ul style="list-style-type: none">• Nedovoljna iskorištenost geoprometnog položaja za razvoj gospodarstva• Velik broj dugotrajno nezaposlenih osoba na području općine (60)• Nedovoljna informiranost i znanje poduzetnika i obrtnika o korištenju EU fondova• Nedostatak programa cjeloživotnog obrazovanja za jači rast i razvoj postojećih poduzetnika i obrtnika• Nedovoljna motiviranost poduzetnika za daljnja usavršavanja• Spor proces revitalizacije gospodarstva nakon rata na području općine• Usporen razvoj Zone mješovite namjene

<ul style="list-style-type: none"> • Povoljni uvjeti za razvoj ekološke poljoprivrede (povrćarstvo, vinogradarstvo, stočarstvo, pčelarstvo) • Bogato lovno područje • Prirodni potencijali za razvoj turizma: lovna i šumska područja • Kulturna baština (Kurija Rauch) • Iskustvo i tradicija u organizaciji prepoznatljivih turističkih manifestacija i programa u turizmu • Velik broj poljoprivrednih subjekata-potencijal za razvoj agro turizma • Ekološki očuvan prostor • Biološka raznolikost • Članstvo u LAG-u „Sava“ • Kontinuiran rast broja stanovnika – 2.700 stanovnika (+216) 	<ul style="list-style-type: none"> • Nerješeni imovinsko pravni odnosi na području Zone • Nedostatak finansijskih sredstava za izgradnju komunalne infrastrukture u Zoni • Nedovoljno razvijena proizvodnja proizvoda s dodanom vrijednošću • Nedostatak lokalne tržnice radi plasmana poljoprivrednih proizvoda • Rascjepkanost i usitnjenošć poljoprivrednih posjeda • Zastarjela poljoprivredna mehanizacija • Zapuštene poljoprivredne površine zbog faktora depopulacije, rata, nedostatka mehanizacije • Slaba finansijska moć poljoprivrednih gospodarstava za ulaganje u proširenje proizvodnje te usklađivanje proizvodnje s važećim standardima • Konvencionalna poljoprivreda zagađuje okoliš (tlo, voda, zrak) • Nedovoljna umreženost poljoprivrednih subjekata • Sve manje mladih je zainteresirano za bavljenje poljoprivredom i ruralnim turizmom • Nedovoljna ulaganja u promidžbu turizma • Nedostatak znanja lokalnog stanovništva o razvoju ruralnog turizma • Nedovoljno izgrađena turistička infrastruktura • Nedovoljna valorizacija i promocija kulturne baštine u turističke svrhe • Nepostojanje smještajnih kapaciteta
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> • Postojanje brojnih nacionalnih programa za poticanje razvoja malog i srednjeg poduzetništva • Bolje iskorištavanje EU fondova • Ostvarivanje partnerstva na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini • Prekvalifikacija nezaposlenih • Jače aktivnosti marketinga za privlačenje 	<ul style="list-style-type: none"> • Mali proračun Općine Pušća • Nedostatak ulagača u Zonu mješovite namjene • Usporen gospodarski rast, kako na području države tako i na području općine • Česte izmjene zakonodavstva • Sporost administracije državne uprave • Konkurenčija na globalnom tržištu

<p>novih investicija i investitora</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brendiranje autohtonih proizvoda • Valorizacija prirodne i kulturne baštine • Ulaganje u izgradnju smještajnih kapaciteta • Udruživanje u poljoprivredne zadruge kako bi se olakšala nabava, prodaja i prerada poljoprivednih proizvoda • Osposobljavanje i poticanje malih proizvođača za zajednički nastup na tržištu 	<ul style="list-style-type: none"> • Siva ekonomija • Slaba kupovna moć stanovništva • Nedostatak investitora • Prirodne nepogode (suše, poplave, tuča)
--	---

INFRASTRUKTURA I ZAŠTITA OKOLIŠA

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Izrađen Prostorni plan uređenja općine kao temelj dalnjeg razvoja infrastrukturnih projekata • Izrađena planska i projekta dokumentacija za uređenje Trga • Kontinuirano ulaganje u izradu tehničke i projektne dokumentacije • Izgrađenost vodoopskrbnog sustava u svim naseljima Općine (98 %) • Kontinuirano ulaganje u vodoopskrbni sustav • U izgradnji prva faza sustava odvodnje otpadnih voda • Pokrivenost svih naselja općine organiziranim prikupljanjem i odvozom komunalnog otpada • Selektiranje otpada (7 zelenih otoka) • 100 % pokrivenost područja elektroenergetskom mrežom • Plinoopskrbni sustav obuhvaća sva naselja općine • Javna rasvjeta u svim naseljima općine • Kontinuirana ulaganja u prometnu infrastrukturu • Razgranata cestovna mreža na području općine • Županijska cesta Ž-2186 (Kumrovečka cesta) • Izgrađenost nogostupa 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatak finansijskih sredstava za veća ulaganja u infrastrukturu • Nerješeni imovinsko pravni odnosi na česticama kojima prolazi infrastruktura • Nije provedena državna geodetska izmjera zemljišta • Neizgrađen sustav odvodnje otpadnih voda na području općine (0 %) • Sakupljanje otpadnih voda putem sabirnih jama • Ispuštanje otpadnih voda u obližnje vodotoke • Energetski neučinkovit sustav javne rasvjete (visoki troškovi) • Nedovoljna promocija i osvještenost građana o primjeni i korištenju OIE te energetskoj učinkovitosti • Pojava oštećenja na prometnim pravcima • Nedovoljno izgrađeni nogostupi • Nedostatak širokopojasnog interneta

<ul style="list-style-type: none"> • Dostupnost usluge interneta • Iskustvo u provedbi infrastrukturnih projekata 	
PRILIKE	PRIJETNJE
DRUŠTVENI I SOCIJANI RAZVOJ	
SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Učinkovito funkcioniranje lokalne vlasti i javnih institucija • Odgojno obrazovna infrastruktura – predškolski odgoj i osnovnoškolsko obrazovanje • Dobra opremljenost dječjih vrtića potrebnom opremom i didaktičkim igračkama • Izgrađen objekt za pružanje usluga djece predškolske dobi s teškoćama u razvoju • Osigurana zdravstvena zaštita putem liječničke ambulante i zubne ordinacije na području općine • Sportska infrastruktura (2 dječja igrališta, 1 nogometno igralište, školska sportska dvorana • Velik broj udruga na području općine koja pokrivaju sva područja djelovanja • Sufinanciranje udruga od strane općine • Kontinuirana skrb o socijalno ugroženom stanovništvu • Društveni dom u Donjoj Pušći • Vatrogasni dom u Mariji Magdaleni 	<ul style="list-style-type: none"> • Mali proračun Općine • Spora realizacija kredita • Usporenost državne administracije prilikom ishođenja dozvola za infrastrukturne projekte • Česte izmjene zakonodavstva • Opsežna dokumentacija • Visoki troškovi ulaganja • Nerješeni imovinsko pravni odnosi usporavaju izgradnju infrastrukture • Usporena obrada projekata prijavljenih za financiranje od strane EU fondova

<ul style="list-style-type: none"> • Kulturna dobra od lokalnog značaja • Financiranje prijevoza učenika, studenata, umirovljenika i socijalno ugroženih 	vrijednostima u kulturi
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> • Jače korištenje EU fondova i nacionalnih programa iz područja kulture, sporta i rekreacije • Javno-privatno partnerstvo kao podrška razvoju društvene i socijalne infrastrukture • Poticati ulaganje u obrazovne institucije • Umrežavanje odgojno obrazovnih institucija • Unaprijediti sustav zdravstvene zaštite prema stvarnim potrebama građana • Jače korištenje EU fondova • Organizacija nacionalnih i međunarodnih sportskih natjecanja 	<ul style="list-style-type: none"> • Financijska ovisnost o državnom proračunu • Sporost administracije • Opsežna dokumentacija za igradnju objekata društvene infrastrukture • Nerazumijevanje zajednice za aktivnosti i metode koje udruge žele ostvariti • Devastacija prirodne, povjesne i kulturne baštine zbog nedovoljne svijesti stanovništva • Nedostatak finansijskih sredstava iz državnog proračuna, neophodni za izgradnju, restauraciju i održavanje zgrada i programa u kulturi

11. VIZIJA

Vizija (lat. Visio – pojava, prikaz, misao) opisuje željene i dugoročne rezultate te predstavlja sliku poželjne budućnosti koja je realna, vjerodostojna i privlačna te koja se planira ostvariti. Vizija Općine Pušća zasniva se na nalazima analize stanja i SWOT analizi te na temelju prepoznatih razvojnih mogućnosti, ali i ograničenja.

Razvojna vizija Općine Pušća temelji se na stavovima lokalnog stanovništva i njihovo definiciji područja na kojem žele živjeti. Nakon sveobuhvatnih konzultacija s predstavnicima sva tri sektora, definirana je sljedeća zajednička razvojna vizija:

„Postati područje prepoznatljive turističke ponude koje kroz razvoj turizma osigurava preduvjete za zapošljavanje i ostanak mladih u ruralnom području te koje svoju prepoznatljivost temelji na očuvanoj prirodi, kulturnoj baštini i suradnji s obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima. Područje poznato po izgrađenoj infrastrukturi koje osigurava sve preduvjete za zdrav i kvalitetan život stanovnika svih dobnih skupina“.

12. STRATEŠKI CILJEVI, PRIORITETI I MJERE

Strateški ciljevi, prioriteti i mjere definirani su na temelju dobivenih podataka iz provedenih analiza prostora, resursa te sposobnosti područja općine.

Strateški ciljevi jasno su formulirani, vremenski definirani, društveno i okolišno prihvativi te međusobno usklađeni. Definirani su na temelju snaga, slabosti, prilika i prijetnji koje se mogu vidjeti u SWOT analizi. Pretpostavka su za ostvarenje vizije razvoja Općine Pušća, koja treba postati gospodarski razvijeno ruralno područje s visokim društvenim standardom.

Definirana su tri strateška razvojna cilja s pripadajućim prioritetima i mjerama koji navode rješenja za izradu razvojnih projekata koji se trebaju provoditi kako bi mogli pratiti njihove rezultate i mjeriti njihovu efikasnost i efektivnost. Oni počivaju na raznovrsnosti, dovoljnosti i vrijednosti vlastitih resursa predmetnog područja, upućuju na potrebu pronalaženja mogućnosti i načina za njihovu tržišnu orientiranost, a sve u cilju ostvarenja veće dodane vrijednosti, gospodarskog rasta, razvoja i zapošljavanja te povećanja društvenog i životnog standarda.

SC 1. RAZVOJ KONKURENTNOG I ODRŽIVOG GOSPODARSTVA

Navedeni strateški cilj usmjeren je zaustavljanju negativnih trendova u gospodarstvu na području Općine Pušća koji su prouzrokovani neadekvatnom poduzetničkom infrastrukturom, dugotrajnom recesijom te tromošću poduzetnika i obrtnika da se prilagode novim tehnologijama. Razvoj gospodarstva na području Općine Pušća ovisit će o nizu čimbenika na koje općina u skladu sa svojim zakonskim ovlastima te finansijskim mogućnostima može ograničeno utjecati. Iz tog razloga potrebno je identificirati smjernice razvoja gospodarstva koje će biti u skladu s potrebama i mogućnostima svih društvenih skupina. Razvoj gospodarstva ne smije ugrožavati budućnost dolazećih naraštaja trošenjem neobnovljivih izvora energije, devastiranjem te zagađenjem okoliša. Stoga, kako bi se ostvarili preduvjeti za primjenu održivog razvoja u praksi, u strateške dokumente potrebno je ugraditi načela održivog razvoja, a institucionalnu organizaciju prilagoditi provedbi tih načela.

S obzirom na raspoložive razvojne potencijale i postojeću razinu razvijenosti gospodarskih grana, osnovni smjerovi razvoja gospodarstva prepoznati su u razvoju poljoprivrede, turizma te malog i srednjeg poduzetništva.

SC 1. RAZVOJ KONKURENTNOG I ODRŽIVOG GOSPODARSTVA	
PRIORITETI	MJERE
Prioritet 1.1. Razvoj održive poljoprivrede	Mjera 1.1.1. Unapređenje uvjeta za ostvarenje održive poljoprivredne proizvodnje
	Mjera 1.1.2. Modernizacija poljoprivrednih gospodarstava
	Mjera 1.1.3. Poticanje ekološke poljoprivredne proizvodnje
	Mjera 1.1.4. Održivo korištenje poljoprivrednog i šumskog zemljišta
	Mjera 1.1.5. Razvoj ljudskih potencijala u poljoprivredi
	Mjera 1.1.6. Poboljšanje kvalitete poljoprivrednih proizvoda te ulaganje u razvoj novih proizvoda
Prioritet 1.2. Razvoj ruralnog turizma	Mjera 1.2.1. Ulaganje u razvoj turističke infrastrukture
	Mjera 1.2.2. Razvoj selektivnih oblika turizma
	Mjera 1.2.3. Održivo korištenje kulturne baštine i prirodnih resursa u turističke svrhe te razvijanje identiteta općine
Prioritet 1.3. Razvoj malog i srednjeg poduzetništva te obrtništva	Mjera 1.3.1. Razvoj i jačanje poduzetničke infrastrukture
	Mjera 1.3.2. Provedba edukacija za poduzetnike i obrtnike te umrežavanje istih

Mjera 1.3.3.

Privlačenje domaćih i stranih investitora

Mjera 1.3.4.

Poticanje inovacija i tehnološki razvoj MSP i obrtnika

Prioritet 1.1. Razvoj održive poljoprivrede

Navedenim prioritetom nastoji se potaknuti razvoj poljoprivredne djelatnosti na području Općine Pušća budući je već ranije navedeno kako općina raspolaže kvalitetnim poljoprivrednim zemljištem te je u analizi stanja vidljivo kako će poljoprivreda biti jedan od pokretača odnosno nositelja lokalnog gospodarstva. Stoga, kako bi se potaknuo razvoj održive poljoprivrede na području općine te kako bi se pridonijelo novim zapošljavanjima potrebno je unaprijediti uvjete koji će omogućiti učinkovito bavljenje poljoprivredom. Unapređenje uvjeta u poljoprivredi podrazumijeva provedbu mjera i aktivnosti koje će uključivati rješavanje imovinsko-pravnih odnosa kako bi se zapušteno poljoprivredno zemljište moglo opet staviti u funkciju, geodetsko katastarske izmjere zemljišta koje će pridonijeti njegovu okrupnjavanju te na taj način omogućiti proizvodnju na većim površinama, što ujedno znači i ostvarenje veće dobiti, ali otvara i mogućnost dodatnog zapošljavanja zbog povećanog opsega posla.

U sklopu navedenog prioriteta predviđene su i brojne druge mjere koje su usmjerene razvoju ljudskih potencijala u poljoprivredi budući je već ranije navedeno kako se poljoprivredom uglavnom bavi stanovništvo starije životne dobi koje ne raspolaže znanjima i vještinama koje zahtjeva današnja poljoprivredna proizvodnja. Nadalje, s ciljem jačanja poljoprivrednih gospodarstava te kako bi isti postali konkurentni na tržištu potrebno je poticati njihovu modernizaciju kroz izgradnju objekata te legalizaciju istih, a isto tako potrebno ih je potaknuti na bavljenje ekološkom poljoprivredom s ciljem očuvanja okoliša ponajviše iz razloga što je područje općine poznato po čistoj i netaknutoj prirodi. Poljoprivrednici na području općine uglavnom su mali proizvođači, stoga kako bi oni svoje proizvode što lakše plasirali na tržište potrebno im je pružiti pomoć na način da se potakne osnivanje zadruga. Naime, udruženi poljoprivrednici moći će ponuditi veće količine proizvoda ujednačene kvalitete tijekom čitave godine što će osnažiti lokalno tržište poljoprivrednih proizvoda te omogućiti lakše plasiranje poljoprivrednih proizvoda na tržište.

U sklopu navedenog prioriteta predviđene su sljedeće mjere

Sc	1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva
Prioritet	1.1. Razvoj održive poljoprivrede
Mjera	1.1.1. Unapređenje uvjeta za ostvarenje održive poljoprivredne proizvodnje
Opis mjere	Kao što je već ranije navedeno u analizi stanja te swot analizi, poljoprivrednici na području Općine Pušća pretežito obrađuju manje poljoprivredne površine. Prema podacima Agencije za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju od ukupno 883 prijavljene parcele, 294 su površinom manje od 3 hektara, dok su 393 veličinom između 3 i 20 hektara. Budući da manje površine onemogućuju

	ozbiljniju proizvodnju potrebno je provesti niz aktivnosti poput okrupnjavanja zemljišta kako bi se povećao prosječni poljoprivredni posjed, provesti katastarske izmjere zemljišta, riješiti imovinsko pravne odnose. Nadalje, potrebno je urediti zapuštene poljoprivredna zemljišta (uklanjanje korova i drugog raslinja), poljske puteve. Poljski putevi iznimno su važni budući da poljoprivrednicima omogućuju pristup njihovim poljoprivrednim površinama te ih je potrebno redovito održavati. Redovito održavanje nužno je i u slučaju drenažnih kanala kako se isti ne bi pretvorili u šikare. Iz navedenih podataka vidljivo je da postoji potreba za unapređenjem uvjeta koji će omogućiti održivu poljoprivrednu proizvodnju iz razloga što je kvalitetna poljoprivredna infrastruktura neizostavan element ukoliko se želi utjecati na razvoj poljoprivrede.
Cilj mjere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Osigurati infrastrukturu za razvoj poljoprivrednih djelatnosti ❖ Povećati ulaganja u poljoprivredni sektor ❖ Učiniti poljoprivredu konkurentnom i isplativom na tržištu
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Geodetsko-katastarska izmjera zemljišta ▪ Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa ▪ Poticanje okrupnjivanja poljoprivrednog zemljišta ▪ Uređenje zapuštenog poljoprivrednog zemljišta ▪ Unapređenje sustava poticaja i potpora u poljoprivredi ▪ Izgradnja hidromelioracijskih objekata i uređaja ▪ Izgradnja i uređenje poljskih i šumskih puteva te prilaza ▪ Priprema projekata za apliciranje na EU fondove i programe
Očekivani rezultat	<ul style="list-style-type: none"> • Osigurane pretpostavke za unapređenje poljoprivrednog sektora na području Općine Pušća
Nositelji mjere	Općina Pušća, Državna geodetska uprava, poljoprivredni subjekti
Korisnici	Lokalno stanovništvo, poljoprivredni subjekti
Razdoblje provedbe	2016.-2020.
Potencijalni izvorifinanciranja	Općina Pušća, Zagrebačka županija, Ministarstvo poljoprivrede, Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, Državna geodetska uprava, EU fondovi i programi

SC	1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva
Prioritet	1.1. Razvoj održive poljoprivrede
Mjera	1.1.2. Modernizacija poljoprivrednih gospodarstava
Opis mjere	Prema podacima Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, na području Općine Pušća registrirano je 112 poljoprivrednih gospodarstava. Uglavnom je riječ o gospodarstvima koja nisu finansijski dovoljno snažna da ulože vlastiti novac u modernizaciju svojih objekata, skladišta, mehanizaciju. Stoga, kako bi se poljoprivrednicima s područja Općine Pušća omogućilo da poboljšaju kvalitetu svoje fizičke imovine koja će im omogućiti da postanu konkurenčni na tržištu, provedba navedne mjeru te pripadajućih aktivnosti više je nego nužna. Ulaganja u modernizaciju bit će usmjerena poboljšanju kvalitete fizičke imovine s novim

	proizvodnim kapacitetima kako bi se osigurala tehnička i tehnološka obnova farmi bitnih za rast produktivnosti. Ulaganje u nove tehnologije ne samo da će smanjiti troškove proizvodnje nego će imati i pozitivan učinak na dohodak.
Cilj mjere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Restrukturiranje i modernizacija poljoprivrednog sektora s ciljem povećanja konkurentnosti ❖ Usklađivanje s EU standardima
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Legalizacija postojećih poljoprivrednih objekata • Izgradnja novih i modernizacija postojećih poljoprivrednih objekata za proizvodnju, skladištenje i preradu poljoprivrednih proizvoda • Poticanje izgradnje/modernizacije i opremanja objekata za izravnu prodaju proizvoda na poljoprivrednim gospodarstvima • Modernizacija poljoprivredne mehanizacije • Poticanje cjeloživotnog učenja poljoprivrednika • Informiranje poljoprivrednih proizvođača • Unapređenje marketinga poljoprivrednog sektora
Očekivani rezultat	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Osigurane primarne pretpostavke za održivu poljoprivrednu proizvodnju
Nositelji	Općina Pušća, poljoprivredni subjekti
Korisnici	Poljoprivredna gospodarstva, zadruge, udruge, trgovačka društva, obrti
Razdoblje provedbe	2016.-2020.
Potencijalni izvori financiranja	Općina Pušća, Zagrebačka županija, Ministarstvo poljoprivrede, EU fondovi i programi

SC	1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva
Prioritet	1.1. Razvoj održive poljoprivrede
Mjera	1.1.3. Poticanje ekološke poljoprivredne proizvodnje
Opis mjere	Područje Općine Pušća raspolaže velikim potencijalom za razvoj ekološke poljoprivredne proizvodnje budući da za to postoje prirodni uvjeti. Kao prirodni uvjeti navode se čisto i nezagadeno tlo koje pripada kategoriji P2 (vrijedna obradiva tla) koja se koriste kao oranice, livade i vinogradi te koje je povoljno za uzgoj voćarskih kultura poput šljiva, lješnjaka, jagoda, malina, kupina, jabuka. Kao što je u analizi stanja vidljivo, glavna obilježja poljoprivrednog sektora na području općine još uvjek su korištenje zastarjele mehanizacije, sredstava koja su štetna za okoliš te nepotrebna potrošnja energije. Stoga, kako bi se zaštitila priroda i okoliš te proizvodila hrana bez tragova pesticida potrebno je potaknuti poljoprivrednike na korištenje novih tehnologija u proizvodnji, upotrebu organskih gnojiva a prije svega na educiranje i informiranje. Samo na taj način ostvarit će se prijelaz s konvencionalnog na ekološki vid poljoprivrede.
Cilj mjere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Jačanje konkurenčnosti poljoprivrednih proizvođača

Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> Promoviranje ekološke poljoprivredne proizvodnje Poticanje korištenja organskih gnojiva i bioloških sredstava Uspostava sustava kontrole za praćenje tla Educiranje i informiranje poljoprivrednika o ekološkoj poljoprivrednoj proizvodnji Poticanje na korištenje novih tehnologija u eko proizvodnji Poticanje certificiranja ekoloških poljoprivrednih proizvoda Dodjela subvencija ekološkim proizvođačima Razvoj ekološke poljoprivrede u sinergiji sa turističkim djelatnostima Poticanje institucijske kupovine eko proizvoda za javne potrebe (škola, vrtić, općina) Povezivanje i suradnja ekoloških poljoprivrednih proizvođača
Očekivani rezultat	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Povećan broj ekoloških proizvođača, ❖ Smanjeno zagađenje tla, ❖ Povećanje udjela poljoprivrednih površina koje su pod ekološkom poljoprivredom, ❖ Povećan interes potrošača za ekološkim proizvodima, ❖ Očuvana ekološka ravnoteža područja,
Nositelji	Općina Pušća
Korisnici	Lokalno stanovništvo, poljoprivredni subjekti, javne institucije
Razdoblje provedbe	2016.-2020.
Potencijalni izvori financiranja	Općina Pušća Zagrebačka županija, Ministarstvo poljoprivrede, EU fondovi i programi

SC	1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva
Prioritet	1.1. Razvoj održive poljoprivrede
Mjera	1.1.4. Održivo korištenje poljoprivrednog i šumskog zemljišta
Opis mjere	Na području Općine Pušća nalazi se 277,87 hektara korištenog poljoprivrednog (prijavljene poljoprivredne površine prema ARKOD-u) te 514,61 hektar šumskog zemljišta. Od poljoprivrednog zemljišta najzastupljenije su livade (52,44 % ukupno korištenog poljoprivrednog zemljišta). Oranice zauzimaju (42,58 %) što predstavlja značajan potencijal za razvoj brojnih poljoprivrednih kultura, zatim slijede vinogradi (1,92 %), voćnjaci (1,84 %), pašnjaci (1,14 %) te staklenici na oranici (0,04 %). Od ukupne šumske površine, 101 hektar se nalazi u državnom, a 413,61 u privatnom vlasništvu. Stoga, kako bi se očuvali navedeni prirodni resursi na području općine, predloženom mjerom obuhvaćeno je aktiviranje zapuštenog zemljišta (poljoprivrednog i šumskog) zaštita istih od degradacije te niz drugih aktivnosti koje će pridonijeti njihovu očuvanju i zaštiti te održivom korištenju.
Cilj mjere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Očuvati i zaštititi poljoprivredno i šumsko zemljište
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> Aktivacija neobrađenog i zapuštenog poljoprivrednog zemljišta Zaštita poljoprivrednog zemljišta od degradacije Usklađivanje zemljišnih i katastarskih knjiga

	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje održivog gospodarenja privatnim šumama • Kontrolirana sjeća u privatnim šumama • Poticanje uzgojnih zahvata u privatnim šumama
Očekivani rezultat	❖ Povećanje površine kultiviranog poljoprivrednog zemljišta ❖ Povećanje površine šumskog zemljišta ❖ Smanjeni negativni učinci konvencionalne poljoprivrede na poljoprivredna zemljišta
Nositelji	Općina Pušća, Zagrebačka županija
Korisnici	Obrti, zadruge, poljoprivredni subjekti, privatni šumovlasnici
Razdoblje provedbe	2016.-2020.
Potencijalni izvori financiranja	Općina Pušća Zagrebačka županija, Ministarstvo poljoprivrede, EU fondovi i programi

SC	1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva
Prioritet	1.1. Razvoj održive poljoprivrede
Mjera	1.1.5. Razvoj ljudskih potencijala u poljoprivredi
Opis mjere	Kako je već i ranije utvrđeno, poljoprivrednom proizvodnjom na području općine uglavnom se bave osobe starije životne dobi koja nemaju odgovarajuća potrebna znanja kakvo zahtjeva današnja poljoprivredna proizvodnja. Nedostatak znanja i vještina ujedno znači i biti nedovoljno konkurentan. Razvoj i unapređenje ljudskih potencijala u poljoprivredi pridonijeti će stjecanju znanja i vještina starijem stanovništvu, ali isto tako pridonijet će stjecaju znanja mlađih ljudi te ih na taj način potaknuti da se odluče na bavljenje poljoprivredom na području općine. Osposobljavanje mlađih ljudi te poticanje istih na bavljenje poljoprivredom, pridonijet će povećanju prihoda te ostvarenju vizije općine kao područja kojeg karakterizira zadovoljno stanovništvo. Provedbom navedene mjere te pripadajućih aktivnosti pridonijet će se povećanju svijesti i znanja lokalnih poljoprivrednika o važnosti prijelaza na ekološku poljoprivredu, o važnosti korištenja novih tehnologija te koliko su one važne ukoliko se želi postati konkurentan.
Cilj mjere	❖ Povećanje konkurentnosti u poljoprivredi ❖ Stjecanje novih znanja i vještina ❖ Unapređenje poljoprivredne djelatnosti
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje formalnog i neformalnog obrazovanja u skladu s potrebama tržišta rada • Poticanje prijenosa znanja između poljoprivrednika • Informiranje poljoprivrednih proizvođača • Informatičko osposobljavanje
Očekivani rezultat	❖ Osigurani uvjeti za daljnje jačanje poljoprivrednih djelatnosti
Nositelji	Općina Pušća, poljoprivredni subjekti,
Korisnici	Poljoprivredni subjekti
Razdoblje provedbe	2016.-2020.

SC	1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva
Prioritet	1.1. Razvoj održive poljoprivrede
Mjera	1.1.6. Poboljšanje kvalitete poljoprivrednih proizvoda te ulaganje u razvoj novih proizvoda
Opis mjere	Kako bi poljoprivredna proizvodnja na području općine postala konkurentnija potrebno je poduzeti određene mјere s ciljem njezina unapređenja. Velik dio poljoprivrednih proizvođača još uvjek ne udovoljava svim potrebnim standardima te nemaju potrebnu tehnologiju koja će im omogućiti diversifikaciju proizvoda. Ulaganja u poljoprivredne subjekte (114 na području općine, od toga 112 poljoprivrednih gospodarstava, 1 obrt, 1 trgovacko društvo) su nužna, ukoliko se želi približiti standardima EU na području zaštite okoliša, zdravlja biljaka i životinja. Predloženom mjerom nastoje se unaprijediti kvaliteta proizvodnje, potaknuti inovacije, certificiranje proizvoda, umrežavanje, a sve u cilju lakšeg izlaska na tržište.
Cilj mjere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Učiniti proizvod prepoznatljiv na tržištu ❖ Olakšati izlazak na tržište i doprinjeti konkurentnosti poljoprivrednih proizvođača
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje korištenja informacijsko-komunikacijske tehnologije (ICT) • Certificiranje i zaštita poljoprivrednih proizvoda • Poticanje inovacija i novih tehnologija u proizvodnji i preradi • Poticanje umrežavanja poljoprivrednika • Uspostava poljoprivrednih organizacija • Jačanje marketinških aktivnosti s ciljem razvoja prepoznatljivog brenda i promoviranja lokalnih proizvoda
Očekivani rezultat	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Veća prepoznatljivost poljoprivredno-prehrabnenih proizvoda na tržištu ❖ Ostvarena veća održivost poslovanja ❖ Veći broj proizvoda s oznakom kvalitete
Nositelji	Općina Pušća, Zagrebačka županija
Korisnici	Poljoprivredni subjekti
Razdoblje provedbe	2016.-2020.
Potencijalni izvori financiranja	Općina Pušća, Zagrebačka županija, Ministarstvo poljoprivrede, EU fondovi i programi

Prioritet 1.2. Razvoj ruralnog turizma

Turistička destinacija privlačna je onoliko koliko i njezina ponuda. Od kvalitete i raznovrsnosti sadržaja ovisit će i kvaliteta ugođaja. Ukoliko sadržaj ne udovoljava zahtjevima turističkih posjetitelja, oni ili se neće vraćati ili će se vratiti u sve manjem broju što će negativno utjecati na prihode u gospodarstvu. Na području Općine Pušća turizam još uvijek nije zaživio u dovoljnoj mjeri s obzirom na posebnosti kojima navedeno područje raspolaže. Jedan od problema nedovoljno razvijenog turizma je nedovoljno razvijena turistička infrastruktura. Nadalje, promotivni alati se ne koriste uopće ili se ne koriste u dovoljnoj mjeri u kojoj bi trebali.

Kako bi se pridonjelo unapređenju turizma na području općine, navedenim prioritetom definirano je nekoliko mjera s pripadajućim aktivnostima koje će poboljšati postojeće sadržaje te omogućiti razvoj novih.

Ukoliko se želi unaprijediti turizam potrebno je krenuti od temelja. U ovom slučaju temelje čini infrastruktura koja mora biti kvalitetna i na najvišoj razini ukoliko se pozitivne promjene žele ostvariti. Iz tog razloga jedna od navedenih mjera usmjerena je unaprijeđenju postojeće te izgradnji nove javne infrastrukture koja će uključivati izgradnju biciklističkih staza, šetnica, tematskih puteva, odmorišta, vinske ceste te vidikovaca kojih na području Marijagoričkog pobrđa ne nedostaje. U prethodnom razdoblju općina je kontinuirano ulagala u infrastrukturu ovisno o raspoloživim finansijskim sredstvima te svakako valja izdvojiti uređenje Piknik zone u naselju Gornja Pušća te biciklističke staze koje se redovite održavaju i označuju. Nadalje, na području općine postoje i brojni potencijali za razvoj selektivnih oblika turizma (seoski, lovni, izletnički, etno, gastro, vjerski), no da bi oni zaživjeli potrebno je povezati turističke dionike te potaknuti suradnju javnog i privatnog sektora sa Turističkim zajednicama Zagrebačke županije.

Kako bi se općina istaknula po svojoj prepoznatljivosti potrebno je osmisliti nove sadržaje u turizmu. Budući da se na području općine nalaze kulturna dobara koja su zaštićena od strane Ministarstva kulture te brojna druga dobra koja su zaštićena Prostornim planom, upravo ona trebaju biti stavljena u funkciju turizma. Osim navedenih kulturnih dobara potrebno je dodatno unaprijediti postojeće turističke manifestacije od kojih su pojedine postale prepoznatljive i tradicionalne poput: Božićnog poljoprivrednog sajma u sklopu kojeg se tradicionalno održava Izložba rakija Zagrebačke županije te izložba sira, Etno Pušća, Salamijada, špekijada i Vinologija.

Iz navedenih podataka vidljivo je kako na području općine postoje brojni potencijali koji se mogu iskoristiti s ciljem stvaranja prepoznatljive turističke destinacije.

U okviru navedenog prioriteta predviđene su sljedeće mjere:

SC	1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva
Prioritet	1.2. Razvoj ruralnog turizma
Mjera	1.2.1. Ulaganje u razvoj turističke infrastrukture
Opis mjere	<p>Na području Općine Pušća javna turistička infrastruktura nije izgrađena u dovoljnoj mjeri s obzirom na potencijale kojima općina raspolaže. Od infrastrukture kojom općina raspolaže svakako valja izdvojiti Piknik zonu u Gornjoj Pušći, vidikovce, biciklističke staze. No, navedena infrastruktura nije dovoljna ukoliko se općina želi istaknuti od ostalih jedinica lokalne samouprave na području županije. Predloženom mjerom planira se provedba niza aktivnosti koje će prvenstveno biti usmjerene modernizaciji i unapređenju postojeće infrastrukture, razvoju nove (vinske ceste, vidikovci) te poticanje uvođenja novih tehnologija u svrhu turizma. Na području općine nisu registrirani smještajni kapaciteti što onemogućuje posjetitelje da se zadrže više od jednog dana što u turističkom smislu predstavlja veliki nedostatak te je od iznimne važnosti da se isti urede. Provedbom navedene mjeru pridonijet će se razvoju turističke infrastrukture, a time i jačanju turističke konkurentnosti na području županije.</p>
Cilj mjere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Stvoriti preduvjete za razvoj turističke ponude
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Razvoj i izgradnja nove turističke infrastrukture (šetnice, tematske staze i putevi, turistički info centri, biciklističke staze, ostala javna turistička infrastruktura) ▪ Unapređenje postojeće turističke infrastrukture (Piknik zona, biciklističke staze) ▪ Nabava i postavljanje smeđe signalizacije ▪ Poticanje izgradnje smještajnih kapaciteta ▪ Poticanje izgradnje ugostiteljskih kapaciteta ▪ Izgradnja i uređenje izletišta ▪ Otvaranje ureda turističke zajednice unutar Društvenog doma Pušća ▪ Unapređenje sustava informativnih sadržaja ▪ Poticanje na uvođenje novih tehnologija u turističke svrhe ▪ Priprema projekata za apliciranje na EU fondove i programe
Očekivani rezultat	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Razvijena turistička infrastruktura
Nositelji	Općina Pušća, turistički subjekti
Korisnici	Lokalno stanovništvo, turisti, posjetitelji,
Razdoblje provedbe	2016.-2020.
Potencijalni izvori financiranja	Općina Pušća, Zagrebačka županija, Ministarstvo turizma, Ministarstvo gospodarstva, Fond za razvoj turizma, Hrvatska turistička zajednica, EU fondovi i programi

SC	1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva
Prioritet	1.2. Razvoj ruralnog turizma
Mjera	1.2.2. Razvoj selektivnih oblika turizma
Opis mjere	Iz analize stanja vidljivo je da područje općine raspolaže sa 516,61

	<p>hektara šumskog zemljišta koje je pogodno za razne oblike izletničkog, rekreacijskog i cikloturizma te lovnim područjem veličine 3.689,00 hektara. Lovnim područjem upravlja lovačko društvo „Fazan“ Pušća te se smatra se da bi upravo ono mogla pridonijeti razvoju lovnog turizma na području općine. Kao daljnje potencijale svakako treba istaknuti 112 obiteljskih gospodarstva koja je potrebno uključiti u pružanje turističkih usluga budući da upravo ona mogu ponuditi kvalitetnu domaću hranu te usluge smještaja. Brojne manifestacije koje se na području općine odvijaju tijekom godine uvelike pridonose turističkoj ponudi. No, uz postojeće (Božićni poljoprivredni sajam te izložba vina Zagrebačke županije), potrebno je osmišljavati i nove kako bi se turisti uvjek iznova vraćali. Razlozi zbog kojih se turizam na području općine još uvjek nije dovoljno razvio svakako su nedostatak finansijskih sredstava potrebnih za ulaganje te nezainteresiranost lokalnog stanovništva za pokretanjem poduzetničkih aktivnosti. Provedbom navedene mjere te pripadajućih aktivnosti kojima se predlaže uključivanje starih zanata u turističku ponudu kao što je slučaj kod Etno Pušće, prodaja lokalnih suvenira, pridonijet će raznolikosti turističke ponude, ali i povratku posjetitelja iz godine u godinu.</p>
Cilj mjere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Diversifikacija ekonomskih aktivnosti ❖ Raznolika turistička ponuda
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izrada strateško-planske dokumentacije za razvoj selektivnog turizma ▪ Promidžba turističkih potencijala ▪ Jačanje i promocija lokalnih turističkih i tradicionalnih manifestacija ▪ Poticanje suradnje turističkih i poljoprivrednih subjekata ▪ Subvencioniranje turističkih projekata ▪ Poticanje suradnje javnog i privatnog sektora sa turističkim zajednicama Zagrebačke županije ▪ Poticanje razvoja specifičnih oblika turizma (seoski, kulturni, sportsko-rekreacijski, lovni, izletnički, gastro) ▪ Rekonstrukcija i adaptacija stambenih i gospodarskih objekata tradicijske arhitekture i njihovo uključivanje u turističku ponudu ▪ Poticanje izrade i prodaje lokalnih suvenira ▪ Obnova i očuvanje starih zanata ▪ Poticanje stvaranja i plasmana izvornih suvenira
Očekivani rezultat	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Povećan broj dionika koji se bave turizmom ❖ Povećana razina kvalitete turističke ponude
Nositelji	Općina Pušća, turistički subjekti
Korisnici	Lokalno stanovništvo, turisti
Razdoblje provedbe	2016.-2020.
Potencijalni izvori financiranja	Općina Pušća, Zagrebačka županija, Ministarstvo turizma, Ministarstvo gospodarstva, Fond za razvoj turizma, Hrvatska turistička zajednica, EU fondovi i programi

SC	1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva
Prioritet	1.2. Razvoj ruralnog turizma
Mjera	1.2.3. Održivo korištenje kulturne baštine i prirodnih resursa u turističke svrhe te razvijanje identiteta općine
Opis mjere	Na području Općine Pušća nalazi se 5 zaštićenih kulturna dobara koja su zaštićena od strane ministarstva kulture, i to (Kurija Rauch, Zgrada stare škole, crkva sv. Katarine, kulturno povjesna cjelina naselja Donja Pušća, Kapela sv. Marije Magdalene), broja kulturna dobra od lokalnog značenja koja su zaštićena Prostornim planom uređenja Općine Pušća (Kapela Poklonac u Donjoj Pušći, kapela i okoliš sv. Marije Vinske, tradicijske kuće u Gornjoj Pušći) te mnoga druga. Navedena dobra već su duži niz godina izložena propadanju te ukoliko ih se želi uključiti u turističke svrhe iste je potrebno urediti i obnoviti. No, problem njihove obnove ponekad predstavljaju nerješeni imovinsko pravni odnosi kao što je slučaj kod Kurije Rauch te visoki troškovi ulaganja koje općina sama ne može financirati. Nadalje, osim kulturnih dobara, na promatranom području nalaze se i brojni prirodni resursi koji uključuju šume te biološku raznolikost koju je potrebno više valorizirati te iskoristiti u turističke svrhe. Uz do sada navedeno te provedbom aktivnosti poput promocije općine kao zelene destinacije pridonijet će se razvoju njezinog identiteta kao poželjnog turističkog odredišta.
Cilj mjere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Stvaranje novih turističkih lokaliteta ❖ Pozicioniranje Općine Pušća kao prepoznatljive turističke destinacije
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa ▪ Izrada projektno tehničke dokumentacije obnove i adaptacije objekata kulturne, povjesne i sakralne baštine ▪ Izgradnja/rekonstrukcija kulturno-turističkih objekata od lokalnog značenja ▪ Zaštita materijalne i nematerijalne kulturne baštine ▪ Zaštita i očuvanje prirodnih resursa u svrhu razvoja turizma ▪ Promocija područja kao zelene turističke destinacije ▪ Izrada promotivnih materijala ▪ Poticanje korištenje suvremenih metoda marketinga u svrhu promocije
Očekivani rezultat	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Razvijeni novi turistički proizvodi ❖ Kreiran identitet općine kao prepoznatljive turističke destinacije
Nositelji	Općina Pušća
Korisnici	Lokalno stanovništvo, turisti, posjetitelji
Razdoblje provedbe	2016.-2020.
Potencijalni izvori financiranja	Općina Pušća, Zagrebačka županija, Ministarstvo turizma, Ministarstvo gospodarstva, Fond za razvoj turizma, EU fondovi i programi

1.3. Razvoj malog i srednjeg poduzetništva te obrtništva

Prema podacima Registra poslovnih subjekata te Obrtnog registra iz kolovoza 2016. godine, na području Općine Pušća registrirano je 75 poduzeća i 45 obrta. Iako je riječ o zadovoljavajućem broju poduzetnika i obrtnika s obzirom na površinu općine i dalje treba težiti za otvaranjem novih poduzeća i obrta ukoliko se gospodarstvo općine još više želi unaprijediti. Budući da su mali i srednji poduzetnici te obrtnici od iznimnog značaja za razvoj gospodarstva koje se još uvjek polako oporavlja, predložene mjere bit će ponajviše prema njima usmjerene.

Navedeni prioritet ima za cilj stvoriti povoljno okruženje za daljnji razvoj malog i srednjeg poduzetništva te obrtništva osiguravajući infrastrukturne uvjete kroz razvoj Zone mješovite namjene koja na području općine još uvjek nije u funkciji, poticanjem ulaganja u nove procese i tehnologije, jačanjem ljudskih potencijala putem edukacija i radionica na kojima će se poduzetnicima i obrtnicima omogućiti stjecanje novih znanja i vještina te privlačenjem novih investicija na području općine. No, da bi se investitori privukli na područje općine te da bi se ostvarila dodatna ulaganja koja će pridonijeti stvaranju novih radnih mesta, potrebno je prije svega osigurati kvalitetnu promociju općine te njezine poduzetničke zone.

U okviru navedenog prioriteta predviđene su sljedeće mjere:

SC	1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva
Prioritet	1.3. Razvoj malog i srednjeg poduzetništva te obrtništva
Mjera	1.3.1. Razvoj i jačanje poduzetničke infrastrukture
Opis mjere	Kako bi se ostvarili uvjeti za razvoj malog i srednjeg poduzetništva te obrtništva te kako bi se ostvarila nova ulaganja koja će pridonijeti razvoju gospodarstva, Općina Pušća pokrenula je inicijativu za osnivanjem i izgradnjom Zone mješovite namjene. Prostor zone definiran je 2006. godine te zauzima površinu od 12,62 hektara. Zona mješovite namjene nalazi se u naselju Donja Pušća te je smještena neposredno županijske ceste Ž-2186 koja omogućuje dobru prometnu povezanost i brz pristup zoni. Zbog nerješenih imovinsko-pravnih odnosa te nedostatka investitora zonu već duži niz godina čine prazne parcele te ona nije u funkciji. Komunalna infrastruktura nalazi se nedaleko zone, ali ne i unutar zone. Budući da općina nema dovoljno finansijskih sredstava, navedenom mjerom nastoji se potaknuti razvoj i izgradnja iste kako bi se pridonjelo jačanju gospodarske aktivnosti.
Cilj mjere	❖ Stvaranje poticajnog okruženja za jačanje gospodarske aktivnosti
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none">▪ Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa na području Zone mješovite namjene▪ Izrada projektno-tehničke dokumentacije za izgradnju komunalne infrastrukture u Zoni mješovite namjene▪ Ishođenje dozvola/suglasnosti za izgradnju komunalne infrastrukture u zoni▪ Otkup zemljišta▪ Izgradnja komunalne infrastrukture u Zoni mješovite namjene

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izgradnja i/ili opremanje Zone mješovite namjene ▪ Promocija Zone mješovite namjene
Očekivani rezultat	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Organizirana zona obrtništva, malog i srednjeg poduzetništva na području Općine Pušća
Nositelji	Općina Pušća
Korisnici	Lokalno stanovništvo, gospodarski subjekti
Razdoblje provedbe	2016.-2020.
Potencijalni izvori financiranja	Općina Pušća, Zagrebačka županija, Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo poduzetništva i obrta, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, EU fondovi i programi

SC	1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva
Prioritet	1.3. Razvoj malog i srednjeg poduzetništva te obrtništva
Mjera	1.3.2. Provedba edukacija za poduzetnike i obrtnike te umrežavanje istih
Opis mjere	<p>Na području Općine Pušća registrirano je 75 poduzeća od kojih se 72 % vode kao mala dok se preostalih 28 % vodi kao neodređeno. Uz poduzetnike značajnu ulogu u razvoju gospodarstvu zauzimaju i obrtnici kojih je na području općine registrirano njih 45. Promatrajući navedene poslovne subjekte prema djelatnosti (NKD-u 2007), od ukupno 120 poslovnih subjekata (poduzetnici+obrtnici) najviše ih je registrirano na djelatnost skupine G-trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala (20 %), zatim slijede C-prerađivačka industrija (16,66 %), F-građevinarstvo (13,33 %), S-ostale uslužne djelatnosti (13,33 %), H-prijevoz i skladištenje (10 %). Kako bi se navedenim poslovnim subjektima omogućilo da postanu konkurentniji, ostvare veće prihode te osiguraju stabilnije poslovanje, navedenom mjerom i predloženim aktivnostima iste se nastoji potaknuti da sudjeluju u programima edukacija, prezentacija i radionica te da sudjeluju u programima cjeloživotnog obrazovanja, a sve s ciljem stjecanja novih znanja, vještina i iskustava. Osim stjecanja potrebnog stručnog znanja važno je potaknuti iste na umrežavanje koje danas više nije pitanje izbora već postaje imperativ ukoliko se želi opstati na sve zahtjevnijem tržištu.</p>
Cilj mjere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ostvariti rast i stabilnost MSP-a te obrtnika
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Provedba stručnih edukacija, prezentacija, radionica i seminara namjenjenih malim i srednjim poduzetnicima te obrtnicima ▪ Poticanje poduzetnika i obrtnika na umrežavanje s drugim jedinicama lokalne samouprave i županijama ▪ Edukacija poduzetnika o mogućnostima dobivanja finansijskih potpora iz EU fondova te o uvjetima kreditiranja ▪ Poticanje cjeloživotnog obrazovanja poduzetnika
Očekivani rezultat	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Povećan broj educiranih poduzetnika i obrtnika na području Općine Pušća
Nositelji	Općina Pušća

Korisnici	Poduzetnici, obrtnici
Razdoblje provedbe	2016.-2020.
Potencijalni izvori financiranja	Općina Pušća, Zagrebačka, Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo poduzetništva i obrta, EU fondovi i programi

SC	1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva
Prioritet	1.3. Razvoj malog i srednjeg poduzetništva te obrtništva
Mjera	1.3.3. Privlačenje domaćih i stranih investitora
Opis mjere	U centraliziranoj državi poput Republike Hrvatske, jedinicama lokalne samouprave ostaje vrlo malo mogućnosti da fiskalnim i drugim olakšicama privuku investitore na svoje područje. Nadalje, uz navedeno, prisutna su i brojna administrativna ograničenja. Međutim, kako bi se potaknule investicije, Općina Pušća u skladu sa zakonskim propisima može kreirati olakšice poput komunalnih naknada, komunalnih doprinosa te druge olakšice te na taj način privući ulagače. Kako bi se pridonijelo razvoju gospodarstva na području općine potrebno je prije svega ostvariti investicije u Zonu mješovite namjene koju već dugi niz godina čine prazne parcele. Općina nema dovoljno finansijskih sredstava da potakne njezinu izgradnju te je iz navedenog razloga više nego potrebno privući investitore kako bi se s proizvodnjom moglo započeti. Navedenom mjerom predviđene su aktivnosti koje će pridonijeti privlačenju potencijalnih ulagača te „oživjeti“ zonu čije stavljanje u funkciju može značajno pokrenuti gospodarstvo na području općine
Cilj mjere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Potaknuti investicijska ulaganja
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identificirati moguće prepreke za privlačenje investitora ▪ Osigurati sredstva za promociju općine kao poželjne sredine za ulaganje ▪ Izraditi marketing plan za Zonu mješovite namjene ▪ Definirati kriterije i uvjete za privlačenje investitora u poduzetničku zonu ▪ Izrada programa poticanja novih investicija
Očekivani rezultat	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ostvarene investicijske aktivnosti na području općine odnosno unutar zone mješovite namjene
Nositelji	Općina Pušća
Korisnici	Investitori, obrtnici, poduzetnici početnici,
Razdoblje provedbe	2016.-2020.
Potencijalni izvori financiranja	Općina Pušća, Zagrebačka županija, Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo poduzetništva i obrta, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, EU fondovi i programi

SC	1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva
Prioritet	1.3. Jačanje malog i srednjeg poduzetništva, te obrtništva
Mjera	1.3.4. Poticanje inovacija i tehnološki razvoj MSP i obrtnika
Opis mjere	Kako bi se doprinjelo razvoju i konkurentnosti poduzetnika (75) i obrtnika (45) koji su ključni za gospodarski rast i zapošljavanje, navedenom mjerom predviđene su aktivnosti čija će provedba osigurati kvalitetne uvjete rada svih poslovnih subjekata s područja općine. Ulaganjem u inovacije, te razvoj novih tehnologija i znanja omogućiće razvoj novih proizvoda i usluga s višom dodanom vrijednošću. U današnje vrijeme koje karakterizira razvoj novih tehnologija, opstati na tržištu moguće je samo ukoliko se kontinuirano ulaže u istraživanje, razvoj i inovativnost. Dakle, samo oni poslovni subjekti koji budu ulagali u istraživanje i razvoj mogu očekivati uspješne rezultate poslovanja u budućnosti te da će postati/ostati konkurentni na tržištu.
Cilj mjere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Unapređenje tehnologije i tehnoloških procesa radi ostvarivanja maksimalnih rezultata u proizvodnji ❖ Usklađivanje sa standardima Europske unije ❖ Razvoj gospodarstva temeljen na inovacijama i suvremenim tehnologijama
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Razvoj novih proizvoda s dodanom vrijednošću ▪ Uvođenje novih tehnologija u proizvodne procese ▪ Uvođenje nacionalnog i europskog standarda u proizvodne procese ▪ Unapređenje sustava kvalitete i tehničkih normi ▪ Modernizacija postrojenja i opreme ▪ Uvođenje tehnologija i normi za unapređenje učinkovitosti ▪ Podrška djelovanju inovatora (sajmovi, povezivanje s investitorima) ▪ Priprema programa i projekata za sufinanciranje iz državnog proračuna i EU fondova i programa
Očekivani rezultat	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ostvarena veća ulaganja poduzetnika i obrtnika na području općine
Korisnici	Poslovni subjekti
Nositelji mjere	Općina Pušća
Razdoblje provedbe	2016.-2020.
Potencijalni izvori financiranja	Općina Pušća, Zagrebačka županija, Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo poduzetništva i obrta, EU fondovi i programi

SC 2. INFRASTRUKTURA I ZAŠTITA OKOLIŠA

Razvijena infrastruktura preduvjet je učinkovitog i konkurentnog gospodarskog razvoja svakog područja, pa tako i područja Općine Pušća. Problem koji se javlja prilikom infrastrukturnih ulaganja je taj da zahtjevaju značajna finansijska sredstva koje općina ne može sama isplatiti. Unatoč ograničenim sredstvima, općina redovito ulaže u razvoj infrastrukture na svom području s naglaskom da ulaganje u razvoj iste obuhvaća sve dijelove općine, a ne samo administrativno središte te naselja s većim brojem stanovnika. Potreba za izgradnjom infrastrukture definirana je prije svega Prostornim planom uređenja Općine Pušća. Prilikom ulaganja u izgradnju nove ili modernizaciju postojeće infrastrukture strogo se vodi računa da ona bude u skladu s najvišim okolišnim standardima te da nema negativnog utjecaja na prirodu i okoliš. U sklopu navedenog cilja koji obuhvaća izgradnju/modernizaciju infrastrukture, predviđen je i paket mjer koje se odnose na zaštitu i očuvanje okoliša budući da se pitanje zaštite okoliša danas smatra ozbiljnim socijalnim problemom. Politika zaštite okoliša javila se kao odgovor koji se povezuje s područjima koja se odnose na komunalnu i prometnu infrastrukturu, gospodarenje otpadom, korištenje obnovljivih izvora energije.

U sklopu navedenog cilja nalaze se sljedeći prioriteti i mjere.

SC 2. INFRASTRUKTURA I ZAŠTITA OKOLIŠA	
PRIORITETI	MJERE
Prioritet 2.1. Razvoj i unapređenje komunalne i prometne infrastrukture	Mjera 2.1.1. Izgradnja i unapređenje sustava odvodnje otpadnih i oborinskih voda Mjera 2.1.2. Izgradnja, održavanje i proširenje vodoopskrbnog sustava Mjera 2.1.3. Unapređenje sustava javne rasvjete Mjera 2.1.4. Javni objekti, prostor i okoliš Mjera 2.1.5. Razvoj širokopojasnog interneta Mjera 2.1.6. Unapređenje kolnog, pješačkog te prometa u mirovanju
Prioritet 2.2. Zaštita okoliša	Mjera 2.2.1. Unapređenje sustava gospodarenja otpadom Mjera 2.2.2. Očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti Mjera 2.2.3. Jačanje svijesti o zaštiti okoliša
Prioritet 2.3. Energetska učinkovitost i obnovljivi izvori energije	Mjera 2.3.1. Promocija i korištenje obnovljivih izvora energije Mjera 2.3.2. Povećanje energetske učinkovitosti u kućanstvima i javnim objektima

Prioritet 2.1. Razvoj i unapređenje komunalne i prometne infrastrukture

Na području Općine Pušća sustav odvodnje otpadnih voda nije izgrađen niti u jednom naselju općine što znači da se otpadne fekalne vode još uvijek skupljaju u sabirnim jamama koje se zatim ispuštaju u obližnje vodotoke. Stoga, kako bi se ostvarili kvalitetniji uvjeti života na području općine a ujedno i zaštita priroda, općina je krenula u realizaciju projekta izgradnje sustava odvodnje otpadnih voda koji je definiran kao jedan od infrastrukturnih prioritetnih projekata koji se planira realizirati kroz sljedeće razdoblje. Budući da je riječ o projektu koji zahtjeva visoka ulaganja, isti će se provoditi kroz nekoliko faza ovisno o raspoloživosti finansijskih sredstava. Kada je riječ o vodoopskrbnom sustavu stanje je zadovoljavajuće jer je isti izgrađen u svim naseljima općine te je na njega priključeno oko 98 % kućanstava. Kao što je iz navedenih podataka vidljivo ostalo je svega još nekoliko kućanstava koja je potrebno priključiti na vodoopskrbni sustav. Dakle, uz buduće radove koji bi obuhvaćali priključenje preostalog stanovništva na vodoopskrbni sustav mogu se očekivati radovi na njegovoj modernizaciji s ciljem unapređenja kvalitete usluge. Ulaganje u modernizaciju javne rasvjete također je predviđeno u sklopu navedenog prioriteta ponajviše iz razloga što su u postojećoj javnoj rasvjeti ugrađene živine svjetiljke koje nisu ekološke te predstavljaju svjetlosne izvore onečišćenja. Postavljanje ekoloških rasvjetnih tijela ne samo da će imati pozitivne učinke na prirodu te biljni i životinjski svijet, već će imati pozitivne učinke i u ekonomskom smislu. Osim komunalne, potrebno je ostvariti ulaganja i u prometnu infrastrukturu što će omogućiti kvalitetniju prometnu povezanost te povećanje sigurnosti u prometu, ali i doprinijeti gospodarskom razvoju kroz nesmetan transport roba. Nadalje, navedenim prioritetom predviđeno je ulaganje u razvoj širokopojansog interneta te uređenje javnih objekata, prostora i okoliša koji će uključivati uređenje trgova, groblja, mrtvačnica, parkova te drugih zelenih javnih površina kako bi se stvorio uredan i funkcionalan prostor općine. Ulaganje u razvoj širokopojasnog interneta omogućit će kvalitetniji i brži pristup internetu koji će pridonijeti konkurentnosti pojedinih radnih mjesta te će pridonijeti privlačenju potencijalnih investitora.

U okviru navedenog prioriteta predviđene su sljedeće mjere:

SC	2. Infrastruktura i zaštita okoliša
Prioritet	2.1. Razvoj i unapređenje komunalne i prometne infrastrukture
Mjera	2.1.1. Izgradnja i unapređenje sustava odvodnje otpadnih i oborinskih voda
Opis mjere	Izgrađenost sustava odvodnje otpadnih i oborinskih voda na području Općine Pušća je nezadovoljavajuća iz razloga što isti nije izgrađen niti u jednom naselju. Stoga, kako bi se očuvao okoliš i unaprijedila kvaliteta života lokalnog stanovništva, Općina Pušća definirala je i pokrenula projekt izgradnje sustava odvodnje otpadnih voda na svom području. Do sada su izvršeni radovi izgradnje glavnog kolektora na magistralnom cjevovodu u dužini od 7,5 kilometara te je ishođena građevinska dozvola. Finansijska sredstva za izgradnju glavnog kolektora osigurali su Općina Pušća i Hrvatske vode. Kako bi se radovi priveli kraju potrebno je provesti još dvije faze koje uključuju izgradnju spojnih kolektora te kućnih priključaka na mrežu. Provedbom navedene mjere i pripadajućih aktivnosti pridonijet će se

	razvoju i unapređenju sustava odvodnje otpadnih i oborinskih voda koji je prijeko potreban.
Cilj mjere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Povećanje kvalitete života lokalnog stanovništva ❖ Osigurati infrastrukturne prepostavke za jačanje gospodarskih aktivnosti ❖ Smanjiti onečišćenje okoliša
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada projektno tehničke dokumentacije izgradnje sustava odvodnje otpadnih voda • Ishođenje dozvola i suglasnosti za gradnju • Izgradnja sustava odvodnje otpadnih voda • Izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda • Poticanje korištenja suvremenih tehnologija u sustavu zbrinjavanja otpadnih voda • Razvijanje svijesti kod građana o značaju i važnosti kvalitete vode • Jačanje kapaciteta za unapređenje, održavanje i upravljanje sustavom odvodnje otpadnih voda • Priprema dokumentacije za EU fondove
Očekivani rezultat	❖ Ostvaren efikasan sustav odvodnje otpadnih i oborinskih voda
Nositelji	Općina Pušća
Korisnici	Lokalno stanovništvo, gospodarstvenici
Razdoblje provedbe	2016.-2020.
Potencijalni izvori financiranja	Općina Pušća, Zagrebačka županija, Hrvatske vode, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, Eu fondovi i programi

SC	2. Infrastruktura i zaštita okoliša
Prioritet	2.1. Razvoj i unapređenje komunalne i prometne infrastrukture
Mjera	2.1.2. Izgradnja, održavanje i proširenje vodoopskrbnog sustava
Opis mjere	Vodoopskrbni sustav na području Općine Pušća izgrađen je u svim naseljima, i to: Bregovljana, Donja Pušća, Dubrava Pušćanska, Gornja Pušća, Hrebine, Hruševac Pušćanski, Marija Magdalena, Žlebec Pušćanski te se smatra da je na njega priključeno oko 98 % kućanstava. Iz navedenih podataka vidljivo je kako je stanje po pitanju vodoopskrbe zadovoljavajuće. Osim manjeg proširenja koje je potrebno izvršiti kako bi vodoopskrbnim sustavom bilo obuhvaćeno 100 % kućanstava navedenom mjerom predviđena je i provedba aktivnosti koje su usmjerene na održavanje i modernizaciju istog. Održavanjem vodoopskrbnog sustava omogućit će se kvalitetna opskrba pitkom vodom svih stanovnika općine te spriječiti neracionalna potrošnja.
Cilj mjere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Postići 100% pokrivenosti vodoopskrbnim sustavom na području općine ❖ Osiguranje infrastrukture radi jačanja gospodarskih aktivnosti
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacija/proširenje postojećeg sustava vodoopskrbne mreže • Izrada projektno tehničke dokumentacije

	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja nove vodoopskrbne mreže • Kontinuirano praćenje vodoopskrbnog sustava • Jačanje kapaciteta za unapređenje, održavanje i upravljanje sustavom vodoopskrbe • Smanjenje neracionalne potrošnje vode • Mjere zaštite izvorišta pitke vode • Priprema dokumentacije za apliciranje projekata za EU fondove
Očekivani rezultat	❖ Efikasan vodoopskrbni sustav
Nositelji	Općina Pušća
Korisnici	Lokalno stanovništvo
Razdoblje provedbe	2016.-2020.
Potencijalni izvori financiranja	Općina Pušća, Zagrebačka županija, Hrvatske vode, EU fondovi i programi

SC	2. Infrastruktura i zaštita okoliša
Prioritet	2.1. Razvoj i unapređenje komunalne i prometne infrastrukture
Mjera	2.1.3. Unapređenje sustava javne rasvjete
Opis mjere	Problem javne rasvjete na području Općine Pušća predstavljaju dotrajale svjetlosne armature koje ne prate današnje standarde u pogledu minimalnog svjetlosnog zagađenja pa ih je potrebno zamijeniti sa ekološkom. Zamjenom neekoloških u ekološka rasvjetna tijela pridonijet će se očuvanju okoliša, većoj ekonomičnosti te sigurnosti u prometu. Javna rasvjeta na području Općine Pušća za sada je modernizirana u 3 naselja, i to: Donja Pušća, Dubrava Pušćanska i Bregovljana. U navedenim naseljima izmjenjeno je 265 zastarjelih svjetiljki sa modernim visokotlačnim natrijevim sijalicama. Dakle, kako bi područje općine u potpunosti bilo pokriveno ekološkom javnom rasvjetom potrebno ju je zamijeniti i u ostalim naseljima.
Cilj mjere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Zaštita i očuvanje okoliša ❖ Povećati energetsku učinkovitost ❖ Smanjiti troškove električne energije
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Priprema projektno-tehničke dokumentacije • Ishodjenje dozvola i suglasnosti • Definirati javnu rasvjetu sukladno područjima i potrebama na kojima se planira unaprijediti • Analiza postojeće javne rasvjete te definiranje prioriteta • Izgradnja ekološke i energetski učinkovite javne rasvjete • Modernizacija/održavanje postojeće javne rasvjete u ekološku
Očekivani rezultat	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Smanjeni troškovi električne energije za 25-30 % te ostvarena veća sigurnost u prometu
Nositelji	Općina Pušća
Korisnici	Lokalno stanovništvo, turisti, posjetitelji
Razdoblje provedbe	2016.-2020.

SC 2		Infrastruktura i zaštita okoliša
Prioritet	2.1. Razvoj i unapređenje komunalne i prometne infrastrukture	
Mjera	2.1.4. Javni objekti, prostor i okoliš	
Opis mjere	<p>Navedenom mjerom predviđeno je uređenje javnih objekata i površina koje prvenstveno služe svakodnevnom okupljanju mještana te turističkih posjetitelja prilikom održavanja turističkih i drugih manifestacija. Posebnu pažnju potrebno je posvetiti održavanju i uređenje trga u naselju Donja Pušća koji predstavlja društvenu jezgru navedenog naselja, ali i općine. Nadalje, potrebno je provesti aktivnosti s ciljem uređenja i proširenja groblja te popratnih građevina u vidu mrtvačnica u naseljima Donja Pušća i Marija Magdalena. Provedbom navedene mjerne te pripadajućih aktivnosti nastoji se ostvariti uredan, organiziran, racionalan i funkcionalan prostor općine koji osigurava preduvjete nesmetanog razvoja.</p>	
Cilj mjere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Osigurati infrastrukturne preduvjete za kvalitetan život stanovništva 	
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Priprema projektno-tehničke dokumentacije • Ishođenje dozvola i suglasnosti • Izgradnja/modernizacija javnih objekata • Uređenje i održavanje zelenih i drugih javnih površina • Uređenje i održavanje parkova • Održavanje i uređenje trga • Izgradnja/modernizacija mrtvačnica • Izgradnja/modernizacija groblja • Uređenje pješačkih površina, stubišta, rampi • Priprema dokumentacije za apliciranje projekata za EU fondove 	
Očekivani rezultat	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Poboljšan vizualni identitet općine 	
Nositelji	Općina Pušća	
Korisnici	Lokalno stanovništvo, turisti, posjetitelji	
Razdoblje provedbe	2016.-2020.	
Potencijalni izvori financiranja	Općina Pušća, Zagrebačka županija, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, EU fondovi i programi	

SC 2	Infrastruktura i zaštita okoliša
Prioritet	2.1. Razvoj i unapređenje komunalne i prometne infrastrukture
Mjera	2.1.5. Razvoj širokopojasnog interneta
Opis mjere	Razvoj širokopojasnog interneta od iznimnog je značaja za gospodarski razvoj općine te je od ključne važnosti za omogućavanje stvaranja društva znanja. Pristup navedenoj vrsti interneta od iznimne je važnosti za gospodarstvo Općine Pušća jer će se njegovom instalacijom povećati konkurentnost pojedinih radnih mesta, gospodarskih grana, omogućiti kvalitetan pristup informacijama, online edukacijama. Uz navedeno, pristup širokopojasnom internetu utjecat će na privlačenje domaćih i stranih investitora na području Općine Pušća koji su prijeko potrebni te će se svim korisnicima (kućanstva i građani, gospodarski subjekti, javna uprava) omogućiti velike brzine spajanja.
Cilj mjere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Stvaranje preduvjeta za ubrzani razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa internetu i usluga za koje su potrebne velike brzine pristupa
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada pripremne dokumentacije • Projektiranje, izgradnja i upravljanje širokopojasnim internetom • Instalacija informacijske infrastrukture (serveri i aplikacije) • Postavljanje odgovarajućeg terminala • Spajanje širokopojanog interneta sa osnovnim školama, zdravstvenim ustanovama, tijelima javne vlasti, prostorijama mjesnih zajednica, poštanskim uredima • Prikљučivanje lokalnog stanovništva na širokopojasni internet • Povećanje gustoće širokopojasnog pristupa na ciljanom području na minimalno 15 % kroz priključenje lokalnog stanovništva na širokopojasni pristup
Očekivani rezultat	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Omogućena dostupnost brzom internetu ❖ Ravnomjeran razvoj Općine Pušća ❖ Doprinos sveukupnom razvoju gospodarstva ❖ Unapređen sustav obrazovanja i zdravstva ❖ Smanjeni troškovi poslovanja gospodarskih subjekata i javne uprave ❖ Povećanje učinkovitosti javnog zdravstva i obrazovnog sustava
Nositelji	Općina Pušća
Korisnici	Lokalno stanovništvo, gospodarski subjekti, odgojne i obrazovne ustanove, jedinice lokalne samouprave, zdravstvene ustanove
Razdoblje provedbe	2016.-2020.
Potencijalni izvori financiranja	Općina Pušća, Zagrebačka županija, EU fondovi i programi

SC	2. Infrastruktura i zaštita okoliša
Prioritet	2.1. Razvoj i unapređenje komunalne i prometne infrastrukture
Mjera	2.1.6. Unapređenje kolnog, pješačkog te prometa u mirovanju
Opis mjere	<p>Na području Općine Pušća nalazi se 25 kilometara županijskih 7,9 kilometara lokalnih te 80,70 kilometara nerazvrstanih cesta. Budući da su prema zakonu o cestama NN (84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14) nerazvrstane ceste u nadležnosti jedinica lokalne samouprave javlja se problem njihova održavanja zbog ograničenog proračuna. Na pojedinim dijelovima nerazvrstanih cesta prisutna su oštećenja koja je potrebno sanirati kako bi se osiguralo sigurnije prometovanje. Nadalje, na području općine nalaze se poljski putevi koje je također potrebno održavati kako bi se lokalnim i drugim poljoprivrednicima omogućio pristup poljoprivrednim površinama te nogostupi u duljini od 5.700 metara koji se nalaze u naseljima Gornja i Donja Pušća. Kako bi se ostvarila veća sigurnost pješaka i pridonijelo izgledu mjesta, u budućem razdoblju planira se povećati duljina nogostupa, no radovi izgradnje istih ovisit će o raspoloživim finansijskim sredstvima.</p>
Cilj mjere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Unaprjediti cestovnu infrastrukturu te ostvariti kvalitetniju prometnu povezanost, te sigurnost u prometu
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Priprema projektne tehničke dokumentacije • Ishođenje dozvola i suglasnosti • Izgradnja novih te povezivanje postojećih prometnih pravaca • Rekonstrukcija/modernizacija postojećih ulica • Izgradnja uličnih i cestovnih spojeva • Asfaltiranje makadamskih ulica • Igradnja/rekonstrukcija nogostupa • Izgradnja/modernizacija autobusnih ugibališta • Modernizacija/rekonstrukcija nerazvrstanih cesta • Održavati i dodatno opremiti parkirališne prostore • Modernizacija i uređenje poljskih puteva
Očekivani rezultat	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ostvarena veća sigurnost i protočnost prometa ❖ Olakšan tranzit roba i usluga
Nositelji	Općina Pušća
Korisnici	Lokalno stanovništvo, turisti, posjetitelji, gospodarstvenici
Razdoblje provedbe	2016.-2020.
Potencijalni izvori financiranja	Općina Pušća, Zagrebačka županija, EU fondovi i programi

Prioritet 2.2. Zaštita okoliša

Zaštita okoliša je skup odgovarajućih aktivnosti i mjera kojima je cilj sprječavanje onečišćenja i zagađenja okoliša, sprječavanje nastanka šteta, smanjivanje i/ili otklanjanje šteta nanesenih okolišu te povrat okoliša u stanje prije nastanka štete. Navedenim prioritetom te predviđenim mjerama koje će biti usmjerene unapređenju sustava gospodarenja otpadom, razvijanju svijesti lokalnog stanovništva o važnosti očuvanja okoliša te očuvanju biološke i krajobrazne raznolikosti nastoji se sačuvati postojeća kvaliteta života na području općine.

U okviru navedenog prioriteta predviđene su sljedeće mjere:

SC 2	2. Infrastruktura i zaštita okoliša
Prioritet 2.2.	2.2. Zaštita okoliša
Mjera 2.2.3.	2.2.1. Unapređenje sustava gospodarenja otpadom
Opis mjere	<p>Unapređenje sustava gospodarenja otpadom smatra se jednim od najzahtjevnijih područja kada je riječ o zaštita okoliša te usklađivanju sa standardima EU. Budući da je Općina Pušća prepoznala vrijednost energetskih i materijalnih svojstava otpada orijentirala se prema uvođenju suvremenog sustava gospodarenja otpadom čiji je primarni cilj smanjenje količine otpada u okolišu, skupljanje, prijevoz te briga za odlagališta na gospodarski učinkovit te okolišno prihvatljiv način. Sakupljanje i prijevoz otpada provodi komunalno poduzeće Zaprešić d.o.o. te se otpad redovito prikuplja jednom tjedno. Tijekom 2015. godine prikupljeno je 450 tona otpada na području općine čime se bilježe pozitivni trendovi u njegovu gospodarenju ponajviše iz razloga što je tijekom 2011. prikupljeno 707 tona otpada. Dakle, vidljivo je smanjene količine otpada za 36 %. Nadalje, kako bi se unaprijedilo gospodarenje otpadom te smanjilo onečišćenje, općina je postavila 7 zelenih otoka koji se nalaze u naseljima: Donja Pušća, Gornja Pušća, Bregovljana, Hrebine, Marija Magdalena, Dubrava Pušćanska, Hruševac Pušćanski. Iz navedenih podataka vidljivo je da se na području općine vodi briga o gospodarenju otpadom. No, kako bi se sustav gospodarenja otpadom unaprijedio, predloženom mjerom predviđene su aktivnosti koje se odnose na izgradnju infrastrukture te nabavu potrebne opreme, izgradnju reciklažnog dvorišta koje je predviđeno u naselju Žlebec Pušćanski, provedba informativnih aktivnosti na web stranici općine kako bi se educirala javnost vezano za uspostavu i provedbu cijelovitog sustava gospodarenja otpadom na području Općine Pušća te druge čija će provedba pridonijeti ostvarenju navedene mjere.</p>
Cilj mjere	❖ Zaštita i očuvanje okoliša
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Unapređenje sustava gospodarenja otpadom ulaganjem u izgradnju infrastrukture i nabavu opreme • Izdvojeno prikupljanje otpada s javnih površina • Korištenje suvremene tehnologije u funkciji zbrinjavanja otpada • Izgradnja reciklažnog dvorišta • Uspostava mobilne jedinice reciklažnog dvorišta • Sprječavanje nastanka divljih odlagališta • Ažurno vođenje podataka o gospodarenju otpadom • Sanacija odlagališta otpada • Postavljanje zelenih otoka u svima naseljima općine • Podizanje razine svijesti lokalnog stanovništva o potrebi selektiranja otpada • Priprema projekata za financiranje iz programa EU iz domene sustavnog zbrinjavanja otpadom
Očekivani rezultat	❖ Uspostavljen sustav gospodarenja otpadom prema najvišim eko načelima i EU standardima

Nositelji	Općina Pušća, Zaprešić d.o.o.
Korisnici	Lokalno stanovništvo, gospodarski subjekti, Zaprešić d.o.o.
Razdoblje provedbe	2016.-2020.
Potencijalni izvori financiranja	Općina Pušća, Zagrebačka županija, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, EU fondovi i programi

SC	2. Infrastruktura i zaštita okoliša
Prioritet	2.2. Zaštita okoliša
Mjera	2.2.2. Očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti
Opis mjere	<p>Prirodno bogatstvo na području Općine Pušća čine šumske površine čija ukupna količina iznosi 514,61 hektara te predstavlja jedan od značajnijih prirodnih resursa. Osim što utječe na klimu i plodnost zemlje, predstavljaju stanište brojnim životinjskim vrstama kao što su vjeverica, lasica, kuna, jež, zec, srna. Osim šuma, značajnu površinu zauzimaju livade, čija ukupna površina iznosi 145,72 hektara te oranice. Vodne površine obuhvaćaju vodotoke potoka Pušća i Žerovnica koje je također potrebno očuvati budući da su ona staništa raznim vrstama riba i vodozemaca. Kao glavni razlozi ugroženosti biološke i krajobrazne raznolikosti na području općine javljaju se poljoprivredne djelatnosti koje sve više koriste umjetna gnojiva i pesticide, neprikladna gradnja, krivolov, sječa šuma. Kako bi se navedena prirodna dobra zaštitala potrebno ih je zaštiti od širenja građevinskih područja naselja te izgradnje infrastrukturnih sustava. U okviru planirane mјere predviđene su aktivnosti koje će doprinjeti zaštiti i očuvanju biološke i krajobrazne raznolikosti na području općine.</p>
Cilj mјere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Jačanje cjelovitog sustava zaštite okoliša
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Zaštita prirodnih resursa (tlo, šume, vodotoci) • Zaštita ugroženih biljnih i životinjskih vrsta • Razvoj sustava praćenja i nadzora zaštite prirode • Razvoj programa održivog upravljanja eko sustavima i krajolicima • Izgradnja i obnova zelene infrastrukture • Provedba akcija pošumljavanja • Zaštita krajolika sprečavanjem neplanske gradnje • Izrada studije krajobraza • Priprema projekata za financiranje putem EU fondova i programa
Očekivani rezultat	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Očuvano stanje prirodne ravnoteže,
Nositelji	Općina Pušća
Korisnici	Lokalno stanovništvo, turisti, posjetitelji
Razdoblje provedbe	2016.-2020.
Potencijalni izvori financiranja	Općina Pušća, Zagrebačka županija, EU fondovi i programi,

SC	2. Infrastruktura i zaštita okoliša
Prioritet	2.2. Zaštita okoliša
Mjera	2.2.3. Jačanje svijesti o zaštiti okoliša
Opis mjere	Kako bi se očuvao okoliš na području Općine Pušća nije dovoljno samo uspostaviti kvalitetan sustav gospodarenja otpadom već je potrebno da svi stanovnici općine aktivno sudjeluju u provedbi istog. Kako bi se navedena mjera ostvarila, u odgojno obrazovne ustanove potrebno je uključiti eko programe. Na taj način djecu od najmlađe dobi naučit će se da ne bacaju otpad na mjestima koja za to nisu predviđena. Isto tako, potrebno je provesti edukacijske programe, radionice, tribine koje će biti namjenjene stanovnicima svih dobnih skupina o tome kako pridonijeti očuvaju okoliš te kako ga zaštititi i očuvati za buduće generacije. Sudjelovanjem u navedenim programima i aktivnostima pridonijet će se razvoju svijesti o problemima okoliša te će se povećati osjećaj osobne odgovornosti i motivacije za okoliš koji nas okružuje. Nadalje, s ciljem očuvanja okoliša potrebno je provoditi aktivnosti koje će biti usmjerene njegovu čišćenju i uređenju te će se na taj način pridonijeti izgledu mesta te povećati kvaliteta života.
Cilj mjere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Senzibiliziranje javnosti o potrebi očuvanja i zaštite okoliša
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Uključivanje odgojno obrazovnih ustanova u eko programe (ustanove predškolskog odgoja, škole) • Priprema i provođenje informativnih radionica • Priprema i provođenje edukacijskih programa za sve dobne skupine • Priprema i provedba javih tribina na temu zaštite okoliša • Organizacija i provedba akcija čišćenja i uređenja okoliša • Izrada informativnih i promotivnih materijala • Priprema projekata za financiranje putem EU fondova i programa
Očekivani rezultat	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ekološki osvješteno stanovništvo
Nositelji	Općina Pušća, odgojno obrazovne institucije, neprofitne udruge
Korisnici	Lokalno stanovništvo, turisti
Razdoblje provedbe	2016.-2020.
Potencijalni izvori financiranja	Općina Pušća, Zagrebačka županija

Prioritet 2.3. Obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost

Osnovne značajke obnovljivih izvora energije su njihov veliki kapacitet neistrošenosti čime se povećava sigurnost energetske održivosti čovječanstva. Osim svoje ekonomičnosti, obnovljivi izvori energije smanjuju udio emisije ugljičnog dioksida u atmosferu, čime se usporava globalno zatopljenje i umanjuje negativan utjecaj na prirodnu ravnotežu. U skoroj budućnosti, smatra se da će obnovljivi izvori energije preuzeti značajan udio u proizvodnji energije

globalnog gospodarskog i društvenog sustava. U skladu s navedenim, tendencija općine je korištenje obnovljivih izvora energije, ponajviše energiju sunca na cijelom svom području u smislu postavljanja solarnih panela na javnim objektima, ali i u smislu privatnih investicija.

Općina Pušća u skladu sa svojim mogućnostima prati i provodi mјere koje su usmjerene povećanju energetske učinkovitosti u javnom i privatnom sektoru. Kao jedan od takvih projekata svakako valja izdvojiti Uređenje dječjeg vrtića s posebnim potrebama. Navedenim projektom izvršena je sanacija zgrade stare škole koja je prenamjenjena u dječji vrtić. Vodeći se smjernicama i principima održive gradnje koja ima za cilj povećanje energetske učinkovitosti objekata, radovi na prenamjeni izvedeni su sukladno visokim energetsko - ekološkim standardima. Dječji vrtić započet će s radom do kraja 2016. godine te se smatra jednim od značajnijih projekata energetske učinkovitosti na području općine te u njegovoj bližoj okolini.

Navedenim prioritetom, provedbom pripadajućih mјera koje su usmjerene energetskoj učinkovitosti te korištenju obnovljivih izvora energije, pridonijet će se očuvanju okoliša, kvalitetnjem načinu življenja svih stanovnika općine, ekonomskoj uštedi, napretku javnog i civilnog sektora, a samim time i jačanju gospodarstva u cjelini.

U okviru navedenog prioriteta predviđene su sljedeće mјere:

SC 2	2. Infrastruktura i zaštita okoliša
Prioritet	2.3. Gospodarenje energijom i OIE
Mjera	2.3.1. Promocija i korištenje obnovljivih izvora energije
Opis mјere	Kako bi se zadovoljila potreba za energijom koja neprestano raste, potrebno je potaknuti lokalno stanovništvo na korištenje obnovljivih izvora energije poput sunca, vjetra te biomase odnosno onih izvora energije kojima područje općine raspolaže. Stoga, kako bi se stanovništvo potaknulo na korištenje OIE potrebno ih je prije svega upoznati sa istima putem radionica i tribina na kojima će moći saznati sve potrebne informacije zbog kojih je potrebno koristiti OIE. Na radionicama i tribinama može ih se savjetovati i upoznati sa upotrebom solarnih kolektora te koliko će isti pridonijeti uštedi energije u kućanstvu ili javnim objektima. Nadalje, prema podacima Agencije za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, na području općine 54 poljoprivredna gospodarstva bave se stočarstvom od čega je najveći interes iskazan za uzgojem goveda (774 grla raspoređena na 42 gospodarstva), zatim ovaca (153 grla na 6 gospodarstava) dok je interes za uzgojem konja i magaraca nešto manji. Iz navedenih podataka vidljivo je da postoje izvori biomase koju je potrebno iskorisiti. U okviru predložene mјere također je planirano intenzivnije promoviranje obnovljivih izvora energije te njihovih prednosti prilikom korištenja.
Cilj mјere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Zaštita i očuvanje okoliša
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje izgradnje i sufinanciranja solarnih kolektora u kućanstvima • Poticanje i sufinanciranje ugradnje solarnih kolektora na javnim objektima

	<ul style="list-style-type: none"> • Provedba istraživanja o mogućnostima istraživanja OIE (energija sunca, biomasa, geotermalni izvori) • Promocija korištenja obnovljivih izvora energije • Zamjena fosilnih goriva s OIE za grijanje u javnim ustanovama • Informiranje građana o OIE (radionice, tribine) • Poticanje izgradnje infrastrukture koja koristi OIE (fotonaponske elektrane) • Poticanje na iskorištavanje životinjske biomase • Priprema dokumentacije za apliciranje projekata za EU fondove
Očekivani rezultat	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Smanjena potrošnja neobnovljivih izvora energije ❖ Smanjena emisija CO₂ i ostalih štetnih plinova u okoliš
Nositelji	Općina Pušća, javne institucije
Korisnici	Lokalno stanovništvo, gospodarstvenici, poduzetnici i obrtnici, javni sektor, poljoprivrednici
Razdoblje provedbe	2016.-2020.
Potencijalni izvori financiranja	Općina Pušća, Zagrebačka županija, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, EU programi i fondovi

SC 2	2. Infrastruktura i zaštita okoliša
Prioritet	2.3. Gospodarenje energijom i OIE
Mjera	2.3.2. Povećanje energetske učinkovitosti u kućanstvima i javnim objektima
Opis mjere	Kako bi se prilagodilo klimatskim promjenama, Europska unija podupire provedbu svih mjeru koje će biti usmjerene povećanju energetske učinkovitosti u privatnom i javnom sektoru. Putem navedene mjeru predviđeno je poboljšanje energetske učinkovitosti ponajviše u javnom sektoru budući je on prepoznat kao jedan od većih potrošača energije. Kako bi se ostvarila energetska učinkovitost u javnom sektoru, potrebno je izvršiti rekonstrukciju javnih objekata na način da se ugrade energetski učinkoviti građevinski materijali, postavi odgovarajuća rasvjeta koja će biti energetski učinkovita, postavi učinkovit sustava grijanja/hlađenja. Provedbom predloženih aktivnosti pridonijet će se smanjenju troškova električne energije za 30 ili više %. Budući da je energetska učinkovitost potrebno primjeniti na cijelo područje općine, a ne samo na javne objekte, navedenom mjerom predviđeno je poticanje energetske učinkovitosti i u kućanstvima uz pružanje potpora i olakšica.
Cilj mjere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Očuvanje okoliša i prirode
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Provedba energetskih pregleda javnih objekata i kućanstava • Ishođenje energetskih certifikata • Promoviranje energetske učinkovitosti • Adaptacija i obnova javnih objekata te kućanstava u svrhu povećanja energetske učinkovitosti

	<ul style="list-style-type: none"> • Informiranje stanovništva o provedbi mjera energetske učinkovitosti • Ugradnja/modernizacija energetskih učinkovitih sustava grijanja/hlađenja • Ugradnja energetskih učinkovitih građevinskih materijala, rasvjete • Priprema dokumentacije za apliciranje projekata za EU fondove
Očekivani rezultat	❖ Smanjena potrošnja energije i emisija CO ₂ u okoliš
Nositelji	Općina Pušća
Korisnici	Lokalno stanovništvo, gospodarstvenici, poljoprivrednici, javni sektor
Razdoblje provedbe	2016.-2020.
Potencijalni izvori financiranja	Općina Pušća, Zagrebačka županija, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, EU programi i fondovi

SC 3. DRUŠVENI I SOCIJALNI RAZVOJ

Postizanje visokog stupnja društvenog standarda i kvalitete življenja znači stvoriti uvjete koji će omogućiti kvalitetne uvjete rada, nova zapošljavanja, sredinu koja će biti privlačnu za život svim stanovnicima općine, definiran je kao jedan od tri strateška cilja kojem Općina Pušća teži te koji planira ostvariti u programskom razdoblju od 2016.-2020. godine. Navedeni cilj obuhvaća spektar društvenih potreba kao što su odgoj i obrazovanje, sport i rekreativna, kultura te civilno društvo.

Iako navedene kategorije nemaju izravan gospodarski razvojni potencijal, upravo će njihov razvoj unaprijediti kvalitetu života lokalnog stanovništva

U sklopu navedenog cilja nalaze se sljedeći prioriteti i mjere.

SC 3. DRUŠVENI I SOCIJALNI RAZVOJ	
PRIORITETI	MJERE
Prioritet 3.1. Razvoj društvene infrastrukture i sadržaja	Mjera 3.1.1. Razvoj i unapređenje sportskih programa te infrastrukture u sportu
	Mjera 3.1.2. Unapređenje uvjeta odgoja i obrazovanja na području Općine Pušća
	Mjera 3.1.3. Razvoj i unapređenje kvalitete programa u kulturi te pripadajuće infrastrukture
Prioritet 3.2. Uključenost lokalnog stanovništva u život zajednice te jačanje socijalne i društvene osjetljivosti	Mjera 3.2.1. Jačanje uloge civilnog društva
	Mjera 3.2.2. Poticanje cjeloživotnog obrazovanja
	Mjera 3.2.3. Poboljšanje sustava socijalnih, zdravstvenih i javnih usluga

Prioritet 3.1. Razvoj društvene infrastrukture i sadržaja

Društvenu infrastrukturu čine svi oni objekti koji su namjenjeni zadovoljavanju potreba lokalnog stanovništva u okviru odgoja i obrazovanja, sporta, kulture te drugih djelatnosti. Na području općine izgrađenost društvene infrastrukture ne prati u potpunosti potrebe stanovništva što utječe na kvalitetu društvenog života te ukupan socio-gospodarski razvoj područja.

Predloženim prioritetom nastoje se kontinuirano poticati ulaganja u razvoj i unapređenje sportskih objekata kao što su sportska i dječja igrališta te ulaganja u dvoranu pri Osnovnoj školi Pušća koja se osim za održavanje tjelesnog i zdravstvenog odgoja koristi i za održavanje sportskih, kulturnih, umjetničkih te drugih događanja. Ulaganje u sportsku infrastrukturu je neophodno ukoliko se žele zadovoljiti potrebe lokalnog stanovništva za bavljenje sportom i rekreativnjem. Nadalje, općina je prepoznala važnost obrazovanja te kontinuirano ulaže u

odgojno obrazovnu infrastrukturu u skladu sa svojim finansijskim mogućnostima što je vidljivo iz projekta kojim je uređen Dječji vrtić za djecu s posebnim potrebama. U sklopu navedenog prioriteta predviđena je i izgradnja/moderizacija objekata koji su namjenjeni održavanju kulturnih aktivnosti i manifestacija poput vatrogasnih i društvenih domova. Jedna od takvih građevina, koja je prvenstveno namjenjena kulturi, je Društveni dom Pušća u Donjoj Pušći, koja je djelomično obnovljena te je u funkciji samo nekoliko prostorija dok se ostatak još uvjek ne koristi. Rekonstrukcija i obnova više je nego potrebna budući da se u njoj planiraju urediti čitaonica, informatička radionica, dok će ostale slobodne prostorije biti namjenjene za cjelodnevno korištenje i druženje. Iako je općina neprestano uključena u organizaciju različitih vrsta događanja (društvena, sportska, kulturna) još uvjek postoji prostor za unapređenjem istih kako bi se u potpunosti zadovoljile potrebe svih društvenih skupina za kvalitetnim društvenim sadržajima.

Provedbom navedenog prioriteta, predloženih mjeri i odgovarajućih aktivnosti unaprijedit će se sadržaji u kulturi, povećat će se broj sportskih događanja te će se unaprijediti uvjeti u odgoju i obrazovanju.

U okviru navedenog prioriteta predviđene su sljedeće mjere:

SC	3. DRUŠTVENI I SOCIJALNI RAZVOJ
Prioritet	3.1. Razvoj društvene infrastrukture i sadržaja
Mjera	3.1.1. Razvoj i unapređenje sportskih programa te infrastrukture u sportu
Opis mjere	Sportsku infrastrukturu na području Općine Pušća čini dječje igralište i dvorana u sklopu Osnovne škole Pušća, dječje igralište u sklopu DV „Bambi“ te nogometno igralište. Sva navedena infrastruktura nalazi se u naselju Donja Pušća. Stoga, kako bi se unaprijedili uvjeti koji će omogućiti lokalnom stanovništvu svih dobnih skupina da se bave sportom ili rekreacijom potrebno je ostvariti dodatna ulaganja u modernizaciju postojeće infrastrukture te izgradnju nove, ali i u drugim naseljima općine. Navedena ulaganja osigurat će veću kvalitetu života na području općine te omogućiti održavanje sportskih i drugih manifestacija što može imat pozitivan utjecaj i na turističku ponudu općine.
Cilj mjere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Poticanje zdravog života
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izgradnja, rekonstrukcija i obnova sportskih objekata i terena ▪ Izgradnja/modernizacija dječjih igrališta ▪ Sufinanciranje rada sportskih klubova ▪ Poticanje održavanja sportskih događanja i manifestacija ▪ Poticanje razvoja kulture ponašanja i navijanja gledatelja na sportskim terenima ▪ Poticanje mladih na bavljenje sportom ▪ Priprema projekata za apliciranje na EU fondove i programe
Očekivani rezultat	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Podignuta svijest javnosti o značaju sporta kroz osmišljeno i sadržajno korištenje slobodnog vremena,
Nositelji	Općina Pušća

Korisnici	Lokalno stanovništvo, sportski klubovi
Razdoblje provedbe	2016.-2020.
Potencijalni izvori financiranja	Općina Pušća, Zagrebačka županija, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, EU fondovi i programi

SC	3. DRUŠTVENI I SOCIJALNI RAZVOJ
Prioritet	3.1. Razvoj društvene infrastrukture i sadržaja
Mjera	3.1.2. Unapređenje uvjeta odgoja i obrazovanja na području Općine Pušća
Opis mjere	<p>Od odgojno obrazovih ustanova, na području Općine Pušća djeluje Osnovna škola Pušća koju je u školskoj godini 2015/2016 pohađalo 349 učenika raspoređenih u 22 odjeljenja od kojih se 14 nalazi u matičnoj školi, a 8 u područnoj školi u Općini Dubravica te dječji vrtić „Bambi“ koji pohađa 84 djece. Zgrada osnovne škole uredena je 2002. godine te je u to vrijeme bila jedna od najmodernijih u državi. Budući da je od zadnjeg uređenje i puštanja u rad proteklo približno 15 godina javlja se potreba za njezinom dalnjom modernizacijom kako bi njezini učenici imali nabolje uvjete za učenje i razvoj. Zgrada dječjeg vrtića „Bambi“ u potpunosti je adaptirana 2011. godine te za sada ne postoji potreba za njezinom rekonstrukcijom, no ukoliko nastane potreba za povećanje broja djece bit će potrebno ostvariti dodatna ulaganja u opremanje ili nadogradnju postojećeg objekta. Osim ulaganja u modernizaciju i opremanje navedene infrastrukture potrebno je provoditi i aktivnosti kojima će se poticati suradnja između odgojno obrazovnih ustanova koje će pridonijeti poboljšanju kvalitete pružanja usluga te aktivnosti kojima će se omogućiti razvoj novih odgojno obrazovnih sadržaja.</p>
Cilj mjere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Osigurati kvalitetne uvjete odgoja i obrazovanja na području općine
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ulaganje u obnovu, izgradnju i opremanje objekata predškolskog odgoja i obrazovanja ▪ Ulaganje u obnovu, izgradnju i opremanje objekata osnovne škole ▪ Razvoj novih odgojno-obrazovnih sadržaja ▪ Poticanje na suradnju s drugim odgojno-obrazovnim ustanovama ▪ Poticanje provedbe različitih školskih programa (produženi boravak, škola plivanja, škola u prirodi) ▪ Osiguranje dovoljnog broja stručnjaka za rad s djecom i mladima ▪ Stipendiranje učenika ▪ Poticanje neformalnog oblika obrazovanja djece i mlađih ▪ Poticanje razvoja i unapređenja programa za djecu s teškoćama u razvoju
Očekivani rezultat	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ostvarena veća razina kvalitete pružanja usluga u odgojno-obrazovnim ustanovama
Nositelji	Općina Pušća, odgojno-obrazovne ustanove

Korisnici	Učenici osnovne škole, djeca predškolske dobi, odgojno-obrazovni djelatnici
Razdoblje provedbe	2016.-2020.
Potencijalni izvori financiranja	Općina Pušća, Zagrebačka županija, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, EU fondovi i programi

SC	3. DRUŠTVENI I SOCIJALNI RAZVOJ
Prioritet	3.1. Razvoj društvene infrastrukture i sadržaja
Mjera	3.1.3. Razvoj i unapređenje kvalitete programa u kulturi te pripadajuće infrastrukture
Opis mjere	Iz analize stanja vidljivo je da na području Općine Pušća ne postoje muzeji i kazališta kao kulturne institucije koji će omogućiti održavanje programa u kulturi, ali zato postoje drugi objekti u kojima se održavaju programi i događanja s područja kulture. Kao jedan od takvih objekata ističe se Društveni dom „Pušća“. Dom je mjesto održavanja različitih kulturnih, umjetničkih i zabavnih manifestacija koje oplemenjuju društveni život stanovništva općine, kao što su: „Etno Pušća“, obilježavanje blagdana sv. Nikole, „Pušćanska salamijada i špekijada“, „Vinologija“, koncerti lokalnog KUD-a i njegovih gostiju, obilježavanje Dana Općine Pušća i Župe Pušća. Unutrašnjost doma je djelomično uređena te postoji potreba za dalnjim ulaganjima kako bi se stanovnicima općine mogli omogućiti dodatni sadržaji koji će uključivati uređenje knjižnice i čitaonice te prostorija koje će omogućiti cjelodnevna druženja. S ciljem unapređenja socijalne infrastrukture u sljedećem razdoblju planiraju se ostvariti ulaganja u uređenje društvenih domova na području naselja Hrebine i Bregovljana što će doprinijeti povećanju broja i kvalitete društvenih sadržaja na području općine. Na području općine nalazi se i jedan vatrogasni dom u naselju Marija Magdalena koji također treba urediti kako bi mogao postati mjesto za zabavu i druženje. Kao što je iz navedenih podataka vidljivo, još uvjek postoji prostor za ulaganjima koja će se odnositi na izgradnju novih i modernizaciju postojećih objekata koji će omogućiti provedbu programa iz kulture.
Cilj mjere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Unaprijediti kvalitetu kulturnog života na području općine
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poticanje stvaranja novih programa u kulturi ▪ Kontinuirano organiziranje kulturnih događanja ▪ Poticanje na suradnju s KUD-ovima iz drugih jedinica lokalne samouprave ▪ Poticanje uključivanja djece u kulturni život zajednice ▪ Modernizacija postojećih i osiguravanje novih adekvatnih prostora za kulturne manifestacije ▪ Jačanje ljudskih kapaciteta u kulturi ▪ Motiviranje građana, posebno mladih za sudjelovanje u kulturnom životu zajednice ▪ Obnova/izgradnja/opremanje društvenog doma

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Obnova/izgradnja/opremanje vatrogasnog doma ▪ Omogućiti dostupnost kulturnih sadržaja osobama s posebnim potrebama ▪ Primjena ICT tehnologija za unapređenje usluga i promociju kulture Općine Pušća ▪ Priprema projekata za apliciranje na EU fondove i programe
Očekivani rezultat	❖ Poboljšana razina kulturnih aktivnosti na području općine
Nositelji	Općina Pušća
Korisnici	Lokalno stanovništvo, udruge iz područja kulture, posjetitelji, turisti
Razdoblje provedbe	2016.-2020.
Potencijalni izvori financiranja	Općina Pušća, Zagrebačka županija,

Prioritet 3.2. Uključenost lokalnog stanovništva u život zajednice te jačanje socijalne i društvene osjetljivosti

Organizacije civilnog društva važan su čimbenik društvenog života zajednice na području Općine Pušća budući da obuhvaćaju različita područja djelovanja. Prema podacima Ministarstva uprave, na području Općine Pušća djeluje 20 udruga koje obuhvaćaju deset različitih djelatnosti od kojih su najzastupljenije udruge iz djelatnosti sporta (7). Zatim slijede gospodarske (3), kulturne (2), udruge koje u svrstane pod ostalo (2) te po jedna iz djelatnosti tehničke kulture, socijalnog područja, okupljanja i zaštite žena, zaštite i spašavanja, domovinskog rata, kulture. Sve navedene udruge kroz svoje djelovanje unapređuju kvalitetu društvenog sadržaja i života na području općine, ali isto tako zagovaraju interes različitih društvenih skupina čime pozitivno utječu na trajne društvene promjene u lokalnoj zajednici. Iz tog razloga poticanje udruga da se u što većoj mjeri uključe u život zajednice prepoznato je kao jedna od mjera koja će pridonijeti društvenom razvoju općine. Navedenim prioritetom također je predviđeno povećanje obrazovnih mogućnosti stanovništva s ciljem omogućavanja kvalitetnije radne snage koja će biti u skladu s potrebama tržišta rada te na taj način omogućiti kvalitetniji razvoj općine.

Socijalna i društvena osjetljivost mjeri se razinom opremljenosti društvenim sadržajima za djecu i mlade, podršci koja se osigurava obiteljima te osobama treće dobi, posebno stariim i nemoćnim. No, najviši rang socijalne i društvene osjetljivosti testira se na uvjetima koji se osiguravaju osobama s posebnim potrebama, bilo da se osiguravaju programi i sadržaji za sve ciljne skupine korisnika, dostupnost javnim prostorima i sadržajima, ali i mogućnost za njihovo što aktivnije uključivanje u društvenu zajednicu, odnosno što višu razinu skrbi.

SC	3. DRUŠTVENI I SOCIJALNI RAZVOJ
Prioritet	3.2. Uključenost lokalnog stanovništva u život zajednice
Mjera	3.2.1. Jačanje uloge civilnog društva
Opis mjere	Iz prethodnog teksta te analize stanja vidljivo je da na području općine djeluje 20 udruga. Navedene udruge obuhvaćaju različita područja djelovanja, a spektar pitanja kojima se bave je širok. Svojim

	djelovanjem udruge su uglavnom usmjerene na socio-ekonomski razvoj zajednice. S ciljem jačanja socio-ekonomskog razvoja u udruge je potrebno uključiti što veći broj članova te provesti niz aktivnosti poput poticanja lokalnog stanovništva na volontiranje. U svojem radu udruge se sve češće susreću sa različitim problemima. Jedan od problema kod djelovanja udruga je taj da nakon što se osnuju te ostvare navedene ciljeve, one prestanu s radom. Stoga je udruge potrebno potaknuti na nastave s radom te da se uključe u rješavanje drugih pitanja koji su prepreka u razvoju općine. Nadalje, udruge su suočene s problemom financiranja. Unatoč tome što njezini članovi imaju ideje i programe, ponekad ih nedostatak finansijskih sredstava onemogućuje da kvalitetno provode iste. Stoga, kako bi se unaprijedio rad udruga potrebno je provesti niz aktivnosti koji će pomoći rješavanje problema s kojima se iste suočavaju te im na taj način omogućiti kvalitetnu provedbu svojih programa.
Cilj mjere	❖ Potaknuti civilno društvo da sudjeluje u razvoju zajednice
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poticanje razvoja i jačanje neprofitnih organizacija ▪ Poticanje na umrežavanje i suradnju civilnog sektora s javnim i privatnim sektorom ▪ Jačanje svijesti građana o potrebi aktivnijeg sudjelovanja u razvoju zajednice ▪ Poticanje udruga na pružanje pomoći osobama starije životne dobi ▪ Jačanje kapaciteta neprofitnih organizacija ▪ Osnažiti ulogu civilnog sektora kao značajnog sudionika ukupnog razvoja zajednice ▪ Poticanje volontiranja ▪ Edukacija civilnog sektora ▪ Poticanje razvoja socijalnog poduzetništva ▪ Priprema projekata za apliciranje na EU fondove i programe
Očekivani rezultat	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Povećana uključenost civilnog društva u razvoj zajednice ❖ Stanovništvo senzibilizirano prema potrebama drugih članova zajednice ❖ Razvijeni novi oblici poduzetničkih inicijativa
Nositelji	Neprofitne udruge, poslovni subjekti
Korisnici	Neprofitne udruge, djeca, mladi, lokalno stanovništvo
Razdoblje provedbe	2016.-2020.
Potencijalni izvori financiranja	Općina Pušća, Zagrebačka županija,

SC	3. DRUŠTVENI I SOCIJALNI RAZVOJ
Prioritet	3.2. Uključenost lokalnog stanovništva u život zajednice
Mjera	3.2.2. Poticanje cjeloživotnog obrazovanja
Opis mjere	Provedba navedene mјere koja se odnosi na poticanje cjeloživotnog obrazovanja više je nego nužna ponajviše iz razloga što je obrazovna struktura na području općine nezadovoljavajuća. Prema podacima

	Državnog zavoda za statistiku, Popis 2011., obrazovna struktura na području općine je sljedeća: od ukupno 2.233 stanovnika starih 15 i više godina 32 % ih ima nisku stručnu spremu, 57 % ih ima srednju stručnu spremu, dok 11 % stanovništva ima završeno visoko obrazovanje. Promatraljući navednu strukturu prema kategorijama može se zaključiti kako je postotak osoba s niskom i srednjom stručnom spremom nepovoljan te je provedba aktivnosti koje će biti usmjereni cjeloživotnom obrazovanju više nego potrebna ukoliko se radna snaga nastoji uskladiti s potrebama tržišta te smanjiti broj nezaposlenih na području općine. Od ukupno 103 nezaposlene osobe sa područja Općine Pušća najmanji broj nezaposlenih je s višim i visokom školom (10), dok je broj nezaposlenih s niskom i srednjom stručnom spremom 37 odnosno 56 što ukazuje da je ulaganje u vlastiti razvoj neophodno.
Cilj mjere	❖ Unaprijediti obrazovnu strukturu stanovništva na području općine
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informiranje lokalnog stanovništva o cjeloživotnom obrazovanju ▪ Promoviranje cjeloživotnog obrazovanja ▪ Iniciranje i provedba edukativnih programa i radionica, posebice za osobe starije životne dobi ▪ Potpora programima dokvalifikacije, prekvalifikacije i stručnog usavršavanja ▪ Stvaranje uvjeta za nastavak školovanja svih dobnih skupina
Očekivani rezultat	❖ Usklađenost obrazovne strukture s potrebama tržišta rada
Nositelji	Općina Pušća
Korisnici	Zaposleno i nezaposleno lokalno stanovništvo, učenici
Razdoblje provedbe	2016.-2020.
Potencijalni izvori financiranja	Općina Pušća, Zagrebačka županija

SC	3. DRUŠTVENI I SOCIJALNI RAZVOJ
Prioritet	3.2. Uključenost lokalnog stanovništva u život zajednice
Mjera	3.2.3. Poboljšanje sustava socijalnih, zdravstvenih i javnih usluga
Opis mjere	Na području Općine Pušća stanovnicima je potrebno osigurati višu kvalitetu života na svim područjima, pri čemu je posebnu pozornost potrebno usmjeriti na ugrožene skupine stanovništva. Uvjete za zaštitu, očuvanje i poboljšanje zdravlja općina je osigurala kroz organizaciju zdravstvene zaštite na primarnoj razini, što podrazumijeva ambulantu opće/obiteljske medicine i stomatološku ordinaciju u naselju Donja Pušća. Briga za mlade, obitelj te starije i nemoćne osobe još uvijek nije dovoljno prepoznata u zajednici. Ukoliko se želi osigurati visoka kvaliteta života te govoriti o općini visoke socijalne osjetljivosti, briga o mladima, obiteljima te osobama treće životne dobi mora se sagledati u znatno širem kontekstu. U tom kontekstu svaka dobitna skupina može se pojaviti kao socijalno

	ugrožena skupina, a kako bi se to sprječilo potrebno je unaprijediti odnos prema svim navedenim ciljanim skupinama, posebice prema djeci i mladima kako bi im se osiguralo odrastanje u sigurnoj i zdravoj sredini. Kada je riječ o djeci svakako valja spomenuti da je Općina Pušća prepoznala nedostatak smještajnih kapaciteta za djecu s posebnim potrebama, ne samo na području općine već i na području cijele županije te je iz navedenog razloga krenula u realizaciju projekta kako bi se istima na području općine osigurao kvalitetan smještaj i boravak. Osobama treće životne dobi potrebno je osigurati sadržaje primjerene njihovoj dobi, pomoći u kući, kvalitetne domove za starije osobe. Provedbom navedene mjere te pripadajućih aktivnosti smanjit će se broj i razina problema koje se javljaju kod socijalno ugroženih, ali i drugih društvenih skupina.
Cilj mjere	❖ Olakšati integraciju ranjivih skupina stanovništva u zajednicu
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poticanje razvoja izvaninstitucionalnih oblika socijalne i zdravstvene skrbi i usluga ▪ Razvoj programa socijalne uključenosti za ranjive skupine stanovništva ▪ Jačanje socijalne osjetljivosti stanovništva prema marginaliziranim skupinama stanovništva ▪ Unapređenje ljudskih resursa za pružanje usluga socijalno isključenim skupinama stanovništva ▪ Izgradnja novih i modernizacija postojećih javnih, socijalnih i zdravstvenih objekata prilagođenih osobama s invaliditetom ▪ Unapređenje sustava podrške i pomoći obiteljima ▪ Poticanje volontiranja u području socijalnih usluga ▪ Pružanje finansijskih i drugih vrsta pomoći socijalno ugroženom stanovništvu (ogrijev, financiranje prijevoza)
Očekivani rezultat	❖ Osigurani uvjeti za kvalitetan život svih društvenih skupina s područja općine
Nositelji	Općina Pušća, Zagrebačka županija, socijalne i zdravstvene ustanove, neprofitne udruge
Korisnici	Ranjive skupine stanovništva, osobe s invaliditetom
Razdoblje provedbe	2016.-2020.
Potencijalni izvori financiranja	Općina Pušća, Zagrebačka županija, Ministarstvo socijalne politike i mladih, Ministarstvo zdravlja, EU fondovi i programi

13. POSTUPAK ODABIRA PROJEKATA

U svrhu odabira projekata koji će se uvrstiti u Strateški program razvoja Općine Pušća (u dalnjem tekstu Strategija), gospodarski subjekti, organizacije, institucije i fizičke osobe s područja Općine Pušća pozvati će se putem javnog natječaja/poziva na prijavu projekata. U razmatranje će se uzeti samo one projektne ideje koje budu u skladu s ciljevima, prioritetima i mjerama koje su navedene u Strategiji.

Svrha javnog poziva je prikupljanje relevantnih ideja, prijedloga i projekata koji mogu biti od iznimnog značaja za razvoj Općine Pušća.

Sukladno navedenom, Općina Pušća će uspostaviti bazu podataka u koju će se uključivati sve prikupljene ideje odnosno prijedlozi i projekti, kako bi se osigurao transparentan izbor za sve dionike. Baza podataka biti će podloga za djelovanje u skladu sa Strategijom. Baza projektnih ideja/prijedloga mora osigurati dovoljno kvalitetnih informacija, koje će omogućiti da se izaberu, kandidiraju za financiranje i provodu oni projekti, koji predstavljanju kapitalne projekte razvoja, temeljene na strateškim ciljevima i razvojnim mjerama.

Poziv za prikupljanje projektnih ideja i prijedloga objavljivat će se najmanje jednom godišnje. Na ovaj poziv mogu se prijaviti projekti iz svih područja razvoja. Prilikom odabira projekata, prednost će se dati onim projektima koji izravno doprinose ostvarenju ciljeva navedenih u Strategiji.

Prijedlozi projekata podnosit će se na jedinstvenom obrascu koji će za potrebe prikupljanja istih biti izrađen te objavljen na web stranici općine. Na web stranici, osim obrasca, zainteresiranim prijaviteljima bit će omogućen uvid u Strategiju.

14. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA ZA PROVEDBU STRATEGIJE

Ključnu ulogu u provedbi Strategije ima Općina Pušća koja je zajedno s načelnikom odgovorna za njezinu uspješnu provedbu. Općinsko vijeće kao predstavničko tijelo usvojiti će Strategiju te će redovito sastavljati izvješća o tijeku njezine provedbe, a ukoliko nastane potreba predloži će izmjene i dopune iste. Kako bi se Strategija uspješno i kvalitetno provodila, u većini slučajeva, potrebno je provesti izmjene i dopune prostornih dokumenata te je potrebno izvršiti alokaciju proračunskih sredstava.

Nakon što Strategija bude usvojena od strane Općinskog vijeća, načelnik općine imenovat će Radno tijelo koje će biti zaduženo da prati provedbu Strategije, donosi odluke te podnosi izvješća Općinskom vijeću.

Odgovornosti i uloga općine u provedbi Strategije su:

- Uspješna provedba ciljeva, prioriteta i mjera koji su u Strategiji navedeni
- Odgovornost za utjecaj Strategije na civilno društvo, građane, javni sektor, poduzetnike i obrtnike, poljoprivrednike
- Osigurati sredstva za provedbu mjera Strategije (materijalna, ljudski resursi)
- Ocjenjivati učinkovitost na godišnjoj razini
- Donositi odluke o promjeni, reviziji i unapređenju Strategije
- Organizirati javne konzultacije sa svim dionicima o provedbi Strategije

Uspješnost provedbe Strategije neće ovisiti samo o radu lokalne uprave, već i o njezinoj suradnji s regionalnom i državnom upravom, ustanovama i institucijama, privatnim inicijativama, aktivnostima poduzetnika, uključenosti udruga civilnog društva. Stoga je važno da se u provedbu Strategije uključe svi dionici društva.

Radni tim

Sastavljen je od zaposlenika lokalne javne uprave i vanjskih suradnika. U okviru svog djelokruga i nadležnosti odgovoran je za praćenje promjena u okolini, pripremu, implementaciju, nadzor i evaluaciju projekata. Uz praćenje promjena u okolini redovito se sastaje s načelnikom te ga izvještava o stanju i rezultatima provedbe projekata.

Javni sektor

Dionike javnog sektora čine predstavnici javnih ustanova, institucija i poduzeća koji su zaduženi za provedbu dijela razvojnih mjera ili se pojavljuju kao važni partneri u pripremi i provedbi razvojnih projekata. To su primjerice komunalna društva, odgojno-obrazovne ustanove, udruženja obrtnika i poduzetnika.

Udruge civilnog društva

Osim što pozitivno utječe na razvoj i unapređenje čimbenika kvalitete života, kulturnog i gospodarskog razvoja, često posjeduju znanja i vještine koje su potrebne u pripremi i provedbi projekata kojima se osiguravaju prihodi potrebni za njihov rad. Dosadašnja iskustva pokazuju da udruge civilnog društva imaju pozitivnu ulogu partnera u projektima i programima koji se financiraju iz EU fondova jer svojim projektnim aktivnostima povećavaju vjerojatnost ostvarenja sufinanciranja.

Privatni sektor (poduzetnici i obrtnici)

Privatni sektor od iznimnog je značaja budući da poduzetnici i obrtnici svojim aktivnostima stvaraju dodanu vrijednost i generiraju nova radna mjesta. Uloga poduzetnika i obrtnika je najzahtjevnija jer njihov uspjeh ovisi o brojnim čimbenicima na koje oni sami ne mogu utjecati poput poduzetničkog okruženja, zakonskih promjena, makroekonomskih kretanja. Iz tog razloga Strategijom je predviđeno nekoliko mjera koje su usmjerene povećanju konkurentnosti poduzetnika i obrtnika na domaćem i inozemnom tržištu te boljoj komunikaciji s javnom upravom.

Poljoprivrednici

Razvoj poljoprivrede na području Općine Pušća od iznimne je važnosti budući da općina raspolaže kvalitetnim poljoprivrednim zemljištem te pogodnim klimatskim uvjetima koji omogućuju razvoj iste. Prilog navedenom su brojna poljoprivredna gospodarstva koja su na području općine prijavljena. Problem današnjih poljoprivrednika ogleda se u tome da sami nemaju dovoljno potrebnog znanja, ali ni finansijskih sredstava koja će im omogućiti ulaganje u modernizaciju vlastite opreme i mehanizacije s ciljem ostvarenja veće dobiti. Navedenom Strategijom predviđen je niz mjera koje su umjerene poljoprivrednicima te ukoliko se one kvalitetno provedu pridonijet će se razvoju poljoprivrede na području općine, a time i ukupnog gospodarstva.

15. IZVORI FINANCIRANJA

Osiguravanje finansijskih sredstava za provedbu razvojnih projekata Općine Pušća jedan je od važnih elemenata planiranja razvoja.

Neki od mogućih izvora financiranja su:

- proračunska sredstva općine,
- bespovratna sredstva namijenjena financiranju razvoja
- zajednička ulaganja,
- direktna strana ulaganja
- ulaganja kroz javno-privatno partnerstvo
- krediti - kreditne linije poslovnih banaka i mogućnosti korištenja sredstava po komercijalnim uvjetima ili nekom obliku poticajnog financiranja poduzetnika, putem Hrvatske banke za obnovu i razvitak u suradnji s Ministarstvom gospodarstva, općine, županije i poslovnih banaka,
- samofinanciranje, odnosno mogućnost, prvenstveno gospodarskih subjekata, da vlastitim izvorima (sadržanim u neto dobiti i izdvojenim sredstvima amortizacije osnovnih sredstava) financiraju planirana ulaganja.

Budući da je riječ o provedbi projekata koji predstavljaju značajnija finansijska sredstva, proračunska sredstva Općine Pušća te vlastita sredstva nositelja projekta neće biti dovoljna za provedbu projekata Strategije. Stoga, valja zaključiti, da strategija financiranja mora biti temeljena na vanjskim izvorima financiranja te bespovratnim sredstvima koja će na nacionalnoj razini iz pojedinih područja omogućiti resorna ministarstva, fondovi i institucije.

Proračun Općine Pušća - Planiran za pripremu projektne dokumentacije te investicije koje nije moguće financirati iz drugih izvora. Kao što je već navedeno, zbog krize i recesije finansijska sredstva općine su ograničena i nedostatna za realizaciju projekata kojima općina teži, a koji bi unaprijedili gospodarski i društveni razvoj općine.

Za financiranje provedbe razvojnih projekata osim proračunskih sredstava Općine Pušća, u cilju ostvarenja strateških ciljeva, prioriteta i mjera Strategije, mogući su sljedeći nacionalni izvori financiranja:

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU - financira projekte društvene, prometne i komunalne infrastrukture.

Ministarstvo poljoprivrede - potiče i financira povećanje konkurentnosti hrvatske poljoprivrede kroz poticanje proizvodnje, potporu poljoprivrednim gospodarstvima, kapitalna ulaganja i ruralni razvoj, povećanje trenda rasta poticaja u poljoprivredi, nove investicije, ekološka proizvodnja, prerađivačka industrija, zdravstvena ispravnost i kakvoća hrane.

Ministarstvo gospodarstva - potiče izgradnju poduzetničke infrastrukture, marketinške aktivnosti, poduzetničko-potporne institucije.

Ministarstvo poduzetništva i obrta – potiče provedbu projekata koji se odnose na uvođenje novih tehnologija, inovacija, standarda kvalitete, certificiranja, edukacije, umrežavanja poduzetnika i obrtnika.

Ministarstvo turizma, Fond za razvoj turizma, Hrvatska turistička zajednica - potiče izgradnju/modernizaciju/opremanje turističke infrastrukture, razvoj novih turističkih proizvoda, nove tehnologije u turizmu, turističke manifestacije, marketing, edukativne aktivnosti, projekti na turistički nerazvijenim područjima.

Ministarstvo kulture – potiče izgradnju/adaptaciju/opremanje kulturnih objekata, sanaciju i adaptaciju sakralnih objekata, istraživanje i zaštitu kulturno povjesnih lokaliteta i objekata, projekte koji su usmjereni razvoju novih kulturnih programa i sadržaja.

Ministarstvo graditeljstva - potiče razvoj komunalnog gospodarstva.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta – potiče izgradnju/modernizaciju/opremanje odgojno-obrazovnih objekata, izgradnju/modernizaciju/opremanje školsko-sportskih dvorana, projekti izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja.

Ministarstvo socijalne politike i mladih - potiče izgradnju/modernizaciju/opremanje objekata socijalne skrbi, projekti namjenjeni razvoju institucionalnih i izvaninstitucionalnih usluga socijalne skrbi, projekti socijalnog uključivanja marginaliziranih skupina stanovništva.

Ministarstvo zdravlja - projekti zdravstvenih organizacija, projekti iz područja ovisnosti, projekti iz područja psihosocijale, projekti iz područja zdravstva.

Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost - projekti korištenja obnovljivih izvora energije, projekti povećanja energetske učinkovitosti, projekti zaštite okoliša.

Hrvatske vode - potiču provebu projekata usmjерene izgradnji sustava vodoopskrbe i odvodnje, projekti iz područja upravljanja vodama.

Hrvatske autoceste, Županijska uprava za ceste - projekti izgradnje/modernizacije državnih i županijskih prometnica i prometnih objekata.

Zagrebačka županija – svi projekti koji su u skladu sa Županijskom razvojnom strategijom

Osim potencijalnih izvora financiranja projekata i mera na nacionalnoj i regionalnoj razini, Općini Pušća dostupni su europski fondovi i programi od kojih su najznačajniji:

Europski socijalni fond (ESF) - **European Social Fund**, predstavlja glavni finansijski instrument Europske unije za ostvarivanje strateških ciljeva politike zapošljavanja. Fond osigurava podršku europskim regijama koje su pogodene visokom stopom nezaposlenosti.

Intervencije koje su mogu financirati iz ESF-a su:

- Poboljšanje pristupa tržištu rada kroz modernizaciju i jačanje institucija, aktivnim mjerama zapošljavanja (npr. samozapošljavanje), uključenje žena i imigranata

- Socijalna uključenost koja se odnosi na osjetljive skupine, njihovo zapošljavanje, relevantnu pomoć i usluge te borba protiv svakog vida diskriminacije
- Poticanje ulaganja u ljudske resurse unapređivanja vještina radne snage kroz cijeloživotno učenje, inovacije i poduzetništvo,
- Prilagodba gospodarskim promjenama: produktivnija organizacija rada, ciljanje znanja i vještina, zapošljavanje i obuka
- ICT i usavršavanje vještina upravljanja, profesionalno usmjeravanje, obuka predavača u različitim stručnim područjima
- Podržati rad službi za zapošljavanje i njihovo umrežavanje s istraživačkim centrima, provoditi studije o potrebama za određenim profilom radne snage

Europski fond za regionalni razvoj (ERDF) - European Regional Development Fund - ima za cilj jačanje ekonomске i socijalne kohezije te smanjivanje razlika u razvoju između regija unutar Europske Unije. Usmjeren je na infrastrukturne investicije, proizvodne investicije u cilju otvaranja radnih mesta te na lokalni razvoj i razvoj malog i srednjeg poduzetništva. Sredstva iz ovog fonda usmjeravaju se na statističke prostorne jedinice prema EU klasifikaciji tzv. NUTS regije. U okviru kohezijske politike EU, te regije služe kako bi se utvrdila razina i vrsta pomoći kojom EU financira kohezijsku politiku odnosno razvojne aktivnosti zemalja članica sukladno strateškim smjernicama donesenim na razini EU.

Kohezijski fond (CF) - financira projekte kojima se unapređuje okoliš i razvija prometna infrastruktura. Kohezijski fond financira intervencije na području:

- Okolišne infrastrukture s ciljem preuzimanja standarda Europske Unije zaštite okoliša
- Učinkovito korištenje energije i korištenje obnovljivih izvora energije
- Trans-europske transportne mreže (Trans-European Transport Networks)
- Transportne infrastrukture (izvan TEN-T mreže) koja doprinosi okolišno održivom urbanom i javnom prometu, inter-operabilnosti transportnih mreža diljem EU te potiče inter-modalne prometne sustave.

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (European Agricultural Fund for Rural Development, EAFRD) – cilj fonda je jačanje europske politike ruralnog razvoja i pojednostavljinjanje njezine provedbe. Pravo zatražiti sredstva imaju poljoprivredni gospodarski subjekti, poljoprivredne organizacije, udruge i sindikati, udruge za zaštitu okoliša, organizacije koje pružaju usluge u kulturi zajednice, uključujući medije, udruge žena, poljoprivrednici, šumari i mladi.

Aktivnosti koje se podupiru povezane su s mjerama grupiranim oko četiri osi:

- LEADER - poticanje ruralnog stanovništva i lokalnih čimbenika, uključujući i lokalnu upravu, na mobilizaciju u svrhu razmatranja potencijala područja u kojem žive te njihovo pretvaranje u izradu i primjene razvojnih strategija.
- Okoliš
- Kvaliteta života

- Konkurentnost (strukovno osposobljavanje i informativne aktivnosti, programi namjenjeni mladim poljoprivrednicima, aktivnosti koje se odnose na modernizaciju poljoprivrednih i šumskih posjeda te povećavanje njihove komercijalne uspješnosti, aktivnosti koje potiču poljoprivrednike da sudjeluju u programima koji promiču kvalitetu hrane)

Europski ribarski fond (European Fisheries Fund, EFF) - instrument koji financira zajedničku ribarsku politiku. Fond je koncipiran tako da osigurava održivo ribarstvo i industriju akvakulture u EU. Također pomaže ribarskim zajednicama pogodjenim promjenama da diverzificiraju svoju ekonomsku bazu.

Od ostalih programa ističu se još:

Erasmus + predstavlja novi program Europske Unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport za razdoblje 2014.-2020. Zamjenio je sedam postojećih programa: Program za cjeloživotno učenje (s njegovim potprogramima Erasmus, Leonardo da Vinci, Comenius i Grundtvig), Mladi na djelu te pet programa međunarodne suradnje (Erasmus Mundus, Tempus, Alfa, Edulink i program suradnje s industrijaliziranim državama i teritorijima).

Program za konkurentnost poduzeća te malih i srednjih poduzeća (COSME) - program ima za cilj poticanje konkurenčnosti europskih poduzeća. Ciljane skupine programa su mala i srednja poduzeća (MSP), sadašnji i potencijalni poduzetnici i poslovne organizacije za podršku poduzećima. Ciljevi programa su: olakšavanje pristupa finansiranju za mala i srednja poduzeća (MSP), stvaranje okruženja koje je pogodno za stvaranje i rast gospodarstva, poticanje poduzetničke kulture u Europi.

Program «Europa za građane» (Europe for Citizens Programme) - je program Europske unije koji predstavlja niz aktivnosti koje Unija usvaja s ciljem promicanja suradnje među zemljama sudionicama Programa. U programu mogu sudjelovati: udruge, mreže udruga, zaklade, obrazovne i istraživačke institucije, jedinice lokalne i regionalne samouprave, europske mreže i krovne organizacije, organizacije koje se bave istraživanjem europskih javnih politika (think tanks). Programom se nastoji poticati razvoj aktivnog europskog građanstva davanjem finansijskih potpora organizacijama koje rade na osnaživanju osjećaja europskog identiteta i pripadnosti Europskoj uniji kroz umrežavanje i razmjenu znanja, iskustava, tradicija i vizija napretka.

Program Ljudi ljudima (People 2 People - P2P) - Program je usmjeren na poticanje i jačanje dijaloga civilnog društva te se sastoji od grupnih studijskih posjeta Bruxellesu u organizaciji Opće uprave za proširenje u okviru instrumenta TAIEX, odnosno srodnih tematskih studijskih programa u zemljama sudionicama. Namjenjen je ponajprije organizacijama civilnoga društva koje se bave temama vezanima uz pravnu stečevinu EU (acquis), ali i zakladama, sindikatima, udrugama poslodavaca.

U sljedećim tablicama prikazan je finansijski okvir provedbe strateških ciljeva/prioriteta/mjera Strateškog programa razvoja Općine Pušća 2016.-2020., temeljem Proračuna općine za 2016. i projekcija za 2017. i 2018. godinu te na temelju Plana razvojnih programa Općine Pušća za razdoblje od 2016.-2018. godine.

		SC 1.	2016.	2017.	2018.
		RAZVOJ KONKURENTNOG I ODRŽIVOG GOSPODARSTVA	830.000,00	277.000,00	270.000,00
Prioritet 1.1. Razvoj održive poljoprivrede	Prioritet 1.1.	38.000,00	38.000,00	38.000,00	
	Mjera 1.1.1. Unapređenje uvjeta za ostvarenje održive poljoprivredne proizvodnje	0,00	0,00	0,00	
	Mjera 1.1.2. Modernizacija poljoprivrednih gospodarstava	38.000,00	38.000,00	38.000,00	
	Mjera 1.1.3. Poticanje ekološke poljoprivredne proizvodnje	0,00	0,00	0,00	
	Mjera 1.1.4. Održivo korištenje poljoprivrednog i šumskog zemljišta	0,00	0,00	0,00	
	Mjera 1.1.5. Razvoj ljudskih potencijala u poljoprivredi	0,00	0,00	0,00	
	Mjera 1.1.6. Poboljšanje kvalitete poljoprivrednih proizvoda te ulaganje u razvoj novih proizvoda	0,00	0,00	0,00	
Prioritet 1.2. Razvoj ruralnog turizma	Prioritet 1.2.	622.000,00	169.000,00	162.000,00	
	Mjera 1.2.1. Ulaganje u razvoj turističke infrastrukture	450.000,00	0,00	0,00	
	Mjera 1.2.2. Razvoj selektivnih oblika turizma	172.000,00	169.000,00	162.000,00	
	Mjera 1.2.3. Održivo korištenje kulturne baštine i prirodnih resursa u turističke svrhe te razvijanje identiteta općine	0,00	0,00	0,00	
	Prioritet 1.3.	170.000,00	70.000,00	70.000,00	
	Mjera 1.3.1. Razvoj i jačanje poduzetničke infrastrukture	170.000,00	70.000,00	70.000,00	

Prioritet 1.3. Razvoj malog i srednjeg poduzetništva te obrtništva	Mjera 1.3.2. Provedba edukacija za poduzetnike i obrtnike te umrežavanje istih	0,00	0,00	0,00
	Mjera 1.3.3. Privlačenje domaćih i stranih investitora	0,00	0,00	0,00
	Mjera 1.3.4. Poticanje inovacija i tehnološki razvoj MSP i obrtnika	0,00	0,00	0,00

		2016.	2017.	2018.
SC 2. INFRASTRUKTURA I ZAŠTITA OKOLIŠA		8.288.167,00	3.650.323,00	3.578.488,00
Prioritet 2.1. Razvoj i unapređenje komunalne i prometne infrastrukture	Prioritet 2.1.	8.185.167,00	3.647.323,00	3.575.488,00
Prioritet 2.1. Razvoj i unapređenje komunalne i prometne infrastrukture	Mjera 2.1.1. Izgradnja i unapređenje sustava odvodnje otpadnih i oborinskih voda	214.740,00	410.000,00	510.000,00
	Mjera 2.1.2. Izgradnja, održavanje i proširenje vodoopskrbnog sustava	30.000,00	10.000,00	10.000,00
	Mjera 2.1.3. Unapređenje sustava javne rasvjete	605.000,00	585.000,00	620.000,00
	Mjera 2.1.4. Javni objekti, prostor i okoliš	5.265.427,00	200.000,00	200.000,00
	Mjera 2.1.5. Razvoj širokopojasnog interneta	0,00	0,00	0,00
	Mjera 2.1.6. Unapređenje kolnog, pješačkog te prometa u mirovanju	2.070.000,00	2.442.323,00	2.235.488,00
Prioritet 2.2. Zaštita okoliša	Prioritet 2.2.	3.000,00	3.000,00	3.000,00
Prioritet 2.2. Zaštita okoliša	Mjera 2.2.1. Unapređenje sustava gospodarenja otpadom	3.000,00	3.000,00	3.000,00
	Mjera 2.2.2. Očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti	0,00	0,00	0,00
	Mjera 2.2.3. Jačanje svijesti o zaštiti okoliša	0,00	0,00	0,00

	Prioritet 2.3.	100.000,00	0,00	0,00
Prioritet 2.3. Energetska učinkovitost i obnovljivi izvori energije	Mjera 2.3.1. Promocija i korištenje obnovljivih izvora energije	0,00	0,00	0,00
	Mjera 2.3.2. Povećanje energetske učinkovitosti u kućanstvima i javnim objektima	100.000,00	0,00	0,00

SC 3. DRUŠTVENI I SOCIJALNI RAZVOJ		2016.	2017.	2018.
		2.218.802,00	1.917.677,00	1.922.862,00
	Prioritet 3.1.	1.286.540	994.415,00	986.600,00
Prioritet 3.1. Razvoj društvene infrastrukture i sadržaja	Mjera 3.1.1. Razvoj i unapređenje sportskih programa te infrastrukture u sportu	80.000,00	85.000,00	80.000,00
	Mjera 3.1.2. Unapređenje uvjeta odgoja i obrazovanja na području Općine Pušća	1.206.540,00	909.415,00	906.600,00
	Mjera 3.1.3. Razvoj i unapređenje kvalitete programa u kulturi te pripadajuće infrastrukture	0,00	0,00	0,00
	Prioritet 3.2.	932.262,00	923.262,00	936.262,00
Prioritet 3.2. Uključenost lokalnog stanovništva u život zajednice	Mjera 3.2.1. Jačanje uloge civilnog društva	443.000,00	439.000,00	442.000,00
	Mjera 3.2.2. Poticanje cjeloživotnog obrazovanja	0,00	0,00	0,00
	3.2.3. Poboljšanje sustava socijalnih, zdravstvenih i javnih usluga	489.262,00	484.262,00	494.262,00

Za svaku sljedeću godinu provedbe, poveznica ciljeva/prioriteta/mjera sa proračunskim sredstvima bit će donesena usvajanjem Proračuna Općine Pušća. Izmjenama Proračuna Općine Pušća sukladno potrebi, radit će se i izmjena Plana razvojnih programa, odnosno ažurirat će se Strateški program razvoja Općine Pušća.

16. IMPLEMENTACIJA, AŽURIRANJE I NADZOR PROVEDBE STRATEGIJE

Izrada i usvajanje Strategije predstavlja prvi korak prema unapređenju socioekonomске budućnosti Općine Pušća. Strategiju je nužno kontinuirano koristiti kao alat u izradi i provedbi razvojnih projekata koji dotiču sve sfere života lokalnog stanovništva na području Općine Pušća.

Budući da implementacija Strategije predstavlja dugotrajan proces, potrebno je kontinuirano poticati i ostvarivati suradnju na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. U implementaciju projekata potrebno je uključiti što više dionika s područja općine, od poduzetnika i obrtnika pa sve do institucija i udruga odnosno svih dionika koji raspolažu s dostatnim ljudskim, materijalnim i finansijskim kapacitetima za adekvatnu provedbu pojedinog projekta.

Strategija je dinamički dokument te je podložna izmjenama i dopunama, iz tog razloga potrebno ju je redovno ažurirati sukladno novonastalim okolnostima, što će se vršiti putem Poziva na iskazivanje interesa za prijavljivanje projektnih ideja i prijedloga. Kvaliteta unaprijeđenja Strategije ovisit će o angažmanu svih dionika lokalne zajednice i njihovoј želji za uključivanjem u planiranje i provođenje aktivnosti koje su u skladu sa iskazanim strateškim ciljevima, prioritetima i mjerama. Strategija predstavlja ključnu tehničku podlogu za učinkovito korištenje domaćih i međunarodnih finansijskih sredstava, a za ostvarenje postavljenih ciljeva potrebno je osigurati stručne i kadrovske kapacitete.

Nadalje, nadzor provedbe Strategije podrazumijeva proces kontinuiranog praćenja, analiziranja i sumiranja rezultata provedbe. Nadzor je prvenstveno potrebno provoditi zbog omogućavanja iskaza rezultata provedbe i usporedbe uspješnosti provedbe u odnosu na planirano, kao i dalnjeg planiranja razvoja.

Nadzor provedbe Strategije temelji se na principima dobrog upravljanja koji zadovoljava sljedeće kriterije:

- Relevantnost - ocjenjuje primjerenost ciljeva, prioriteta i mjera Strategije u odnosu na potrebe društveno-gospodarskog razvoja te usklađenost sa strateškim dokumentima višeg reda te usmjerenost na rješavanje realnih problema.
- Djelotvornost – ocjenjuje odnos uloženih sredstava s obzirom na neposredne ishode i očekivane rezultate provedbe.
- Učinkovitost – utvrđuje koliko je Strategija pridonjela postizanju zadanih ciljeva.
- Utjecaj – ocjenjuje utjecaj provedbe na ciljne skupine i lokalno stanovništvo.
- Održivost – ocjenjuje vjerojatnost trajanja postignutih učinaka odnosno kontinuitet provođenja sličnih odgovarajućih aktivnosti u cilju uklanjanja ili ublažavanja postojećih nepovoljnih okolnosti ili rješavanja problema ciljne skupine.

17. USKLAĐENOST S NADREĐENIM STRATEŠKIM DOKUMENTIMA

Prilikom izrade Strategije vodilo se računa da ona u potpunosti bude usklađena s temeljnim dokumentima na europskoj, nacionalnoj, regionalnoj te lokalnoj razini.

Strateški dokumenti na razini Europske unije

- Europa 2020
- Europski fond za regionalni razvoj
- Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj
- Erasmus +

Strateški dokumenti na razini Republike Hrvatske

- Strategija ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2008-2013.
- Program ruralnog razvoja 2014.-2020.
- Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine
- Strategija razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013.-2020.
- Strategija razvoja klastera u Republici Hrvatskoj 2011.-2020.
- Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.
- Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.
- Strateški okvir za razvoj 2006.-2013. godine
- Strategija očuvanja, zaštite, i održivog gospodarskog korištenja kulturne baštine Republike Hrvatske za razdoblje 2011.-2015.
- Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije
- Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2020.
- Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2030. godine
- Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2012. do 2016. godine

Strateški dokumenti na regionalnoj razini

- Županijska razvojna strategija Zagrebačke županije 2011. – 2013.
- Strategija razvoja ljudskih potencijala Zagrebačke županije 2011. – 2013.
- Plan gospodarenja otpadom Zagrebačke županije
- Plan energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji Zagrebačke županije 2014. godine
- Prostorni plan Zagrebačke županije

Dokumenti na lokalnoj razini

- Prostorni plan uređenja Općine Pušća
- Plan gospodarenja otpadom Općine Pušća 2011.-2018.

18. ZAKLJUČAK

Strateški program razvoja Općine Pušća prikazuje mogućnosti koje su usmjerene razvoju poduzetništva i obrtništva, turizma, poljoprivrede, kulture, infrastrukture te ostalih društvenih sadržaja, a sve u cilju unapređenja kvalitete života lokalnog stanovištva. Strategija je dokument koji je nastao kao rezultat obrade i analize svih relevantnih podataka, a temeljen je na suradnji i partnerstvu između ključnih dionika te predstavlja vlasništvo svih fizičkih i pravnih osoba koje djeluju i žive na prostoru općine. Prilikom izrade Strategije definirani su ključni razvojni pravci te je uspostavljena uspješna komunikacija između svih ključnih dionika.

Implementacija Strategije zahtjevat će angažman svih raspoloživih ljudskih resursa kako unutar općine tako i one vanjske. Odgovornost za implementaciju najvećim je dijelom na Općini Pušća, ali ne samo na njoj. Ukoliko ne bude podrške od strane poduzetnika i obrtnika, građana, poljoprivrednika, javnog sektora, organizacija civilnog društva, željene ideje i projekti neće se razviti i provesti na način kako je to Strategijom planirano. Svaki projekt koji se bude odnosio na Strategiju morat će imati jasno definiran svoj početak i kraj, proračun, odgovorne osobe, način provedbe i praćenja.

Kako bi se što kvalitetnije realizirala, Strategiju je potrebno redovito pratiti i ocjenjivati, te mjenjati njezine mjere. Svaka promjena koja se odnosi na mjere morat će imati svoje obrazloženje te poveznicu s planom.

Ukoliko se provedba Strategije bude kretala u željenom pravcu pridonijet će se ostvarenju vizije Općine Pušća koja glasi:

„Postati područje prepoznatljive turističke ponude koje kroz razvoj turizma osigurava preduvjete za zapošljavanje i ostanak mladih u ruralnom području te koje svoju prepoznatljivost temelji na očuvanoj prirodi, kulturnoj baštini i suradnji s obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima. Područje poznato po izgrađenoj infrastrukturi koje osigurava sve preduvjete za zdrav i kvalitetan život stanovnika svih dobnih skupina“.